

2642

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

Post Box No. 212.

Telephone No. 2544

సంపుటము ౧౭ } చెన్న పట్టణము 1930-వ సం॥ నవంబరు నెల 26 వ తేది బుధవారము
Vol. 17 } MADRAS, WEDNESDAY 26th NOVEMBER 1930.
శ్రీ ప్రమాదూతనామ సంవత్సర మార్గశిరమాస శుద్ధ పక్షి. } సంచిక ౧౯౫
No. 195

అమృతాంజనము
అన్ని విధములగు నొప్పులకు
నంజీవివంటిది

తలనొప్పుల మాన్యును. వాయువుపోట్ల
బావును. పార్శ్వపునొప్పుల బారదోలును.
పోట్లను బోగొట్టును. బెణుకుల భేదించును.
బావుల రూపుమాపును. దగ్గును తగ్గించును.
దురదను తొలగించును.

ఈ మందును రుద్దగానే చెమట పట్టుట
వలన శరీరమందలి దుష్పదార్థములను తొల
గించును. నొప్పుల తగ్గించును. విదేశము
లలో గూడ వాడుచున్నారు.

గొప్పగొప్పవారిచే
వేలకు వేలు యోగ్యతా
పత్రములు పొందియున్నది

పంచభాష చీటీ జూచి కొనిన
మోసము గలుగదు.
చక్కని డబ్బితో నహ నీసా 1-5 0-10-0
డజన్ 1-5 రు 6-4-0 లు.
వ్రతయింట ముఖ్యముగ్గా నేడదగినది
అమృతాంజనం డిపో
6, 7 తంబుకెట్టిపిఠి, మద్రాసు.
109, ఫ్రేరిరోడ్డు, భాట్టు, బొంబాయి.

ఆంధ్ర బ్యాంకు లిమిటెడ్.

హెడ్ ఆఫీసు:—మచిలీపట్టణము.

కాకినాడ బ్రాంచి.

కరెంటు డిపాజిట్లు:—ఈభాతలు పెట్టుకొనుటకు యెట్టిబద్ధము లేదు. వడ్డీ, జనేవరి మొదల జాకావరకు
సంవత్సర 2 1/2% చొప్పుననూ, జూలై మొదలు డిసెంబరు వరకు సం॥ 2% చొప్పుననూ, రోజు నిలువలమీద వడ్డీ ఇవ్వబడును.
సేవింగ్స్ బ్యాంకు డిపాజిట్లు:—ఈ భాతలమీద 100 కి సం॥ 4 1/2% చొప్పున రోజు నిలువలమీద వడ్డీ
యివ్వబడును. చెక్కులద్వారా వైకిం విడుద్రాచేసుకొనవచ్చును.
ఫిక్స్డ్ డిపాజిట్లు—మీద 100 కి సం॥ రూ 6 నా 1 వడ్డీ ఇవ్వబడును. సంవత్సరమునకు మించిన కాలమున
కున్నా, పెద్ద మొత్తములను, రేట్లకొరకు ఏజెంటుచేర వ్రాసిన బడయగలరు.

అన్ని విధములైన బ్యాంకింగు వ్యాపారములను చేయబడును.

డి. యస్. శాస్త్రి, యం. ఏ., స్వర్ణ. ఎ. వి. బి., కార్యదర్శి.

మద్రాసు పొడి కంపెనీ

తపాలాపెట్టె 263 జి. టి. మద్రాసు.

మేము బహుకాలముగా విక్రీయింపబడు వాన
కారం గల పట్టుపొడిని మా ఫ్యాక్టరీలో తయారచేసి దాక్షిణ్య
వల్ల పరిశీలించుచు, బంగారు పతకములను పొంది ఆ
నేక పూర్ణకు పంపుచున్నాము. యాపొడిని ఒకసారి తీసి పువ
యోగించినయెడల నమక చుక్కలపై పొడి తప్పి ఇతర పొడిని
తెచ్చుదు. పొడి పీకె 1కి రు. 8-12-0, 1/2 పీకె 2-0-0, పలాలు
10 కి రు. 1-8-0, పలాలు 5 కి 0-10-0.

కి యేజెంట్లు కావలసియున్నది.

జాతీయ కమిటీ

జాతీయకమిటీ నకు లుగని జనకాల సుదీర్ఘము ౧౯
భారతదేశమున గాని ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రాంతమున గాని మాకు చింత
సహా జాతీయకమిటీయొక్కరూపము, స్వతంత్రము, భిక్షా, భిక్షా,
విద్య, సంరక్షణ, కృషి, ఆయుర్వేదము, ఆయుర్వేదము,
శివము మొదలగునవి నీ భారతదేశము ప్రాంతము, 2౫
యం డి. కి. గా ముద్రించును. శాస్త్రాధారిత, తీర్మానతో ఒక
సంకీర్ణము. 1-1-0.

ఆంధ్ర సేవకమిటీ.

గోపాలకృష్ణ, కృత్తుకుండాపల్లి, (గోపాలకృష్ణ).

Asiatic Government Security Life Assurance Co. Ltd

Head Office: Bangalore City

The Pioneer Life Office of a Premier Indian State Offering Generous Policy Contracts at the Lowest Cost.

Wanted District Agents in all unrepresented areas.

Write for Agency terms & other particulars: **V. RANGASAMY Esq.,**

B.A.B.L., F.C.I.,

General Secretary, & Legal Adviser, Bangalore.

Messrs. B. K. RAU & Sons, Ltd.

Chief Agents, Madras Presidency &c.

24, Veerawamy Pillai St., Egmore, MADRAS
Phone:— 2190

చూడ సొగసైనవి

“హిస్ మాస్టర్స్ వాయిస్” విన సొగసైనవి

గ్రామఫోనులు, రికార్డులు.

గ్రామఫోనులు విక్రీయింప సొగసైనవి, సమ్మతమైనవి పలురకములలో వివిధ రకం
యందు మావర్త విక్రయమునకు సిద్ధముగానున్నవి.

రికార్డులు ఆంధ్ర, ప్రవిడ, కన్నడ, హిందూస్థాని మొదలగు పలుభాషలలో మేలు
రకము రికార్డులు గలవు. వాటిని విని తీరవలయునేగాని వ్రాయనవికాదు.
ఒక పర్యాయము మావర్తములన్ని వినన సర్వము మీకే తెలియగలదు.

హట్చిన్స్ అందు కో, గ్రామఫోను వర్తకులు, 185, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

మాదిరి యోషధముల చూచి మోసపోకుడు

డాక్టర్ జమ్మి వెంకటరమణయ్యగారిచే సర్వవిధములైన లివర్ అండ్

స్పీస్ వ్యాధులకై ప్రత్యేకముగ తయారుచేయబడినట్టి సుప్రసిద్ధ దివ్యోషధము కలదు.

ఆశాభంగము కాకుండగలందులకై ఉత్తరప్రత్యుత్తరములను, అర్ధర్థ సన్నింటి నీ క్రింది ఆంధ్ర
సుకు నేరగ వ్రాయుడు:— (ఏజెంట్లు అన్ని స్థలములకు కావలయును.)

డాక్టర్ జమ్మి వెంకటరమణయ్య (విజయనగరం వాస్తవ్యులు)

లివర్ అండ్ స్పీస్ వ్యాధుల ప్రత్యేకవైద్యుడు, 8, సాలైవీధి, (Salai Street) మెలాపూరు, మద్రాసు.

నీభాగ్య మెటు లున్నది?
ప్రకటనమా! జాతిపరమా!!

ఇంటి జోన్యము

మహానాగార్జున అడ్వాకేట్ కీర్తి శేషు లం పి. వెంకట సుబ్బారావు ముఖ్య పరిశోధించి ఈ గ్రంథము ఆంధ్రమున రచించిరి. నర్తన, భూమి, భవిష్యత్కాలములను తెలుసు కొన గోరువారి కిది అమూల్యమైన గ్రంథము ప్రత్యేకముగా జ్యోతిషాస్త్రముల కిదియొక వర్తనామయము న ప్రతిబింబము లో గ్రంథమును తప్పక గ్రహియించుటయే. ప్రతి 1 కి రు. 2-8-0 తపాల్ ఖర్చు ప్రత్యేకము. ప్రతి ఆర్డరుతో 4 వ నంతు అడ్వాకేట్ పంపవలెను.

జాయి బెల్లు,
నెం. 2, వి. కాయక మేష్ట్రీవీధి, జి. టి. మద్రాసు

మోహనీ తైలము

5 తుల గూనెగల నీసా 1-8 0-12-0

శ్రీపురుషులు వాడుటకు యోగ్యమైనది

ఇది సునాపర్యాయము కేము విద్యార్థులు, వీధి పాఠశాలములు మొదలగువారికి ముఖ్యమైనది, విశ్రాంతి నిచ్చును, మందల మోహాలన్నియులకు ప్రాపకములను సునాపర్యాయము చెంచి కాపాడును. ఈ తైలమునందుగల రుణమును సునాపర్యాయము వల్ల నలవి గాదు. తలకు రాచి దువ్వకొనిన ఇనుచుపాఠశాల వారలకుగూడ పరిమళము వ్యాపించును. తలలో చుండును పుట్టి రియ్యదు. దీనియందు మనోహరమును సునాపర్యాయములను చేర్చి కాయచేయించి వేలకొలది నీసాల విక్రయించి మెప్పు జుడికి చూపాము. వేయల, పీకపాఠి కరికిలింపిన నిజము తెలియగలదు.

అన్ని కాంక్షనా. డి.వి. వి. కాయక మేష్ట్రీవీధి, జి. టి. మద్రాసు

1931 క్యాలండరులు-డయిరీలు రెండు ఇండియన్ పేట్రీయట్ల క్యాలెండరులు

నారాయణకృతుమానలు అందు సర్వ, అవుటుసైదు
లాహోరిగేటు, లాహోరు

వీరు ప్రకటించిన రెండు కాలెండరులు అందు కొంటిమి.

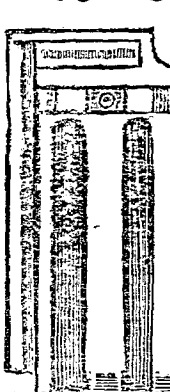
1. ఒకటి దిబ్బులు దెబ్బి పూర్తిటావునైక గ్లేజుడు కేపకు నైను దింపబడెను. సత్యాగ్రహమునకు పాల్గొనిన వాయుకుల యొక్కయు సోదర సోదరీకుల యొక్కయు పట్టు లన్ని యాను దీనియందుకలవు. శ్రీయుతులు మహాత్మా గాంధీ, మోతీ లాల్, జవహర్లాలు, నల్లభాయి, విశ్వభాయి, మాలవ్యా, డాక్టరు అన్నాదీ, సేనురపు, సుభాషచోడు, దొలతరాం, సత్యాగ్రహమును, రాజేంద్రప్రసాదు, త్యాగీ, నారాయణ, అయ్యకలాంజన, హక్కికరు, సురుదతునింగ, ప్రకాశం, నాగేశ్వరరావు, మేకాస్, గోపీచంద్రు, కిచలు, సత్యపాలు, వైద్యుల మూర్తి, అనే, బూడను, దర్బార్ గోపాల్లాను, మంగళనంగ, వంరలాల, బివను చంద్రగాయి, జోషీ, సత్యేంద్రవాధనేను, రాజగోపాలాచారి, జవరలు అనాదీ, దీపవారాయానింగ, బి.కె. దత్తు జరిందవాధు, మేరుజంగ, సుకదేవు, భగతునింగ రాజగునగార్లు మన్నును పురుషులయొక్కయు శ్రీమతులు కేప్తుల ప్రకాశ, బిధుబెను పెడిటు, డొర్బిలాదేవి, పార్వతీదేవి, కమలా నెహ్రూ, విజయలక్ష్మి, అచంట దుక్కణమ్మ, సుభద్రమ్మ, పూర్ణదేవి, లదోరాజీబాబీ, శాహిబీ, లలితాబాబా, కమ్మారి బాయిగాంధీ, త్యాగీనతి, సరోజినీదేవి, ఛటోపాధ్యాయపతి గార్లు మన్నును సోదరీమణుల పట్టులును మరీపెక్కు సత్యాగ్రహపట్టులునుగూడ నిందు చక్క గా చిత్రపటమైన వెల 8 అణాలు.

II. రెండవ కాలెండరు పూర్తిటావునైక గ్లేజులో నున్నది. లాహోరు కుట్రకేసుకు సంబంధించిన 20 మంది పట్టులు లిందుగలవు.

* * * *

మూడు ఆంధ్రాడయిరీలు

‘పాండు మార్కు’ పెంకులనే కొనుడు

సాగునందు, ఉపయోగమునందు, విశేషమునందు దీనికి నమాన మైన ఇంటి ప్రకటన రెడ్డియూ లేదు.

ఈ దిగువకంపెనీవారిచే తయారుచేయబడినది
స్టాండర్డు టైల్ అండు క్లే వర్కుసు, లిమిటెడ్.

THE STANDARD TILE & CLAY WORKS, LTD.,
FEROKE, ALWAYS, BANGALORE.

వజ్రెంటు:—నాగం. రామలింగయ్య, కాకినాడ.
(Largest Indian Manufacturers)
కొన్ని జిల్లా వజ్రెంటులు కాళి గనున్నవి.

మీ ముఖము, చర్మములపై కామినియా స్కాన్ (రిజిస్టర్డ్) ను పయోగించుటకు ముఖ్యము.

ఇది చెమటకాయలు, మొటిమలు మొదలైనవాటిని తొలగించి చర్మముయొక్క సహజసౌందర్యమును ప్రకాశింపజేయును. నెం: నీసా 1-8 అ. 12.

వెండుకలకు శ్రేష్ఠమైన యాహారము

మీ శరీరమునకు బలము నిచ్చుటకు మంచి యాహార మెంతయోవశ్యకమో వెండుకలకు గూడ నలే యాహార మవశ్యకమై యున్నది. మీ శరీరాశోగ్యము మీరు భుజించు నాహార ముపై యధారపడి యున్నది. ఆ లాగుననే వెండుకల యభివృద్ధి మీరు పయోగించు తల నున్నచే ధారపడియున్నది.

కామినియా ఆయిల్ (రిజిస్టర్డ్)

స్వచ్ఛమగు ననేకవస్తువులచే మిళితమై, మెరుకునకు నేడ దీర్చి, వెండుకలయల్లి ప్లస్టిక్ తోడ్పడుతుంది. వెండుకల మొదలగు బలమును కలుగజేయుటయేగాక పొడు గడు నటుల చేయును. ఇది తలపై మెలచు చుండును తొలగించి, వెండుకలు రాలిపోవుట నావును.

కలకత్తా: మంచి యీ కామినియా నూనె నుపయోగించి, మిక్కిలి పొగడియున్నాడు. నేడే యీవయో 10-విన మీకే స ముగ తెలియగలదు. అన్ని స్టోర్సులో అమ్ముబడును.

ధరలు: నీసా 1-8 రు. 1.   వి. పి. అ. 6.   ప్రత్యేకము.
నీసా 8-8 రు. 2-10-0.   వి. పి. అ. 0-12-0.   ,,

టటో దిల్ బహార్ (రిజిస్టర్డ్)

అనాదినుండి వాడుబడు సుగుంధద్రవ్యము. గొప్ప పుష్పములనుండి తయారుచేయబడిన యాకర్షణీయమగు సువాసన ముగిరిబుడ్డి నోక దాని నుపయోగించిన విశేషమై నొందగలదు.

ధరలు:— 1/2 ట్రాము నీసా రు. 2-0-0.   1/2 ట్రాము ,, రు. 1-4-0.
1 ట్రాము ,, రు. 0-12-0.   1 ట్రాము ,, రు. 0-9-0.

వి. పి. చార్జీలు ప్రత్యేకము.
కాంపెట్ బుడ్డి ఖరీదు రెండు అణాలు. అన్ని చోట్లను అమ్ముబడును.

సోల్ ఏజెంట్లు:—

ఆంగ్లో-ఇండియన్ డ్రగ్స్ అండు కెమికల్ కంపెనీ,
285, జమ్మూమఠీదు, మార్కెట్టు, బొంబాయి, నెం. 2.

ఆంధ్రా పబ్లిషింగు హౌసు, తెనాలి. గుంటూరుజిల్లా

వీరు ప్రకటించిన మూడు డయిరీలు చేరినవి. I ఇది ఆరరావునైకలో నిలువున సగముపొడుగుదైర్ఘ్యము లిట్టల దు. రూపువేసిన గ్లేజుకాగితములు. ఆరరావు నిలువున సగము మడత ఒకరోజు ఒకప్రక్క వడలబడెను. ఒక ఆరరావును నాలుగు ప్రక్కలను 4 కేదీని జ్యామితియు దిబ్బుమెంటు వుద్యోగల కేర్లును గవర్న మెంటు సెలవునములను యిగ్గీ ఖ ఛావలో నున్నవి. ప్రమాదాత ప్రజోత్పత్తి నామసంవత్సర పంచాంగము లనగా 1931 జనవరి మొదలు పంచాంగము హిం దవు సెలవునములు కిదిల ప్రాసీజగ సెక్సులు కొద్దీకా ఆట్టు 1-2 షేమ్యూట్లు, రిజిస్ట్రేషన్ ఫీజు యివ్వకలూపు కేట్లు స్టాంపు ఆట్టు తపాల తంతివార్తల వివరములు మున్నగునవి తెలు గునకలవు. ఇది శ్యామలాదులు వర్తకులు ఉద్యోగులు మున్న గువారి కందరికిని చాల ఉపయోక్తముగా నుండును.

II ఇది పాకెటుదైర్ఘ్య ఆందమైనది. పెప్పలు పెట్టు కొనటకు అరకలను. పెద్దదైర్ఘ్యో నున్న విషయములన్నియును యందులోకూడ కలవు. మరీ పెక్కు విషయములు పొచ్చుగా గూడజున్నవి. ఇది పెద్ద దైర్ఘ్యమునాలో సగముసయజా నున్నది.

III ఇది పాకెటు పంచాంగం. ప్రతి సంవత్సరమున రెండు డయిరీలలోను గల పంచాంగము ప్రత్యేకముగా మిక్కిలి చిన్న సయజాలో ప్రకటింపబడెను.

గుంటూరు కాటక్ జూట్ అండ్ వేవరు మిల్సు కంపెనీ, లిమిటెడ్., గుంటూరు.

1-12-30 వ తేదిన 4వకు కంపెనీయొక్క రిజిస్టర్డ్ అ ఫీసులో జరిగిన బోర్డువో డైరెక్టర్లు మీటింగులో 4వకు విల్లుకు ది 1-1-31 లగాయకు ఒక పంచవత్సరమునకుగాని 2,3 సంవత్సరములకుగాని లీజుకు యిచ్చుటకు బహిరంగతేలు జరు గును నాన పాటపాడలలినవాని రా ప్రార్థనలు. ఎరతులకు కంపెనీకి వ్రాసిన పంపబడును.

గుంటూరు, } మద్ది వెంకటసుబ్బయ్య,
20-11-30. } పాటిస్వామి,
జాయింటు క్రెకటరీలు.

సమకాలములు, కంపులు, పువ్వురాగములు వర్తకాలతో పొదగబడిన నగలు, అద్దెలు, చంపక, కమ్మలు, పుంగరములు, బేసరీలు, సవరంబంగారముతో చేయబడిన కాకిముల, పుంగరములు, గజాలు వడ్డాయములు, మెడగొలుసులు, మంచి అసలు చెండితో చేయబడిన పెట్టు, బొటాలు, కూజాలు, కాళ్ళ జతలు మొదలగునవి మావద్ద గలవు.

కరంచంద్ చబిత్ దాస్, 175, చైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.

కోరినవారికి క్యాబలను పంపబడును.

'మాడల్' ఫౌంటెన్ కలము 'MODEL' FOUNTAIN PEN

మనదేశములో చేయబడినది Made in Dayalbagh, India

ఇంత చక్కని కలములు మనదేశములో తయారగుచుండగా విదేశీకలములకు పోనేల?

మనము ప్రతిరోజు ఉపయోగించు వస్తువులన్నియు క్రమముగా దయాల్యాబులో తయారగుచున్నవి. దేశీయలంఘనము కలిగిన యుపయోగించి దేశీయముక్క అధికనిధిని బాగు చేసెదరుగాక. ప్రస్తుతము దయాల్యాబులో ఫౌంటెన్ కలములు, సిగరెట్, గ్రామఫోనులు, D. C. Electric Ceiling Fans, Highclass and Sen. Laboratory Balances and weights, కత్తులు, చాకులు, తోటకత్తులు, వేటకత్తులు, Safety razors, వివిధరకముల జాత్రాములు, పాళీలు, బహుచక్రని తలుపుగడియలు, డెయిరీఫారములోని పచ్చివెన్న, కోటుగడ్డలు, వర్షుగడ్డలు, చాపులు, వీరలు, తువ్వార్లు, బనియనులు, మొదలగు అన్నిరకముల విల్లునూతో తయారగు బట్టలు, మేలైనజోళ్లు, తోలునూతుకేసులు, హాండుబాగులు, (Handbags, Kitbags, Briefbags etc) హోల్డల్సు (Holdalls) పబ్లికాలు మొదలుగాగల అనేక వస్తువులు తయారు కాబడుచున్నది.

మఖ్యముగా గమనించవలసిన విషయము : దయాల్యాబువస్తువులు నాణ్యమునకు పెట్టినది పేరు.

వర్తకలకు టోకు ధరలు అన్నివిధములగు వివరములకు వస్తువులకోరుకు ఈ క్రింది చిరునామాకు వ్రాయవలెను.

ది ఆంధ్రనత్సంగ స్టోరు

మదరాసు రాజనానికి పోలు ఏజెంటు: — మెయిక్ రోడ్డు, కాకినాడ.

హైకోర్టు జడ్జి

మదరాసు.

అయ్యా,

కేసరికుటీరం అధ్యక్షులగు కే. యస్. కేసరిగారిచే తయారుచేయబడిన "అర్క" అను బొప్పెము, 'మాదీఫల రసాయన'మను బొప్పెము మిగుల మంచిబొప్పెములు. అర్క జ్వరములమీదను, మాదీఫల రసాయనం వైద్యసంబంధములగు జబ్బులమీదను మిగుల నమ్మకముగ పనిచేయుచున్నవి. ఈ సామాన్యమైన బొప్పెములను ప్రతికుటుంబమునందును వుంచుకొనిన మనకు అయ్యేడాక్టర్ల బిల్లు చాల తగ్గిపోవును.

ఇట్లు,

వి. భాష్యం అయ్యంగారు,

బి. ఏ. బి. ఎల్.

అన్ని పాపులలో దొరకును.

కేసరికుటీరం,

ఎన్నూరు, మదరాసు.

ది భారత ఇన్సూరెన్సు కంపెనీ లిమిటెడ్, (లాహారు.)

1928 సం॥పు గుణింపులో కేలిన అంశములు అడ్వర్త ఫలితమును చూపినవి.

ఇచ్చిన బోనసు చాలా యెక్కువగ నున్నది

ఎండామెంట్లో 1000-కి 1 సం॥కు రు 21 ల; యావత్తవ పథకంలో " " " 25 ల.

వైజావబడిన అభివృద్ధినిబట్టి భారత ఇన్సూరెన్సు కంపెనీయే భారతీయులెల్లరు భీమాచేయవలసినది.

	1928	1928	1929
భీమాచేసిన మొత్తం	1,87,11,528	5,13,81,498	6,00,00,000
సంవత్సరం ప్రీమియం	9,55,817	25,66,189	32,00,000
లైఫ్ అన్యూయిటీ ఫండు	48,42,077	87,87,650	1,20,00,000

ఏజెన్సీ, ప్రొప్రైటర్స్ వివరములు తెలియగోరువారు ఈ క్రింది చిరునామాలకు వ్రాయవలెను.

పాపల్లెటూరు ఏజెంటు కావలెను

పి. కె. అయ్యంగారు,

దంతుర్తి శాంతయ్య,

మేనేజరు, మద్రాసు సబ్ ఆఫీసు.

అర్ధవై జింగ్ ఇన్ స్పెక్టరు, సామర్లకోట.

ఇన్సూరెన్స్
సింగిల్
సెలక్షన్.

మలయచందనము

రసాస్యము
గా నీవెంత
వచ్చును.

గనేరియా (నెగ)కు కుతారము, 3 పూటలలో గుణము కలుగును

ప్రత్యాది పొంపినది. నం దర్శి 2-4-0. దీని కనుపానం చందనకైలం కొన్న 2-0-0. రెండును ఖర్చుతో 6-0-0.

30-1

గంధర్వపార్శ్వనీ, రాయవరము, గోదావరిజిల్లా.

ఏలూరు కార్మికులపై కేసు

(స్వకీయవిలేఖరి)

కొవ్వూరు నుంచి మేజిస్ట్రేటుగారు

ఏలూరునందు విచారించుట

ఏలూరు, నవంబరు 28:— తా. జూనునెల 24 తేదీన అగ్రమంపు సభ్యులుగా నున్నారనియు, ఏలూరు నుంచి ప్రభుత్వోద్యోగులపై తిరుగుబాటు చేర్చినందు ఇండియన్ పీనల్ కోడ్ 145, 358 సెక్షన్ల క్రింద చాలీచాలీచే చార్జీ చేయబడిన ఏలూరు కార్మికులు 23 గురి వైవి కేసు మొత్తం కొవ్వూరు నుంచి మేజిస్ట్రేటుగారు ఏలూరునందు మికాంచేసి విచారించిరి. విచారణ ఏలూరు లెసు వాటీసు ప్రేమనునందు జరిగెను. ఇదివరకు ఒకసారి యీ కేసు 18-8-30 తేదీన కొవ్వూరునందు విచారించబడెను. అప్పటినుండియు మొన్నటివరకు కేసులో ముద్దాయిలు ఒక రిద్దరు హాజరు కావాలక పోవుటవలన నాయుదా వేయబడుచువచ్చెను. ఈ కేసును ఏలూరునందు విచారణ సభ్యుల ప్రేర్కాటు చేయబడవలన ముద్దాయిలకు సాక్షులకు వారందరూ ఏలూరు పురవాసులే యొనెందున కొవ్వూరున కేసు నడపరము లేకుండెను. విచారణ 2 గంటలకు ప్రారంభమయ్యెను. బి. కలేవాస్తి బి. ఏ. ప్రాసెక్యూటింగ్ ఇన్ స్పెక్టరుగారు ప్రాసెక్యూషన్ తీరపునను దిగవల్లి వెంకటప్పరావు గారు ముద్దాయిలలో నొకరగు అనబెట్టి విశ్వేశ్వరరావు గారి తీరపునను హాజరైరి. తక్కిన ముద్దాయిల తీరపున ఎవరను స్టేట్మెంట్లు హాజరుకాలేదు. ముగ్గురు సాక్షులు విచారించబడిరి.

కేసు దేశ. బరు 7-వ తేదీకి నాయుదా వేయబడెను. ఈ సారిమాడ ఏలూరునందు విచారణ జరుపబడును.

దివి తాలూకా విద్యాసంఘపు పదనొకండవ

మహాసభ (కృష్ణాజిల్లా)

దివి తాలూకా విద్యాసంఘముయొక్క పదనొకండవ మహాసభ డిశంబరు నెలలో చల్లపల్లిబోర్డు బౌడరు పాతకాల భవనమునందు సమావేశమగును. అధ్యక్షులు లేడి మొలల వివరములు ముందు ప్రకటింపబడును. దివి తాలూకాలోని ప్రాథమిక పాఠశాలలోపాఠ్యాధ్యక్షులు లండరు తాము విహాజనసభలో ప్రతిపాదించవలయు తీర్మానములు ఏయేవివయముల నుంచి మాట్లాడ బోవునది డిశంబరు 10 తారీఖులోపుగా నామ అందజేయవలెను. అటుపిమ్మట పంపునవి నిరాకరింపబడును.

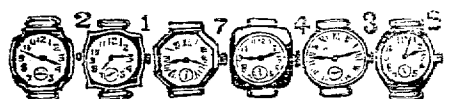
రాయపాటి శ్రీ తారామయ్య,

కార్యదర్శి

జ్యోతిషము:— సరియైన జన్మకాల జన్మదేశమును తెలిపిన జాతకమును నుట్టకుగ తయారుచేసి, నెలవారి 1 సెల్ ఫలముతో 5 ప్రశ్నలపర్యు. 2-4-0. 10 సెల్ దశాధిక్ష ఫలములు రు. 2-4-0 వి. పి. గా పంపబడును.

సిద్ధాంతి, తిప్పావస్తుల గౌరీవాధకర్మ, విజయం.

ROLD GOLD WRIST WATCHES

GUARANTEED 5 YEARS.

Beautiful, Durable and Accurate Time-keepers. Prices Rs. 4-8-0 each. rPostage and packing extra. Please mention the No. of the watches you select, Correspondence in English.

THE GENERAL TRADING Co.,

(Dept. 31), Beadon Street,

Post Box No. 11425.

CALCUTTA.

ఆనందబోధిని.

చిత్రపటములతో నెలవారు చిత్రకావ్యములతో. ఇందు కథలు, వర్ణనలు, సాందర్భ కథా రసాస్యములు, హాస్యము, కేదారము, కళల ప్రవచనాదుల మున్నగునన్నియు ప్రకటింపబడును. ఈ మాసపత్రిక ఆకృతి, కూర్పు మొదలు మూలగట్టునటు లందును. హాసితకత్రిక వ్రాయుడు.

సం॥ చందారు. 1 మాత్రమే.

ఆనందబోధిని కార్యాలయము,

బొమ్మబాక్సు నెం. 161, మదరాసు.

ప్రకటన ఉపాసన

ఇది సామాన్యమైనది. ఇందు సహజోపాసన, నిర్గుణోపాసన, మోక్షసాధనమైన జ్ఞానమున కిది యుపయోగించు
కీర్తి, - హరిగియోగములు, శివసంకాతురీ, రుద్రాక్షబిల్వముకొను, విరింపబడె. మంచి శివభ్యాసశ్లోకములు కలవు. వెలరు 0-8-0

జీవన్ముక్తి, విదేహముక్తి

దీనిలో జేయుతత్పరము నరుని కృతార్థత యెట్లదో తెల్పుచుండె. ఆధ్యాసము చిత్తవాళియు మన్నగువాని విచారణ
కలదు. వెలరు 0-4-0.

తెలుగుకావ్యాదర్శము

దండి సహకారిగారి సంస్కృత ప్రాచీనాలంకార శాస్త్రమున కాంధ్ర పద్యములు. ఇందు 85 అలంకారములలో
నలంకార వైచిత్ర్యము గలది. 2 నాడవై దర్శనములు, 10 గుణములు, 10 దోషములు, యుక్తములు, ప్రహేళి
కలు, బంధవిధి, అశ్వాసములతో కూడినది. వెలరు 1-0-0

దైవబలము

భక్తిప్రధానమున చిన్న పద్యవాక్యము.

వెలరు 0-4-0

చిరునామా:—

అవ్వారి సుబ్రహ్మణ్యశాస్త్రి,

ఆంధ్ర గీర్వాణ విద్యాలయము, కొవ్వూరు, పశ్చిమగోదావరిజిల్లా

తండ్రి బిల్వము శివభ్యాసశ్లోకము

నవీనము, నవనాగరికము, నవలావణ్యము, ఆకర్షణ

వగైరాలు మిశ్రితమైన, నండిసాహిత్యమున బంధువు
నగలను ప్రమేతము ప్రస్తుతము ఇష్టతదేదయ.
గాన మేము వీటిలో శోకకీర్తియైనను తక్కువ అనున
రించుచుండుటయు మా వ్యాపారాభివృద్ధికిని, కాక
కారులు హెచ్చుటకును ముఖ్యకారణము.

ఒకసారి వరీడించిన అన్నియు నిశ్చయముగా
కలియును.

ఉమ్మిడి రామయ్యశెట్టి గురుస్వామిశెట్టి కంపెనీ,
పగలవర్తకులు, శివ ప్రసాదబాబుగోడ్డు, మద్రాసు.

స్వల్పధర! 'ఫలమధికము!!' పూర్తితృప్తి!!!

100 కి 100 గురు సంతృప్తి చెందియున్నారు

లోకామయహర కస్తూరిమాత్రలు

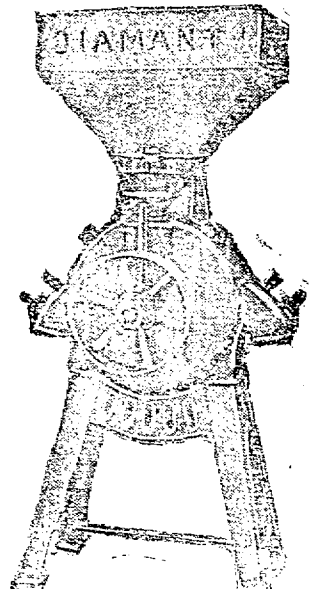
పిల్లలు మొదలు ముసలివారివరకు ఆందరి మందము, మలబద్ధము, పడినెము, వర్ష, గూరలు, శీతల
మచే కాళ్ళు లాగుట, కడుపుబ్బరము, కడుపునొప్పి, పక్కలయిండునొప్పి, అహారజీర్ణకారముందు తలనొప్పి,
బలిజ్వరము, జ్వరము, ప్లేగు, ఇన్ ఫ్లూయెంజా ఇంకను అనేక వ్యాధులను గుణపరచును. స్త్రీలు ప్రసవించిన
వాడు, స్నానమునాడు (కస్తూరికి బదులుగా) ఈమాత్రలు 4-5 ను, 2-3 తమలపాకలలో నమలి ప్రాంగవలెను.
సాంక్రామికరోగులలో నుండవలసినవారు, దినము 1-2 మాత్రలను నేనించిన ఆరోగ్యవృద్ధాంకు లగుదురు
ఈమాత్రల సీసాతోగల అనుపానపత్రమును చూడుడు. 800, మాత్రలు గల సీసా 1-కి 4 అణాలవంతున ప్రతి
మాత్రలోపలను దొరకును. పొద్దుమాలకముగా 6 సీసాలు రు 1-8-0, 12 సీసాలు 2-12-0, 25 సీసాలు రు 5-8-0.

సారస్వతానవం:— మొదడుకు బలమును కలిగించి, జ్ఞాపకశక్తిని వృద్ధిచేయును గావున, మొదడు దుర్బ
లములను గలిగియుండు సమస్తవ్యాధులను పరిహరించి నరములకు మంచి తోగాను
కత్తవృద్ధిని కలుగజేయును. సంగీతపాటకుల కంతస్వరమునకు మృదుమధురత్వము నిచ్చును. పాడనుపాడను ఉత్సాహమునింపును.
బలహీనతలై ప స్త్రీలకు నెత్తినడుము (నెత్తినోరు చాల మెత్తగానుండుటవలన) చూట్టాడనుగాని నడువనుకొని పిల్లలకు సంచీవివంజిని
6 ఔన్సుల సీసా 1-కి రు 1-0-0 పొక్కుభర్తలు ప్రత్యేకము.

శ్రీసీతారాఘవ వైద్యశాల, మైసూరు

“డైయమంట్” గ్రైన్ డింగ్ మిల్లులు

వ్రెంచ్ బర్ స్టానులతో

ధరలయందు గొప్ప తగ్గుదల

హిందూ దేశమునం దన్నిభాగములందును ఈ మిల్లులకు
అవ్యధిక మగు గిరాకి యుండుటవలననే ధరలను మిక్కిలి తగ్గించు
టకు ఏలైనది.

సోపానము:—

బాట్టిబాయి అందు కంపెనీ

4/153 బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

బెజవాడ

వీడ్కోలుపించు

బెజవాడ, నవంబరు 22:—ఈ పురమున ఇంపీరియల్
కమిషన్ ఇండస్ట్రీస్ (ఇండియా) లిమిటెడ్ వారి తరపున
రిప్రజెంటేటివ్ గా సండి, మల్ల రామ్ శ్రీ మద్వారి సత్యవా
రాయార వు. రిని బల్బా పురమునకు బలీ యొర్పిన సంద
ర్భమును పురస్కరించుకొని మిత్రులు యీ దినము సాయం
కాలము 5 గంటలకు ఆల్బాహారవిందును గావించిరి. శ్రీయుతు
లు సునర్ల హనుమన్తు పంతులుగారు గంధం కృష్ణారావు బి.
వీ. గారును, శిఖా కామేశ్వరరావు ఎల్. టి. సి. గారును పి.
కనకరాజు పంతులు (వీలూరు) గారును ప్రాఫెసర్ అజ్జక్
ఎం. ఇ. గారును, ఎం. నారాయణమూర్తి పంతులు బి. వీ.
ఎల్. టి. గారును మొదలగు పెక్కురు పురత్రయభులను
చట్టుపట్ల గ్రామవాసులు పెక్కుండ్రును విందునకు విచ్చేసి
యొండెరి.

శ్రీ రావుగారు సుమా రొకటిన్నర సంవత్సరములుగా
ఈ చట్టుపట్ల గ్రామవాసులకు వ్యవసాయ విషయమున యెఱు
వుల సుపయోగించుటకును చైనీ కృషిని పంపురు ప్రశం
సించుచు, వారివారి సంకేతమును వెల్లబెట్టిరి. వారియొక్క
గుణగణములను గూర్చి వాడు ప్రశంసించినవారు లేరు. అట్టివా
రీప్రాంతములను వీడియేకుట రైతులకు చాలానష్టముని యొందిరి.
కాని వారాప్రాంతములలో సోదర రైతులకు సాయమొనర్చు
బోవుచున్నందులకు విక్రీతి సంతోషమున వెల్లబెట్టిరి. అంతట
వారిశాశీర్వాదములతో వాటి క ర్యక్రమము ముగింపబడెను.

పురవాసి

దుగ్గిరాల

మల్ల రామ్ శ్రీ ఆనెరుల్ దివాన్ బహద్దరు
బి. మనిస్వామినాయుడుగారికి మదరాసు కావనసభా ప్రధా
నామాత్యుడవది అభివినందున తమకు గలిగిన యానందమును
వెల్లడిచుటకును శ్రీ నాయుడుగారి వాసులను జరిగిన విందుచే
దనివినందిన కేదజనులు మృదయపూర్వకముగ శ్రీ నాయుడు
గారికి జిరాయారాలోగైత్యకృత్యము లొసగు సత్కేర్తరు వారా
ధించుటకును మత్తురవాసియో, బల్లారిజిల్లా ఆదోనితాలూకా
కమిషన్ డాక్టరు నగు మల్ల రామ్ శ్రీ వెగగల్ల శ్రీ హను
మంతరావుగారి పక్షమున వారి జనని బాపమ్మగారు వత్తుర
మున ప్రమోద సల్ల కార్తిక బంధ సోమవారము
(17-11-30 తేదీ) వాడు సాయంకాలము 5 గంటలకుండి
రమారవి 600 ల కేదజనుల కట్టంత సంక్రమియ్యగట్లుగ
శ్రీవారికేర నన్నదానమును, కొండలు వికలాంగులకు వస్త్ర
దానముకూడను మహోత్సాహపూర్వకముగ గావించెరి.

(ఒక విశేషం)

శ్రీమద్ధన్వంతరీ జయంతి మహోత్సవము-తెనాలి
కార్తిక బంధ 3 లు మంగళవారము (18-11-30) న శ్రీ
యతులు పెనుమాడి హనుమంతర వుగారి, తమ వైద్యశాల
యందు ధన్వంతరీ జయంతి మహోత్సవతత్వంత వైభవముగ
జరిగెరి.

(ఒక విశేషం)

**నేషనల్ యిండియన్ లైఫ్ ఇన్సూ
రెన్సుకంపెనీ, లిమిటెడ్.**

సామాన్య రేట్లతో స్థిరమైనట్టియు
అభివృద్ధిచెందునట్టి కంపెనీ.
మేనేజిమెంటు క్లుప్తముగను

తెలివిగను చేయబడును. బలమైన డై రెక్టరులు.

ఈ క్రింద నుదాహరించిన స్థలములలో పలుకుబడి గల
శిక్షకులు యులు ఏజెంట్లుగా కావలెను:—

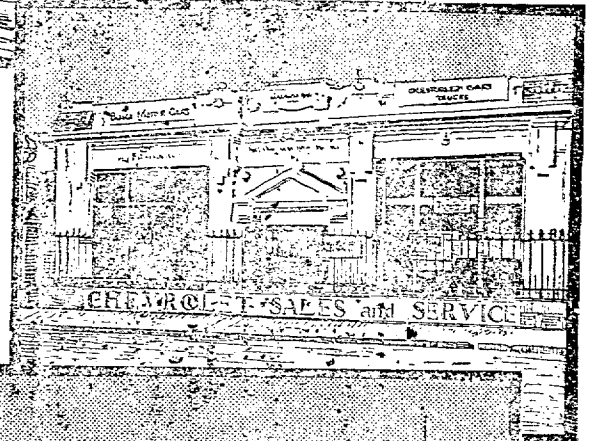
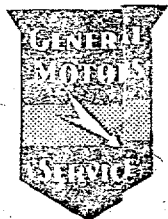
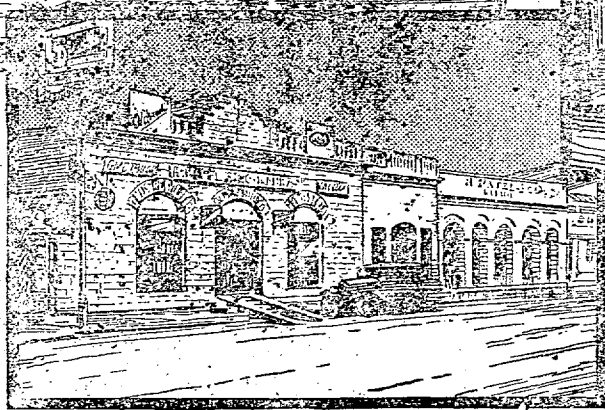
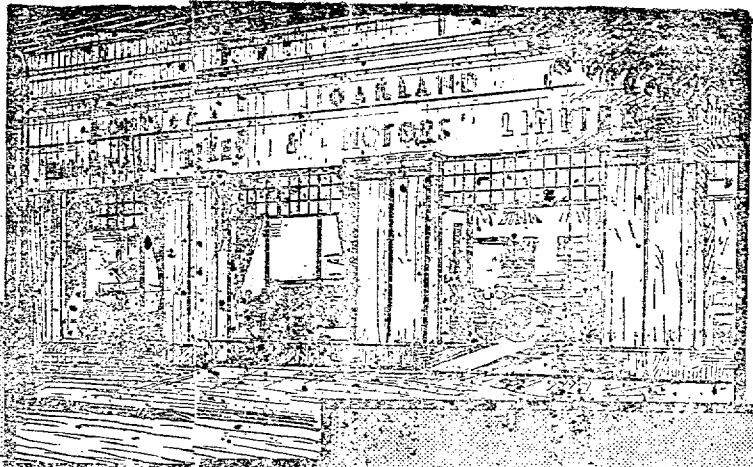
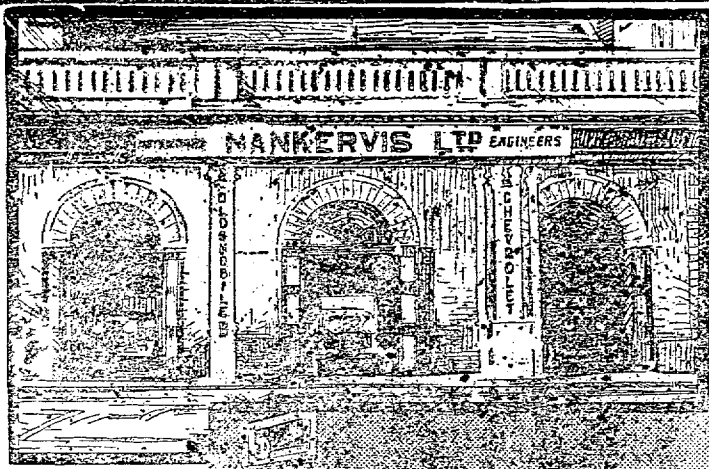
భద్రపూర్	గలియన్
బరంపురం	విజయనగరం
ఇచ్చాపురం	పార్వతీపురం
ఫలాసా	విశాఖపట్నం
నాపడా,	అనకాపల్లి
పర్లామిడి	యలమంచిలి
చీపురుపల్లి	తుని

టరమ్ములు ఈ క్రిందివారికి ప్రాసీకొనుడు.

టి. వి. రాఘవయ్యగారు,

వాడ్డాఫీసు : కలకత్తా   చీఫ్ ఏజెంట్లు,
82-2   నార్తర్న్ సర్కార్లు, బెజవాడ.

వేళ్లు

చేతికెంత ముఖ్యమో

అట్లే వర్తకులు జనరల్ మోటార్స్ వారికి ముఖ్యులుగా నున్నారు.

వేళ్లు లేక చేయి కొంతయైనను నిర్వహించజాలదు. ఇండియా, బర్మా, సింగపూ మొదలగు ప్రదేశములందరినీ గొప్పవర్తకులయేర్పాటులేనిచే జనరల్ మోటార్స్ ఇండియా లిమిటెడ్ వారు విస్తారమైనదేశమునందు దివ్యముగాను, యుక్తముగాను ప్రజలకు సేవచేయుటకు నిలువడడు.

ప్రస్తుతము 8,400 తక్కువలేని ప్రజలు ఇండియా, బర్మా, సింగపూ మొదలగు ప్రదేశములందు జనరల్ మోటార్స్ వారి ఉత్పత్తులను పంపకము చేయుటకై యేర్పాటుచేయబడియున్నాడు. 500 డీలరులు, సబ్ డీలరుల స్థాపనములద్వారా అనేకరకముల జనరల్ మోటార్స్ కారులు, వాటి విడిభాగములు ప్రజలకు తమతమ దొరకనట్లు యేర్పాటు చేయబడియున్నది.

{ ఈ ప్రతినిధులవైననే జనరల్ మోటార్స్ గొప్ప యేర్పాటు ఆధారపడియున్నది. వేళ్లకును, చేయికిని యేమాత్రము అడ్డములేదు. }

జనరల్ మోటార్స్ ఇండియా లిమిటెడ్

ఉత్తమ గ్రంథములు

ఆంధ్ర బ్రహ్మాండపురాణము	5-0-0
ఆంధ్ర శ్రీమద్రామాయణము	12-0-0
నిర్వచనము. 3 సంపుటములు	14-0-0
7 సంపుటములు	1-8-0
ఆంధ్ర లలితోపాఖ్యానము	1-8-0
శ్రీ కృష్ణావతారతత్వము. సకలపురాణముల నుండి కృష్ణకథలు గ్రహించి వ్రాయబడినది మించినదే, 12 సంపుటములు	15-0-0
మొక్కక్క సంపుటము	0-12-0
మొక్కసారి కొనుగోరి	0-8-0
హంసాపూర్వవృత్తము	
హనుమద్విజయము	

జనమంచి శేషాద్రిశర్మ, కడప.

రోమహరి

డబ్బీ 1 కి రు. 0-8-0	వి. పి. తో 0-18-0
ఈ భస్మమును నీటితో కలిపి పట్టించిన రోమములు రెండునిమిషములలో మొదలంట రాలిపోవును. దీనివలన చర్మము నలువెక్కుదు. మంట యుండదు. రోమములు రాలిపోవును.	
గజ్జికి తైలము డబ్బీ 1-కి 0-4-0	
ఈ తైలమును నాలుగు పూటలు రాచిన గజ్జి, బిడ, తిలము, జిల మొదలగునవి నశించును. తక్కువ పనికియును.	
అమృతాంశనం దిపో మడరాసు - బొంబాయి.	

సంగీత శమంతకమణి 0-8-0

ఆత్మజ్ఞానానంధము

గ్రంథకర్త:—పారనంది జగన్నాథస్వామిగారు. కఠినము విడిచిన తరువాత ఆత్మస్థితినికూర్చి వచ్చినది. 0-8-0

సత్యవత్సవృత్తము

గ్రంథకర్త:—మల్లంపల్లి మల్లికార్జున శాస్త్రిగారు. అయిదాశ్వాసముల రసవత్సృజనంధము. అద్భుతకల్పనములతో నిండియున్నది. రు. 1-0-0
ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, మదరాసు.

వ్యవసాయము

జమలమడుగు

(స్వకీయవిలేఖరి)

విద్యాశాఖ ఉన్నతిగమార్లు

నవంబరు 20:- జమలమడుగు విద్యాశాఖిని పూర్తిగా ఇన్ స్పెక్టరుగారు క్రియత బి. రాజు, బి. ఎ. ఎల్. టి. గారు ఈ తాలూకాలో గత నాలుగు సంవత్సరములుగా పనిచేయుచుండిరి. వీరిని ఆకస్మికముగా కర్నూలు జిల్లా డిప్యూటీ కలెక్టరుకు తరలించి మార్చియున్నారు. వీరికి ప్రస్తుతము, వీరియొక్క సత్వములను పరిశీలించుటకు ఈ తాలూకా ప్రజలెరి విద్యమును పాత్రులైరి. జాతిమత మతభేదములేక ఈ యూనిప్రజలెరును వీరియొక్క మార్పుల చాల చింతించు న్నారు. క్రియత రాజుగారిని బోలిన భూతదయకును ఋణమార్గనర్థముగల యేయద్యోగినిగూడ యంతవలకును ఈయూని ప్రజలు చూచినది లేనదిచెప్పుటయందెంతమాత్రము అతిశయోక్తి లేదు. వీరు ఒక్కవారము రోజులలో కర్నూలు జిల్లాకు వెడలినట్లు.

కోఆపరేటివ్ స్టోర్సు

ఇప్పుడు కొందరు కేంద్ర మనుష్యులు మూడు మాసముల క్రింద ఒక రోజు ఆపరేటివ్ స్టోర్సును ప్రారంభించిరి. స్టోర్సు ప్రారంభించి మూడు మాసములు గడిచిన వెనుక కొద్ది రోజుల క్రిందటనే ఆ పుడల చేయుటకు తీర్మానింపబడినది. ప్రజలకు పయోగపడు రీతి స్టోరు ఆధికారులు స్టోర్సును నిర్వహించ బాలకపోయిలో లేక ప్రజలు స్టోర్సు అభివృద్ధికి వలయునంతటి ప్రోత్సాహ మొస గక పోయిలో యూహించుటకు సాధ్యము కాకయున్నది కాని ఫలము మాత్రము ప్రారంభించిన మూడు మాసములలోనే పేరుమాత్రం దగ్గర సమావేశము జరుపబడి ఆ సమావేశములో స్టోర్సును మానివేయవలయునని తీర్మానము ఏకగ్రీవముగా ఆం గీరింపబడినది.

మద్యపాన నిషేధము

కడప జిల్లా మద్యపాన నిషేధసంఘమువారు ఈ జిల్లాలో చాల ప్రశంసార్హమైన పనిచేయుచున్నారు. జమల మడుగు, ప్రొద్దుటూరు తాలూకాలోని అనేక గ్రామములలో మద్యపానము సంపూర్ణముగా ఆపుదల కాబడినది. జిల్లాలోని యితర ప్రదేశములందుగూడ మద్యపాన నిషేధము సంఘము వారు మద్యపాన నిషేధప్రచారమును చాల బాగుగా కొన సాగించుచున్నట్లు రూఢిగా తెలియవచ్చుచున్నది. చెన్న పట్టణమున నుండు నెంట్లలు మద్యపాన నిషేధసంఘమువారు కూడ కడపజిల్లా మద్యపాన నిషేధసంఘమువారియొక్క ప్రచార ఫలమును ప్రశంసించియున్నారు. మద్యపాన నిషేధసంఘ కార్యదర్శిగారైన క్రియత ఎ. కె. మునిగారి ప్రోత్సాహము, పరిశ్రమయే దీనికి కారణమని తెలియుచున్నది:-

ఖడ్గరు ఉత్పత్తి

ప్రస్తుత సత్యాగ్రహోద్యమములో ఈ జిల్లావాసులు ఏలాటి జోక్యము కలిగించుకొనవలెనని ఖడ్గరు ఉత్పత్తియందు మాత్రము చాల పట్టుదలయు శ్రద్ధయు చూపుచున్నారని చెబు టకు కంతయు సంతోషమున్నది. ప్రతి తాలూకా ముఖ్య పట్టణములలో ఈ జిల్లాలో తయారైన ఖడ్గరు విక్రయకాల లేపబడినది. గ్రామములలో విస్తారముగా ఖడ్గరు తయారచేయబడి పట్టణములకు ఎగుమతి కావడుచున్నది. ప్రొద్దుటూరులో రాయలసీమ ఖడ్గరు స్టోర్సు చాల బాగుగా పనిచేయుచున్నది. జమలమడుగులో ఖడ్గరు తయార చేయు కార్యాలయములు నాలుగు పనిచేయుచున్నవి. అఖిల భారత చరకాసంఘమువారి ఆమోదమునగూడ పొందిన కార్యాలయములు కొన్ని గలవు.

క్రియత కె. సుబ్రహ్మణ్యముగారు

అఖిల భారత కాంగ్రెసు సంఘసభ్యులును, కడపజిల్లా కాంగ్రెసు కమిటీ కార్యదర్శిగను పనిచేయుచుండి ఈ ప్రస్తుత సత్యాగ్రహములో జోక్యము కలిగించుకొని బల్లారి జైలు లో శిక్ష ననుభవించుచున్న క్రియత కె. సుబ్రహ్మణ్యముగారు కొంతకాలము క్రింద రక్తబేడులతో బాధపడుచుండిరిని యు ప్రస్తుతము రక్తబేడులు నిలిచి ఆరోగ్యముగా యున్నా రనియు రూఢిగా తెలియుచున్నది.

తిరుత్తని వార్తలు

(స్వకీయవిలేఖరి)

జిల్లాబోర్డు అధ్యక్షుని ఎన్నిక

తిరుత్తని, నవంబరు 21:-

ఈ చిత్తూరు జిల్లాబోర్డు కీలక పూర్వము అధ్యక్షులుగా నండిన గౌరవనీయులగు దివాన్ బహదూరు బొల్లిని ముని స్వామిసాయిదుగాడు, చెన్న రాష్ట్ర ప్రభుత్వ ప్రధానమంత్రి సర్వలక్ష్మి నియమించబడుటచే చిత్తూరు జిల్లాబోర్డు అధ్యక్షుపద వి ఖాళీగాబడినది. ఖాళీ గాబడిన అధ్యక్ష స్థానమునకు వేరొక రిని అధ్యక్షులుగా ఎన్నుకొనుటకు జిల్లాబోర్డు సభ్యుల సమావేశము 29-51-30 వ తారీఖున ప్రత్యేకముగ జరుగునట్లు నిర్ణయించ బడియున్నది. ఆ సభలో నాయలాడు తాలూకా సదం గ్రామ సామ్యులగు క్రియతలు వారణాసి రఘునాథ రెడ్డి గారిని అధ్యక్షుపదవికి ఏకగ్రీవముగా ఎన్నుకొందు రని చెబియు చున్నది.

తిరుత్తని తాలూకా సెటిల్ మెంటు

అడవి తీరసానం క్రియతగారి యెన్టీలోని దగు నీతిమత్తు తాలూకా ఖామలకు ప్రస్తుతముగల తీర్యలను సెటిల్ మెంటు జేయుటకుగాను మహాంతు క్రి ప్రయోగదాసుజీవార సెటిల్ మెంటు కార్యాలయ మొక దాని నేర్పర పి క్రియతలు తణిక్కల్ల రామమూర్తి పంతులు బి. ఎ. గారిని సెటిల్ మెంటు ఆఫీసరుగా నియమించి యున్నారు. ప్రస్తుత మితాలూకాలోని నెమ్మలి, పెదంబరము గ్రామముల తీర్య లు వైగెరాలు జూచి సెటిల్ మెంటు పద్ధతుల నిర్ణయించి ఆ వెనుక తాలూకా మొత్తమును జూచెనరనియు తెలియుచున్నది. భౌతికతలతో క్రి అల్లాడుచుండు రైతులపట్ల అభిమా నాదరణములచే సెటిల్ మెంటు పద్ధతులు కొనసాగింపవల యననిమీ రైతాంగ మాళించుచున్నారు.

ప్రవాసమంత స్వాములవారి వర్ధంతి

ఈయూరి కనతిదూరమునం దుండు ఆర్కాడు కుప్ప ములో సమాధియొందు క్రి ప్రవాసమంత స్వాములవారి సమా ద్ధిభిషేక ప్రధనువర్ధంతి మహోత్సవము 28-11-30 తారీఖున జరుగగలదు. ఆ రోజు వీధిప్రజలకు అన్నదానము, వేదాంతోప న్యాయములు, హరికథాకాలక్షేపములగూడ జరుగునట్లు కార్య క్రమముగలదు.

అద్భుతపరివర్తనము

ఈయూరియందలి యూనియన్ బోర్డునకు చాల కాలము సభ్యులుగా నండియు, బట్టలవర్తక మొనర్చి యు నీ పురపాలకవ్యవహారములుగా పరిగణింపబడుచుండిన క్రి యుతులు కంచి కప్పిచెట్టిగారు నీ యూనియందలి బలిజపిథి యందుగల క్రి రామభజనమండలమునకు వెనుక భాగమునదొక పూజామండలము నేర్పాటు గావించుకొని సంసారతాపత్రయ ములు కొంతవరకు వదలించుకొని ఉపాసన గావించుచుండిరి. వీరినిగూర్చి ప్రభుమున కొందరు విసుర్చులు, వ్యాఖ్యానములు గావించుచుండిరి. ప్రస్తుతమున్న నో సూర్యకాలదిగ క్రి పురుషు లు వారివద్దకువచ్చి తీర్థప్రసాదములు గైకొని పోవుచున్నారు. ముఖ్యముగ ప్రతిసోమవారము ఎడతెరిపిలేకుండా ప్రజలు వచ్చుచున్నారు. దయ్యములుబట్టి ఆడువారు కొందరు, కోరిన కోర్కెలు నెరవేరుటకు వచ్చువారు కొందరు, సోదశిష్టులొను టకు వచ్చువారు కొందరు, వ్యాధిగ్రస్తలగువారు కొందరు, యిలాగు నానాటికి ప్రజలు వివిధిగా వచ్చుచు పోవుచును న్నారు. వీరు పూర్వము కప్పిచెట్టిగారనియు, అంజనేయ పాసనామూర్తియనియు ప్రజలు భావించుచున్నారు. కలకం డను కర్పూరముగ వెలిగించిరినియు, కతినవ్యాసలను, క్రూర ములగు దయ్యములబాధలను నివారించిరినియు, ఘోరవారిని నైతము మాట్లాడించిరినియు జెప్పుచున్నారు. మొత్తమున కీపరివర్తన మాశ్చర్యజనకముగానే యున్నది.

సుప్రసిద్ధ ఉన్నాద వైద్యాలయము

స్థాపితము 1753 సంవత్సరము. ఉన్నాదమునే పేరుగల అన్ని రకముల పిచ్చివ్యాధులను నివారించుటకు సామర్థ్యముగల ఆయుర్వేద వైద్య సంస్థ యిది ఒక్కటియే. నేలకొరిది ఉన్నాదగోరులు ఇచ్చికి వచ్చి ఆరోగ్యమును పొందియుండుటచే దీని గొప్పతనము దేశమునం దెల్లడల నిదివరకే వ్యాపించియున్నది. ఎంత కష్టమైన ఆనాద్య ఉన్నాదమైనను కొలదిగోజులలో తగ్గి పోవుటకు పందియులేదు. వచ్చువారికి బహు ఉచితముగా యేర్పాటు చేయబడును. ఘ్యముగా రాజాలనివారు వ్యాధియొక్క లక్షణములను వ్రాసి పోట్లు వ్యాధి బాధములను గైకొనవచ్చును. కొరువారికి వివరములు ఉచిత ముగా పంపబడును. వచ్చువారు మదరాసు వాల్తేరు రైలు మార్గమున ద్వారపూడి స్టేషనులో దిగిరావచ్చును. అంగర పాపాచారియర్ బ్రదర్సు, పెనికేరు, ఆలమూరు పోస్టు, తూర్పుగోదావరి జిల్లా.

విశాఖపట్టణము

గిద్దె వ్యాపారము

ఏటేటక జరుగు గిద్దె వ్యాపారము కడపటివంటెము యీ పూర నీనెల 17,18 తారీఖలందు జరుగు యేర్పాటులు చేయబడి నవి. అందులకు జిల్లాలోని ఉన్నతపాఠశాలలందీ ఘనము రెం డువందల విద్యార్థులు పంపెములలో పాల్గొనుటకు వచ్చిరి గాని ఎడతెగని వర్షములు పరిణామచేపంపెముల ప్రస్తుతమునకు ఆపు డల చేయలేకవచ్చెను. సి. బి. యం. పాఠశాలలో పాఠ్యములు విద్యార్థుల సౌకర్యముకొరకు శ్రమపుచ్చుకొని తగినపనులు చేసిరి.

శేరుదినము

శ్రీమహాశివరాత్రి తిథికి సాక్షాత్తుల ప్రధానోపాధ్యాయులగు ఇ. డబ్లియం. గ్రే గారి అధ్యక్షతక్రింద, విక్టోరియా గోమ ఆనుపత్రికలోని పేదరోగల సమాచారము, బుధవారం 19 వ తారీఖన "శేరు" దినము జరుపబడినది. ఆ రోజున పలువురు యువతీమణులు, పంచదార, సబ్బులు, బియ్యము, పళ్ళెపుష్ప మొదలగు పదార్థములు వైద్యులకు పుష్కలముగా లభించి యిచ్చి రి డాక్టరు డోడిగారు శ్రద్ధసహించి గోమ ఆనుపత్రికలో చికిత్సలు చేయుచున్నారు. (ఒకవిలేఖరి)

అదవాని-వార్తలు

(స్వకీయవిలేఖరి)

కాలమానము

నాలుగు రోజులుగా చలి విశేషించుటంబట్టి నీక వర్ష ము ఆగిపోయెనని తోచుచున్నది. భావ్యుల ధరలు తగ్గి పోవుటలక కాలము ముఖ్యముగా మానవయై యున్నది. కాని జ్వరబాధలు జడలను పీడించుచున్నది.

మార్కెట్ కేంద్ర ప్రతిష్ఠ

'పద్మశాలి' సంఘమువారు గడచిన 8-11-1930 తేది శనివారమున వై శివప్రతిష్ఠను సకమునందలి బ్రహ్మశ్రీ రాచర్ల సుబ్రహ్మణ్య శాస్త్రిలవారి ఆచార్యత్వమున జరిపించిరి. స్వగ్రామవాసులగు బ్రహ్మశ్రీ వేద సంస్కృతపాఠ శాలాధ్యాపకులగు మొదలి సుబ్రహ్మణ్య శాస్త్రిలు, విద్యాకా తో|| భాస్కరశాస్త్రిలు, నగయారు శేషచార్యులు, భారతం సుబ్బాశాస్త్రిలు, తుంబకం వరసప్పగారు మున్నగువారు ఋత్వి కులుగానుండి తమకార్యముల చక్కగ నిర్వహించిరి.

ఈ గ్రామమున ప్రస్తుతము జోక్యముగ నున్న బ్రహ్మ శ్రీ హోతూరు నారాయణచార్యు లక్ష్మీవరసింహాచార్యు- వీరు భయంల పాపహిత్యముచేత వైశిష్ట్యమిక్కిలి ప్రకాశ మానమై యున్నె.

వేదసంస్కృత పాఠశాల

ఈవేదపాఠశాలకు గరించి ఇదివరలోని వ్యవసాపకులను గరించి ఇదివరలోని వ్యవసాపకుల జోక్యమును మానుకొని రని ప్రకటనలు కొందరు ఒక్కొక్కరు ఒక్కొక్క మాసమున కు పండితునికి వేతన విచ్చి పాఠశాల జీర్ణోద్ధరణము గావించి పుణ్యపాత్రులు ఆగుటకు యత్నించుచున్నట్లు చెబియు చున్నది.

కోటితులసి

లోకకల్యాణమునకై శ్రీ అంజనేయస్వామికి క్రియత ఉడపి గోపాలాచార్యులవారు కుక్కనామ సంవత్సరం ఆషాఢ బ 13 దినమున ప్రారంభించిన కోటి తులసి సమర్పణోత్సవ మును ప్రమామాత సంవత్సరము కార్తిక బంగ్లా భానువార మునకు 16 మాసములు తడేకదిట్టతో నిర్విఘ్నముగా సమాప్తి నొందించి ధన్యలైరి.

ఈసమారంభమునకు మొట్టమొదట అన్ని విధములచే చేయుత నొసగినవారు క్రియత కల్లుభావి నరసింహశ్రీ గారు అటుపిమ్మట ధార్మికవర్తకులగు క్రియత గట్టి తాయర్ప రాచోటి వీరబ్బెగారు మొదలగు వైశ్యులందలి వారును, శంకరమత, రాయర మత, ఉత్తరాది, కాన్య మత, సంబంధీకులగు బ్రాహ్మణోత్తములును కొందరు ఆం తరంగిక భక్తులగు శ్రీమణులు, మరికొందరు రెడ్డినాయకులును మ రియు నితర గ్రామముందలి భక్తాగ్రేహరులను తగినంత సాయ మొనర్చిరి. మధ్యకాలమున 75 లక్షల తులసి సమర్పణ మయిన పిదప కొందరు కపటనాటకసూత్రధారులై త్సంద్రబుద్ధితో ఈమ హాకార్యమునకు ఎన్ని విఘ్నముల జేయవలయునో నిన్నియు చే యబూనిరి గాని శ్రీభగవదగ్రహ కృపాపరిపూర్ణ కటాక్షము వల్లను క్రియత రామదగ్ధ సంస్థానపు ఆస్థానపండిత క్రిమ త్సూర్యులైన మాధవేశ్వరయ్యలవారి ఆగమనవిశేషంబునకు కోభాయనంబుగ కోటితులసి సమాప్తి నొందినందుకు నెంత యు సంతోషపలనదిగా నున్నది.

ధర్మవరము

(స్వకీయవిలేఖరి)

చోరవధము అనంతరవృత్తాంతము

గొట్టెకాపరు లొసల్పిన చోరవధము గూర్చిన వివరము లీపుడు తెలియజేయుచున్నాము. గొట్టెకాపరు చోరవధమునకు చొరవధమునకు చొరవధమునకు (16-11-30) నాటి సాయంకాలము ఏడేనిమిది గంటలవరకు దొంగలు వచ్చి దానిముఠాను దాగియుండిరి. వారిని పసిపట్టి కుక్క లావైపు చూచుచు మొలుగట్టించినవి. అచటనున్న కాపరులలో నొకడు దగ్గఱనున్నవానితో దొంగలు వచ్చినట్లున్నది. అదేమో కనుగొనుటగా వాడా వైపునకు బోవుచుండునంతలోనే దాగినదొంగలలో నొకడు తనవైపు వచ్చుచున్నవానిని తాళతో గొట్టి నారంభించెను. వెంటనే యాకాపర స్వయముతో వెనుకకు బరువెత్త నారంభింపగా వాని బంపి యెన్న ముఠాకాపరికూడ భయముతో గొట్టెలముఠాను దాగియుండెను. తాల వివర దొంగ యంతతోబోక గండ్రగొడ్డలిచేబూని "లే ఎక్కడబోయెదవు. నిలు నిలు" మనివాని వెంటబడి పరువెత్తుచు గొట్టెలముఠాను దాగియున్న కాపరికూడక వానిప్రక్కనే బోవుచుండగా నతడు పండుదొరకెనని వెనుకనే పోయి జాప్యకాలేతో బట్టుకొని ముఠాకాపరితో గండ్రగొడ్డలిని లాగుకొని భయముతో ముందు పరువెత్తుచున్నవానిని "రా! రా! నేను దొంగను బట్టుకొంటినని" కేకవైచి పిలిచెను. వాడావిధము నవగాహమున ద్వికొని వెనుదిరిగి వచ్చి తోడి కాపరిచేతిలోని గండ్ర గొడ్డలిని గైకొని దొంగను నటికి మరల వాడెక్కడలేచి మీదికివచ్చునో యను భయంతో తల్పిల్చుచు మాటిమాటికి గొడ్డలితో వానిని నలుకగా దేహము తునాడుకలయెత్తుక. చనిపోయిన దొంగవిసిన తాలు తగిలి యాకాపరికి నొసటగొప్పదబ్బు తగినందున మిక్కిలము రక్తముకాలుచుండెను. ఇదిట్లుండ చిగిలినదొంగలు ముఠాకాపరి వైపు నకుబోయి యచటనున్న గొట్టెలవారితో తలపడియుండిరి. వారు భయముతో కేకలు పెట్టుచుండిరి. ఆకేకలు విని గొడ్డలిచేబూని యెన్న యాతడునుతోడివాడును భయము లేదువచ్చుచున్నాము" అని బిట్టెటచుచు నాకడకువచ్చిరి. అచటి దొంగలు పిరిసెను రొగ్గినగా మొదటి దొంగను నటికినవాడే యందులో ముఠాకాపరి దొంగనుగూడ నటికెను. ఇది చూచి చిగిలిన దొంగలు కాటికి బుద్ధి చెప్పిరి. వెంటనే యాకాపరులు ఇచటికివచ్చి పోలీసువారి తో నా వృత్తాంతమును విన్నవించి తమకు దగిలిన గొప్పగాయములజూపి విలపించిరి. మఱు దిన మిచట చాక్రదలేనందున అనంత పురమునకు దీసికొనిపోయి కేసులు నచటి ప్రధానవైద్యోగ్యోగి చేధింపగా నొక్కొక్కని కడుపులో రెండు శేర్ల కల్లుండెనట అయ్యుద్యోగివారు నలుకబడుటచే మరణించిరినియు గొట్టెకాపరులకు దగిలిన గాయములు గూడ భయంకరములైనవనియు ప్రభువత్తముని చెప్పినట. దివ్యురేటి పోలీసు నూపరెండోవచ్చి చనిపోయినదొంగల గ్రామమును పంజూరు, చుట్టుపట్ల గ్రామములవారిని విచారింపగా వారందరను చనిపోయినదొంగలు ప్రారకర్యులనియు వారివృత్తియు నట్టిదేయనియు తెల్పిరి. చనిపోయినవానిలో నొకని భార్యక, దల్లిని, యన్నను మీకెరిచైన నైన ననుమానము గలదాయని ప్రశ్నింపగా వారు దమకెరిచై గూడ ననుమానము లేదనిరి. దొంగలజంపినవాడవలన చాలాకా శిరస్తదారు వాజూలముగై కొనుచున్నార. పోలీసువారు వారి నరెట్టుచేయగా వారు బాహునుపై విడిపించుకొని యున్నారు.

BEZWADA MUNICIPALITY.

Notification for the levy of Pilgrim Tax.
Sec. 116, Madras District Municipalities
(Amendment) Act X of 1930.

The Bezwada Municipal Council in its Res. No. 928 dated 13-11-30 resolved to levy a Tax on persons leaving the Municipality or its neighbourhood by Railway for a period of 4 days for the Mahasivarathri Festival a day before the Festival and 3 days during which the festival lasts at the following rates.

Table with 2 columns: Ticket Class and Rate. Rows: For first class Tickets (Rs. 0-4-0), For second & inter-class Tickets (Rs. 0-2-0), For Third Class Tickets (Rs. 0-1-0).

Any persons interested may present their objections to this proposal to the Chairman, Municipal Council, Bezwada in writing before 31-12-30. The Council will consider the objections after 5-1-31.

Sd/- C. K. REDDI,
Chairman, M.C.

కొత్తవేట డివిజను వార్తలు

దేవరపల్లి, నవంబరు 22:—ఈ గ్రామమున యీనెల 17, 18 తేదీలలో వీచిన అత్యధుక్తమును గాలివాన రైతుసోదరులకు చాలవత్సము కలిగించెనని గ్రామము కెంతయు చింతించుచున్నాను. ఈ డివిజనులో నిలువ యున్న భాగ్యములకు ధరలు లేవు. ఫలకాతులకంతకు పూర్వమే ఖరీదులు సున్న. వరిపై రులు రసంగి భాగ్యము పండిన రైతులకు గతవత్సరముకంటె పంటలు తగ్గినను పండిన భాగ్యమునకు సరియైన ఖరీదు చేయు వర్తకులే కాన్పించుటలేదు. అట్లు మొదలగు వైరులకు తగుల్లు తగిలి పంటలు చాలవరకు తగ్గిపోయెను. ఈ ప్రాంతములందు కంపెనీ ఆరటితోటలను గత వత్సరము వేసి కాటివలన రైతుసోదరులు లాభములను పొంది యుండుటచే యీవత్సరము చాలవరకు కంపెనీ తోటలు వైచి యున్నారు. గతవత్సరముకంటె యీవత్సరము తోటలవలన వచ్చు ఆదాయము చాల భాగము తగ్గిపోయెను. దానికి తోడు 17, 18 తేదీలలో వీచిన గాలివానవలన దేవరపల్లి గ్రామమున ఆరటితోటలు చాలవరకు కూలిపోయినవి. ఈ గాలివానవలన యీ గ్రామమునకు సుమారు పదివేల రూపాయలు నష్టముండునని తలంచుచున్నారు. ఇటువంటి యిక్కట్లులు రైతు సోదరులను బట్టి విడువకుండుటచే యీ డివిజను రైతు సోదరులు డబ్బుకై చాల బాధల నొందుచున్నారు. ఈవత్సరము శర్కారనకును, జమీందారులకును చెల్లించవలసిన పన్నుల గూడ నీ య లేనంత దుస్థితికి యీ డివిజను రైతు సోదరులు లోనైరి. ఈ కష్టముదాయ మీ రైతు సోదరుల నెప్పుడు విడుచునో తోచుచున్నది.

“పశువులనష్టము”

ఈ మధ్య పశువులకు రోగములు వచ్చి చాలవరకు మృతి నొంది రైతుసోదరులను విచారసాగరమున ముంచివైచెను. సుమారు పది పదిహేను దినములకుండి యీ రోగములు బాధించుచున్నవి. ఇప్పటికి కొంచెము తగ్గినదియే తలంపబడుచున్నది.

“రాట్న పరిశ్రమ”

ఈ డివిజనునందు చాల రాట్నములపై నూలు తీయబడుచుండి ఖద్దరు వస్త్ర దీక్షపరలై ప్రజా సోదరులు ఖద్దరు వ్యాప్తికై చాల తోడ్పడుచున్నారు.

“హిందీ వేమిమండలి స్థాపితము”

ఈ నెల 11 వ తేదీన దేవరపల్లి గ్రామమున హిందీ భాషాభిలాషులను, హిందీ విద్యార్థులను అను 1, బాలకవి తిలపర్తి నూర్యనారాయణమూర్తిగారు, 2 బాలకవి:—వత్స నాయి పత్తనారాయణవర్మగారు. (3) సబ్బి వీరు సత్యసంజీవ రావుగారు, (4) నామన చినపత్తనారాయణమూర్తి (5) నామన రామమూర్తి (6) నామన నూర్యరావు (7) నామన నారాయణమూర్తి (8) కుసుమచి సత్యము— వీరు 8 గురుకులసి, హిందీ ప్రేమి మండలి యను పేరుతో నొక సమితి స్థాపించిరి. వీరందరను దక్షిణ భారత హిందీ ప్రచార సభవారి 2, 3, పరిక్షలకుం దుత్తీర్ణులైనవారే. వీరింకను పరిక్షలకు చదువుచున్నారు. వీరిలో మొదటివారు అధ్యక్షులుగను, రెండవవారు, కార్యదర్శులుగను సభ్యులచే నెన్నుకొనబడిరి. ఈ సమితి త్వరలో అభివృద్ధి గాంచి హిందీ భాషా వ్యాప్తికై తోడ్పడగలదని నమ్ముచున్నాను.

బాలకవి వి. యస్. యస్. ఎర్ప

వేములవాడ

ది 28-11-30 తేదీన భుద్దిరాజు కామరాజుగారును మరి కొందరును యీ గ్రామము వచ్చి మీటింగుచేసిరి. ప్రతియంట రాట్నములుపెట్టి నూలువడుకలసినదిగను స్వదేబిట్టలనే వాడుచు విదేశీబిట్టలను బహిష్కరించవలసినదిగాను గీతకు ఈత తాడి చెట్లను యిక్ష్వాకుడదనియు, త్రాగుడు దురభ్యాసము మానవలసినదిగాను, బ్రటిషువస్తువులు కొనవలదనియు, గాంధీ మహాత్ముని జీవితముగూర్చియు మొదలగు సంగతులు ప్రజలకు బోధించిరి. సభకు సుమారు 8 లేక 4 వందలమంది జనము వచ్చిరి. ప్రజలంద ర్హాదముగా నాలకించి ఆముంజరువులకు నిశ్చయించిరి. ఈరోజుననే ప్రభుత్వ పక్షపు మీటింగు కూడ జరిగినది. ప్రభుత్వ ఉద్యోగులు మాత్రమే హాజరైరి. (బకవిలేఖరి)

కడప జిల్లాబోర్డు సమావేశము

కడపజిల్లాబోర్డు సాధారణ సమావేశము కడప జిల్లా బోర్డు సమావేశ భవనములో శ్రీయుత సి. ఎల్. నరసింహారెడ్డి జి. ఎ. బి. ఎల్ గారి యధ్యక్షతక్రింద ఈనెల 29 తేదీ ఉదయం 9 గంటలకు జరగను. (స్వ. విలేఖరి)

నల్లూరుజిల్లా కందుకూరు తాలూకాబోర్డు వైసు ప్రెసి

డెంటుగా మి రాలి శ్రీ పాన్నలూరు నుబ్బరామయ్యగారి న్ను కొనబడిరి.

గుంటూరు

(స్వకీయవిలేఖరి)

శ్రీ ధన్వంతరి ఉత్సవము

గుంటూరునగరమున ఆయుర్వేద యానానీ వైద్యవంశమువాడు, యిండియన్ మెడికల్ ఎస్సోసియేషన్ వారును కలిసి యీ సంవత్సరము కార్తీకబహుళ శ్రవణానంత మంగళవారము రోజున శ్రీ ధన్వంతరి యుత్సవమును జరుపుటకై విశేషప్రయత్నముల జేసిరి. కాని దురదృష్టవశాత్తూ వర్ష ముకురియుటచే నాటి కార్యక్రమము ఆపవలసినవైచెను.

శ్రీ ధన్వంతరి పూజమాత్రము శ్రీయుతులు గోళ్ల మూడి వాసుదేవప్రహ్లాదయ్యగారి యాజమాన్యమున సారథి పి. మాహాలా వర్ష ముండినను 10 గంటలకు జరుపబడెను. పట్టణములోని భిక్షగ్రులందరు దయచేసిరి. కార్యవ్యూహకు శ్రీ భిక్షగర్త దామరాజు చలపతిరావుగారు వచ్చినవారందరికి చందనతాంబూలాదికములనిచ్చి గౌరవించిరి. మరువాడు భగవదనుగ్రహమున తెరపగుటచే ధన్వంతరిపటము పురపినులందు రేగినబడెను.

ఆంధ్రదేశమున విఖ్యాతిపొందిన శ్రీ నాగన్న సన్నాయి వాద్యముతో సహా యూరేగింపు జరుగుటచే ఉత్సవమునకు ముంతింతోభ గలిగెను. ఉత్సవానంతరమున బహిరంగదభ పురపాలకపుస్తకాల యావరణలో జరిగెను. చేర్చుకొనగరగు శ్రీ పొత్తూరు లక్ష్మయ్యపంతులుగారు రాజాలక బోధలుచే విద్యార్థి-వివరేణ్యు లగు శ్రీబలిశేషయ్య లక్ష్మీకాంతకవిగారు రధ్యక్షత వహించిరి. వైద్యులు పలువురు, వారివారి యనుభవములూర్చి వైద్యశాస్త్రమును గూర్చియుపన్వసించిరి. సభ రాత్రి 8 గంటలకు కరతాళధ్వనులతో ముగిసెను.

రాత్రి 9-30 గంటలకు వైద్యబృందమువారిచే నూతనముగా దయారజేయబడిన త్రయరాజు మట్టడి యనునాటకము ప్రదర్శింపబడెను. నాటక మధ్యమున శ్రీ వాల్మీకియ్య రామారావుగారి వైద్యప్రసాదము ప్రేక్షకుల కడుపుబ్బ నవ్వుపుట్టించెను. శ్రీ వైద్యబృందమువారి కార్యక్రమముంతటితో ముగిసెను.

రైల్వే రాకపోకల వేలలు

మదరాసు పెంట్రలుప్రేషనునందు

Table with 3 columns: Item, Rate, and Amount. Rows include items like కలకత్తా మెయిలు, వాల్తేరు ప్యాసింజరు, ఫాస్టు ప్యాసింజరు, ఏమ్మిల్తూడి ప్యాసింజరు, బొంబాయి మెయిలు, ఎక్స్ ప్రెస్, రాయచూరు ప్యాసింజరు, రేణిగుంట, బెంగళూరు మెయిలు, ఎక్స్ ప్రెస్, ప్యాసింజరు, జోలార్పేట, అక్కోణం, పత్తుమకోస్తా మెయిలు, సీలగిరి ఎక్స్ ప్రెస్, గ్రాండుట్రంకు ఎక్స్ ప్రెస్.

మదరాసు ఎగ్జామప్రేషనునందు

Table with 3 columns: Item, Rate, and Amount. Rows include items like సీలార్కోట్ మెయిలు, తిరుకండ్రపురం ఎక్స్ ప్రెస్, రామేశ్వరం, పుదుర ప్యాసింజరు, పార్వత, బెంగళూరు మెయిలు, తిరుచిరాపల్లి ప్యాసింజరు, కంబేరం.

మదరాసు బీచ్ ప్రేషనునందు

Table with 3 columns: Item, Rate, and Amount. Rows include items like తిరుచిరాపల్లి ప్యాసింజరు, కంబేరం.

అరెస్టులు, శిక్షలు

మహాదేవదేవాయిగారి అరెస్టు

కరవత్త ప్రచురణ కేసు

అహమ్మదాబాదు, నవంబరు 25:—కాంగ్రెసు కార్యదర్శి యగు మహాదేవదేవాయిగారు యీ దినము ధ్యాన్ముఖులు దాని కమాండో బంగళాలో నుండగా అరెస్టు చేయబడిరి. వారు సబర్జిల్ ఆశ్రమమునకు పోయి గృహమనస్థుల పడకను గ్రంథములను తీసికొని వచ్చుటకు అనుమతి యొసగబడినది. తర్వాత వారు మధుపుర పోలీసు స్టేషనునకు కొంపోబడిరి. కాంగ్రెసునకు ధనభవన సాహాయ్యముల చేయుటని ప్రార్థించు కరవత్తను నొకదానిని నిన్న ప్రచురించినందులకై వారు క్రిమినలు లా సవరణ చట్టము 17 (1) సెక్షన్ క్రింద సేరకు లకుచున్నారు. (అ. ప్రె.)

(పూర్వవార్త) నవంబరు 24:—మహాదేవదేవాయిగారు కరవత్త ప్రచురణ ప్రారంభించినారు. నేడు ప్రచురితమైన మొదటి కరవత్తములో ప్రజలు కాంగ్రెసునకు ధనమును, యిండ్లను యివ్వవలసినదిగాను, నియంతలుగా ముండటికి రావలసినదిగాను కోరబడుచున్నారు. వల్లభాయి పటేలుగారు పంటి తీపుచే వాదపడుచున్నారనియు, కొంచెము నిమ్మకాయ చూచుకొని వాకే కరవత్తముల ప్రచురింపగలరనియు కూడ అందు తెలుపుచున్నారు.

వల్లభాయి పటేలు; దేవాయిగారి రిక్టర్ వైనము 144 సెక్షన్ క్రింద ఉత్తరపు ప్రయోగింపబడియుండెను. వారిరువురును రెండు నెలల పరకను అహమ్మదాబాదు మండలమున ఉపన్యాసముల నొసగగూడదని విధింపబడిరి. (అ. ప్రె.)

కరవత్త ప్రచురణ కరవత్త వారంటు

అహమ్మదాబాదు, నవంబరు 25:—భాష్యర ముద్రణాలయాధిపతియు, దేశీయ కరవత్త ప్రచురణకర్తయైన నగు దా.బాపిరెగారిపై అరెస్టు వారంటు పుట్టియున్నది. (అ. ప్రె.)

దేవాయిగారి విచారణ 27వ తేది జరుగును

అహమ్మదాబాదు, నవంబరు 25:—మహాదేవదేవాయిగారి విచారణ 27వ తేది జరుగును. రేపటికి వారతాళము నిర్ణీతమైనది. దేవాయి కరవత్తము ప్రచురించిన ముద్రణాలయమును పోలీసులు కోరించి పత్రక ప్రతులను యితర వస్తువులను కొంపోయిరి. (అ. ప్రె.)

విదేశీవస్త్ర వికేటర్ల నిరాహారదీక్ష

వర్తకులు సరకును మూతవేయుట కంగీకరించుట

అహమ్మదాబాదు, నవం 25:—పంచవనాలో విదేశీ వస్త్రకాల వికేటర్లు జేయుచున్న వలంటీర్లు నేటి యుదయమునండి నిరాహార దీక్ష బూసిరి. వారు విదేశీవస్త్ర వ్యాపారులు 6 నెలల పరకను నీలుచేసి యుంచునలె నని కోరగా వర్తకులు నిరాకరించి యుండిరి.

వలంటీర్ల విజయము

నవంబరు 25:—పంచవన గుడ్లల మార్కెటు సభ్యులు వారు నేటి సాయంత్రము సమావేశమై నిరాహారదీక్షకు ఫలితముగా రానున్న మే నెల 5వ తేది అనగా గాంధీగారి అరెస్టు వార్తకే దినమున వర్తకులను వికేటర్లకును నీలుచేసి యుంచునట్లు తీర్మానించిరి.

మణ్డోచాకు వికేటర్లు

మణ్డోచాకు వికేటర్లు సైతము వర్తకులు విదేశీ గడ్డను నీలుజేయునంత వరకు రోల్లుండినుండి నిరాహారవ్రతము బూసినారు. (అ. ప్రె.)

బొంబాయిలో ఊరేగింపు నిషేధము

బుమును ప్రయోగించెదమని కమిషనరు ప్రకటన బొంబాయి, నవం 25:—బొంబాయి సమరసభము వారు కేపటికోజు (తే 26 ది) మండ్యముండి ఊరేగింపుగా బయలుదేరి బస్టోలినియు జరిపెనని తెలియుటచే పోలీసు కమిషనరు దానిని నిషేధించినాడు. ఊరేగింపు ఉత్తరపును తిరస్కరించి జరుపబడునో బలప్రయోగముచే చెడక గొట్టబడునని గూడ తెలియజేయబడినది. (అ. ప్రె.)

గుజరాతు క్రొత్త నియంత

డా॥ కనూగాగారు

అహమ్మదాబాదు, నవం 25:—సరభాదేవి సలిగారి వెనుక గుజరాతు రాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘ నియంతగా వైద్యకేళుకులు డా॥ కనూగాగారు నియమితులైనట్లు తెలియుచున్నది. సరభాదేవిగారి ఆరోగ్యము సరిగా లేదు. (అ. ప్రె.)

మణిబెన్ పటేలుగారి శిక్ష

హైకోర్టువారు తగ్గించుట

బొంబాయి, నవం 25:—వల్లభాయి పటేలుగారి కొమార్తె మణిబెన్ గారిపై కయిరాముండల సబ్ డివిజన్ మేజిస్ట్రేటు 4 నెలలు కఠినశిక్ష విధించియుండెను. సెషన్స్ జడ్జి డ్రా. కో. 262 సెక్షన్ క్రింద 8 నెలలకుపైగా శిక్షవిధింపరాదని తెలుపుచు హైకోర్టుకు కేసును నివ్వించెను. బొంబాయి హైకోర్టు ప్రధాన న్యాయమూర్తులును న్యాయమూర్తి మర్సిగారును 4 నెలలశిక్షను 8 నెలలకు తగ్గించిరి. (అ. ప్రె. స్పెషలు)

బీహారు

జవహర్లాల్ దినమున రాష్ట్రముందు 400 అరెస్టులు

పాట్నా, నవం 25:—కాంగ్రెసువారి వార్తల ప్రకారము జవహర్లాల్ దినోత్సవ సందర్భమున రాష్ట్రమునందుగల గతినీ 400 అరెస్టులు జరిగినట్లు తెలియుచున్నది.

ముజఫర్పూరు నియంత అరెస్టు

ముజఫర్పూరు, నవంబరు 25:—ముండల కాంగ్రెసు సంఘాధ్యక్షులను, నియంతయునగు ప్రజపదన ప్రసాదసాగిగారు అరెస్టుచేయబడిరి. (అ. ప్రె.)

పన్నుల నిరాకరణ ప్రచారము

వలంటీర్ల అరెస్టులు

అలహాబాదు, నవంబరు 25:—నవం 22 తేదీనుండి పన్నుల నిరాకరణ ప్రచారము మండలమున ప్రారంభింపబడినట్లు తెలియుచున్నది. కరవత్తములు పంచిపెట్టబడినవి. బకిరంగ నగరును బానపూరును స్వరాజ్యయమ్యవరకును యెట్టి నిర్బంధములకైన నోప్పియు తాము పన్నులచెల్లించమని ప్రతిపత్తిరట. కరవత్తముల పంచిపెట్టినందుకు 11 మంది అరెస్టుచేయబడిరి. వస్త్రసర్వక ప్రముఖుడగు సవ్యాద్వాసుగారు విదేశీవస్త్రముల రహస్యముగా విక్రయించుచుండ అది తెలిసికొని పదిమందియు అరమానపరచిరి. అతని సోకును కాంగ్రెసువాకు నీలుచేసివారు. పికేటింగు అరెస్టు ఘోషపడతేకే ఒకమహమ్మదీయ వస్త్రవ్యాపారియు కాంగ్రెసు వరకుల సంగీకరించినాడు. మండరా మూలం పికేటింగునకై ముగ్గురు వలంటీర్లు అరెస్టుచేయబడిరి.

మీరటులో 19 అరెస్టులు

మీరటు, నవంబరు 25:—ఆదివారమునాడు ఢిల్లీ గేటు నొద్ద విదేశీవస్త్రపు తెలుల దింపనీనుండ నిరోధించిన 19 మంది కాంగ్రెసు వలంటీర్లు అరెస్టుచేయబడిరి. విదేశీవస్త్రాలను పికేటింగు సాగుచు నేయున్నది. (అ. ప్రె.)

లక్నో నాయకుల విడుదల

పండిత గోవిందవల్లభపంట్ సునీతి దేవిగార్లు

లక్నో, నవంబరు 24:—సంయుక్త రాష్ట్ర కాసనభులలో స్వరాజ్యపక్ష నాయకుడుగా నుండిన పండిత గోవిందవల్లభ పంట్ గారు వారెర్ల జైలునుండి గత శనివారమునాడు విడుదలపెట్టబడిరి. వారి ఆరోగ్యము సరిగాలేదు. జైలులో 25 పాదల బడవు కోల్పోయియున్నారు. ఈ రాష్ట్రములో మొదట అరెస్టుయిన తరుణీయణి సునీతిదేవి మిత్రగారు కరివారము సాయంత్రము జైలునుండి విముక్తి గాంచిరి. గత మే మాసములో నిషేధితవరణమున ఊరేగింపును నడపుచుండగా ఆమె అరెస్టు చేయబడినది. ఆమె అరెస్టుయిన పిదపనే ఆ చిరస్మరణీయమైన లక్ష్మీప్రదోగము లక్నోలో జరిగినది. ఆమె యారోగ్యము చక్కగా నున్నది. (అ. ప్రె.)

వెపావరులో వికేటింగు

ఆదివారము 5 గురి అరెస్టు

వెపావరు, నవం 24:—ఆదివారమునాడు వర్సద్వానుండి వచ్చి పికేటింగు జరిపిన 5 గురు పికేటర్లు అరెస్టు చేయబడిరి. ఇటీవల 3 సంవత్సరముల వైదు విధింపబడిన ఫకీర్బుదు అను కాంగ్రెసుసభ్యుడు కోరబడిన ప్రమాదము నిమ్మటచే, వదిలిపెట్టబడినది. నేడు పికేటింగు జరుగలేదు. (అ. ప్రె.)

కరాచీలో కోర్టుపై ప్రజలదాడి

కరాచి, నవం 25:—400 మంది జనులు స్మూల్ కాజెన్ కోర్టు భవనముపై దాడి వెడలిరి. అచట నెవ్వరను లేనందున బల్లలపై నీరాపోసి, సానుగిని తలక్రిందుచేసి వెడలిపోయిరి. పోలీసులు వచ్చునప్పటికి వారు మటుమాయమై యుండినందున అరెస్టు తెలియు జరుగలేదు. (అ. ప్రె.)

బెంగాలు

“ఆనందబహద్రపత్రిక” సంపాదకునికి శిక్ష

కలకత్తా, నవం 25:—కానకొల్ల ంఘనసంఘాధ్యక్షులగు మఖ్తలాల్ సేక్ గారు నేను వాలసాబానిమేజిస్ట్రేటుగారిచే 6 నెలలు కఠినకారావకల్పము విధింపబడిరి. వీరి నేరము రాంతు తేలిలు సమావేశ ప్రారంభించునముక, నితర్హిరసనరమై యూజేగింపును జూరబు నితర్హిరపుత్తేవు శుల్లంఘించినందుకు పోలీసువల్లముగూడ ప్రత్యేకపుత్తేవు యింపబడినది. నేకో గారు ప్రాచీన కేరీజుదేని బుత్రికయగు “ఆనందబహద్రపత్రిక”కు సంపాదకము. ముద్రాపక్షమును, ప్రచురణ కర్తలునుగా నున్నారు. (అ. ప్రె.)

ఇక్బల్ సికేటర్ల విడుదల

కలకత్తా, నవం 25:—జోరబాగ్ కాంగ్రెసు సంఘ కార్యదర్శి ఒలైచంద్ర కార్ గారును, దుగ్గపాద ఫుల్కీగారును చక్కగా గుర్తింపబడకపోయినని, పికేటింగు క్రింద వారిపై లేబుడి కేసులో వదిలివేయబడిరి. (అ. ప్రె.)

ఫరీద్పూరుమండల కాంగ్రెసు కార్యాలయము

పోలీసు వశమగుట

ఫరీద్పూరు, నవం 25:—ఫరీద్పూరు మండల కాంగ్రెసు కార్యాలయముపై ఆదివారము రాత్రి పోలీసులు దాడి వెడలి దానిని లాభము చేసికొనిపోయిరి.

విజయచంద్ర బెనర్జీగారి అరెస్టు

పూర్వము డెటిన్యూగా నుండినవాడును, జైల్లా కాసకోల్లంఘన సంఘాధ్యక్షులు నగు విజయచంద్ర బెనర్జీగారు జవహర్ దినోత్సవ సందర్భమున అరెస్టుచేయబడిరి. ఒక బహిరంగసభలో వారు జవహర్లాల్ గారు జైలును దేనికి పంపబడిరో ఆ యువ న్యాయములోని అభిప్రాయములతో నేకభాసము వెలిబుద్దిరట. (అ. ప్రె.)

పోలీసులకు ప్రజకు సంఘర్షణ

బారిసాల, నవంబరు 25:—పోలీసులు ప్రజాపురమున నొకని అరెస్టుచేయుటలో, పోలీసులకును ప్రజలకును సంఘర్షణ కలిగెను. ఒక పోలీసును, 3 స్త్రుల గ్రామములును గాయపడిరి. పోలీసులు కాలివలసినవచ్చు. (అ. ప్రె.)

కాంగ్రెసు కార్యాలయమునకు

యిల్లు అద్దెకిచ్చిపండులకు అరెస్టులు

ఫరీద్పూరు, నవంబరు 25:—శేరిమోహా మూగారును, వారిలోడి భాగస్థు లిక్టర్ గారు, తమ దుకాణ భవనభాగమును కాంగ్రెసు కార్యాలయమునకు అద్దెకిచ్చిపండులకై అరెస్టు చేయబడిరి. రాత్రి 100 లు జామీనుపై వారు విడిపింపబడిరి. (అ. ప్రె.)

రేవతి మోహాగారికి శిక్ష

ఫరీద్పూరు, నవం 25:—కాంగ్రెసు వలంటీర్లైన రేవతి మోహాగారి పికేటింగు అద్దెనెన్నుక్రింద 6 నెలలు కఠిన శిక్షను, రు 50 జరిమానాయు విధింపబడిరి. జరిమానా వెల్లింపవినో మరి 1½ నెలల వైదు. (అ. ప్రె.)

రాంచిలో అరెస్టులు

సబర్జిల్ ఆశ్రమవాసులు

రాంచి, నవంబరు 25:—సబర్జిల్ ఆశ్రమవాసులైన శ్రీయుత బానకీప్రసాద్, మరళిధర్ గరలు సబర్జిల్ సెంట్రలు జైలులునుండి విడుదలయై రాంచికి వచ్చి ప్రజలను యుద్ధమును చేయడని బోధించుచుండగా అరెస్టు చేయబడిరి. శ్రీయుత బానకీ ప్రసాదగారు జాలైజైలులో తమ భార్యనుజేప్రోటి సబర్జిల్ ఆశ్రమమున చేరి, నెలలసే రెండునెలల వైదు సనభవించి యుండిరి.

ఈ యుద్ధములలో రెండువర్సల వైదు సనభవించిన రాజేశ్వర్ పాండ్యేగారు మరల అరెస్టుచేయబడిరి ఆశ్రమ సమావేశ సభ్యులుగా వీరు ముప్పునును విచారింపబడెదను. (అ. ప్రె.)

బెంగాలు స్త్రీ శిక్షిలవిడుదల

జ్యోతిర్మయ గంగాళి జ్యోత్స్నమయి మిత్రగార్లు కలకత్తా, నవంబరు 25:—నాకీ పత్త్యాగ్రహసమితియ నాయకురాలైన జ్యోత్స్నమయి గంగాళి కన్యగారు దేశీబంధు వార్షికోత్సవ సందర్భమున 144 వ సెక్షన్ క్రింద ఉత్తరపును ధిక్కరించి, ఊరేగింపును నడపి జైలులుకపోయి యుండెను. శిక్షకాలముకను మాసము కేషించియుండగనే, అచారోగ్య కారణము వలన ఆమె యాయుధయము వదిలిపెట్టబడి నది. దీనేంద్ర విధిలో ఊరేగింపుపై అరెస్టుచేయబడి 6 నెలలు శిక్ష విధింపబడిన జ్యోత్స్నమయి మిత్రగారు అలిపూరు జైలునుండి శిక్ష సమాప్తినివదిలి పెట్టబడిరి. (అ. ప్రె.)

మూర్ఖి విడుదల

కలకత్తా నవంబరు 25:—జమల్పూరు కాంగ్రెసుప్రముఖుడు మూర్ఖి గోమానుడిక్ అహమ్మదుగారు రెండు నెలలకైదు సనభవించి డండం జైలునుండి విడుదల గాంచిరి. (అ. ప్రె.)

బ్రెయిల్స్ పుస్తకాలు రష్యాలోని కమ్యూనిజము
 గూర్చి సర్వము తెలిసిన నిపుఁడుగ చెంచులలేదని పొద్దాయ
 డాంజి గారు చెప్పిరి. తెనుగు గారు చెందవలయునట్లు సప్త
 లోని అతివాదసర్వకువారితో సేకరించిన? కానియ 1928 సం
 లెను వారిని లండనులో చూచితిమని బ్రెయిల్స్ పుస్తకాలు చెప్పి
 రి. తెనుగు గారు సర్వవాదిష్టనకారణే నాక్షి పం ఎక రానియ
 కి 1927 సంః చాస్కో-నిగరమున గాంచెను. చూడవలయునట్లు
 యపంధముక్కు కార్యసర్వమునందు రాయు గారు కొంతకాలము
 ప్రధానుగ నుండెను. తూర్పు దేశములకాపుయే ఆతను చూచు
 నుండెడివాడు. తాను చూచిన వానికి మించి జేకాయ వారి ప్రాత
 లేబరులు తా నెరుంగనని నాక్షి చెలిపెను. చుట్టాలు బెట్టి గానిని
 నాక్షి లండను గోళ్ళ 1924 సంః చూచెను. అప్పు డాతను రష్యాలో
 కమ్యూనిజము పరక్షులగూర్చి పఠించి మోసపోవినదియు యిక
 ముందు సోమలిష్టపరక్షులను చదువ నెంచితినియు జెప్పెను.
 అట్లు గానున్నచో నేను సమయము చేసియుండెడివాడనని
 బ్రెయిల్స్ పుస్తకాలు చెప్పిరి. (అ. వె.)

విశేషవార్తలు

కన్సర్వేటివులు మరల అధికారమునకు వచ్చుచో?

బెంగళూరు

ఆంధ్ర, నవంబరు 25:—ప్రస్తుతము కన్సర్వేటివులే పరిపాలనను బాధించినట్లుగా భావిస్తున్నారు. ప్రస్తుతమునందున్న కార్మిక ప్రభుత్వమువారు కలవరబడుచున్నాడు. ఏమిచేయుటకు వారికి తోచుచున్నది. ఏ ఏమిచేయుటకు తగుప్రభుత్వము అంతరించునో అని వారికి తెలియును (పార్లమెంటు).

సామాన్యసభ

ఈ తనకు లభించిన మహాదళమును బారవిడిచి వ్యూహజేసిరి. ఒక్క మంచివిషయము మాత్రము లభించెను. వచ్చేసంవత్సరము అట్టావాలో ఆర్థికవిషయములను చర్చించుటకు నిశ్చయించి.

కన్సర్వేటివులు ప్రభుత్వమునకు వచ్చుచో?

నేత చొక్కపై తక్షణము ఆత్యవసర సుంకములను ప్రవేశపెట్టుటకు మొట్టమొదట ప్రారంభించెదరు. అట్టావాలో ఆర్థిక విషయములను మాపక్షమువారు చర్చించెదరు.

ఇంతాకేముల చదువలు ఈరోజులోనన్ని పక్షముడ జేయగలము కన్సర్వేటివులపక్షములో ఇప్పుడు భిన్నాభిప్రాయములు లేవు. వాటినిగూర్చి వనమిపుడు ప్రస్తావించినవేగ్గర లేదు. మళ్ళీ సంవత్సరములపంకి కన్సర్వేటివుల పక్షమువారిలోపక్షమును ఏర్పించి భారమునంతను వహించినందులకు విశ్వాసపూర్వకముగా నుండకుండుటకే ఇది బాధ్యతగా రుగి.

(రూటన్)

పార్లమెంటు లేబరువత్త సభ

ప్రధానమంత్రి తాము పాఠించిన కార్యములను గూర్చి సమాఖ్య నొందుట

(రూటన్ ఎక్స్ప్రెస్ సెక్షన్)

ఆంధ్ర, నవంబరు 25:—పార్లమెంటుకి లేబరుపార్టీ వారి ప్రత్యేకసభకు లేబరు పక్షంబులు చాలమంది వచ్చిరి. తమ యువనరంలో వానా విషయములను గూర్చి సంభాషించుటకు ప్రధానమంత్రి పేర్కొనబడినారు. విచ్చేసియుండిరి.

స్వతంత్ర కార్మికపక్ష సభ్యులు రాకుండుట

తూర్పు గోదావరి నియోజకవర్గముందు కార్మికపక్ష కేంద్రపాదీయారు ఏకగ్రీవిగా తాత్కాలికపు తెన్నికలలో పోటీలనుపునరున్నునను స్వతంత్ర కార్మికపక్షమునా రిసభకు వచ్చియుండలేదు.

నియోజకవర్గములపై పోచుగా నున్నందున పేర్కొనబడినారు. అతరుతరు కాపిరిని కార్మికపక్షమువారు అధికార కిల్లగా వించిన వికేదిక వలన తెలియుచున్నది. ఇంతవరకు జరిగియున్న అభివృద్ధి గాంచి కార్మికపక్షమువారు మంతప్తి నొడవోడు. కాని, ప్రభుత్వమునా రింత దనుక జేయగలిగిన వనవాడ గోప్యపరచిదిగా ఉండెను.

విద్యాభ్యాస వియోగిల్ల వ చట్టము నందు మార్పు

విద్యాభ్యాస వియోగిల్లము చట్టము విషయములో ఏలరలో పత్తుమహాతో తాము గావించుకొనిన రాజీవి గూర్చి పత్తుమహా యభిప్రాయమును చార్జెస్ ట్రెవెల్స్ గారు తెలియ గొరిరి. ఈ చట్టము నాచరణలో పెట్టుట 1982 వ సంవత్సరం సెప్టెంబరు నెలనకు నిలిపియుంచుటకు ద్వేషించబడియున్నది. చట్టమును కాపరము గావించ ట్రెవెల్స్ గారు గ వించెడి ప్రయత్నములలో వారికి తోడ్పడుటకు సభవారు నిర్ణయించిరి. వదినుంది మాత్రము వ్యతిరేకముగ వోటుజేసిరి.

సామాన్య సమావేశముగూర్చి భామన గారు మరీయొక సందర్భమున ముచ్చటించురు.

బ్రిటిష్ అధికపు వ్యాపారము

నల్ సిడ్నీ ఛాప్మన్ గారి క్రితవ

బుక్స్, నవం 25:—రెండవ లీగ్ సభలో నవంబరునెల 25 నల్ సిడ్నీ ఛాప్మన్ గారు జనవరి 15 వ తేదీతో (1981) బ్రిటిష్ ప్రభుత్వమువారి అధికపు సామాజికసంరక్షణకాపరము రద్దు పరచబడును. ఎరువులను దిగుమతులను నిషేధించు విషయమున 1928 సం॥ లో నేర్పరచుకొన్న మరక్షలనుగూర్చి పునరాలోచన గావించుకొనబడు జర్మనీ, ఫ్రాన్స్, పోలాండ్ ప్రభుత్వములనా రంగీకరించిరి.

(టి. ఆ. వై.)

రాండుటేబిలుసభా సమాచారములు

నల్ ఆల్బియను బెనర్జిగారి హెచ్చరిక “అధినివేశన స్వాతంత్ర్యమును తత్తణమే యొసగవలెను.”

రాండుటేబిలు సభనుగూర్చి మెస్టనుప్రభుని అభిప్రాయము

బ్రిటిషు ఇండియా ప్రతినిధుల సమావేశము బ్రిటిషు ఇండియా ప్రతినిధుల నందరినిగూడ ఫెడరలు రిలేషన్సు కమిటీలో చేర్చగోరుట

ఇండియా ప్రభుత్వపక్షం నమును బొంబాయి మితవాదసంఘమువారు నిరసిచుట

అధినివేశన స్వపరిపాలనమును తత్తణమే యొసగవలెను

వెనుక మైసూరు దివానుగానుండిన
నల్ ఆల్బియను బెనర్జిగారి హెచ్చరిక

లండను, నవంబరు 25:—“బ్రిటిషువారెపుడేపనిని చేసినను తరుము మించిపోయిన పిమ్మటనే చేసెదరు.

రాండుటేబిలుసభను జరుగవలెనని ఇండియాను నేవనలు కాంగ్రెసువారు నాలుగేండ్ల క్రితమే కోరియుండిరి. కాని బ్రిటిషువారు పుడు పెడచెవి నిడిరి.

కాంగ్రెసువారు నిడుడు డొమినియను స్టేటునును కోరిరి. కాని అపుడుగూడ బ్రిటిషువారు మానముద్రనే వహించిరి.

ఇప్పుడు ఫెడరలు కనిస్టిట్యూషనుతో

కాలయాసము చేయగూడదు

ఇప్పుడు ఇండియాలో అతి ప్రమాదకరముగా స్థితి యేర్పడియున్నపుడుగూడ రాండుటేబిలుసభ వారు భారతీయులకు సహృద్ధిని కలిగించజాలనట్టి ఫెడరలు కనిస్టిట్యూషను నిర్మించుటతోనే కాలమును గడుపుచున్నాడు. నగరమునందలి ప్రజలలో అరాజకము మిక్కిలి ప్రబలముగా నున్నపుడు అతిసుందరములగు సలంకారములతోగూడిన దివ్యభవనమును నిదానముగా నిర్మించునట్లు యెట్టిదో యిప్పుడు ఫెడరలు కనిస్టిట్యూషను నేర్పరచగోరుట గూడ నట్టిదే యగును.

కాంగ్రెసువారు డొమినియను స్టేటు

సంగీకరించెదరు

ఇప్పుడైన మెటనే డొమినియను స్టేటునియ్యవలెను. అట్లుల కంటనే డొమినియను స్టేటుని నిచ్చినచుగూడ కాంగ్రెసువారు బ్రిటిషువారితో సంబంధమును నిలుపుకొన గోరినయెడల మాత్రమే డొమినియను స్టేటును కంగీకరించెదరుగాని లేనిచో సంగీకరించరు.”

అని నల్ ఆల్బియను బెనర్జిగారు లండనులో నుపన్యసించుచు బ్రిటిషు గవర్న మెంటువారిని హెచ్చరించిరి.

(రాయిటరు)

రాండుటేబిలు సభవైసి

మెస్టనుప్రభువు అభిప్రాయము

భారతీయులకు ఉపయోగించుటలో గల సామర్థ్యము పనిచేయుటలోగూడ కనబడవలెను

లండను, నవంబరు 25:—“రాండుటేబిలు సభ మిక్కిలి ప్రశంసనీయుగానే ప్రారంభింపబడెను. ఇందులన మంచి ఫలితమే గలుగునని భారతీయులలో గాఢముగా నమ్మకము కుదురుటకే గాక భారతీయులు గంభీరముగా ప్రశంసనీయులుగా నుగను నుపన్యసించగలుగుటకే గాక కార్యముగూడ కొనసాగించ గలుగుదురు అను నమ్మకము దీనివలన బ్రిటిషువారిలో ప్రబల మగుచున్నది. ఉపన్యాసములను ప్రతిఘటనముజూపన వివాద కరమునివర్తనలను భారతీయుల సామర్థ్యము వెల్లడి కాదు. వారు స్థిరపడి పనిచేయుటవలననే తమ అర్హతను దృఢపరచుననియుండును.” అని మెస్టను ప్రభువు మాండ్చెదరుతో నవ స్వసీమను నుడిచెను.

(రాయిటరు)

బ్రిటిషుయిండియా ప్రతినిధుల సమావేశము

బ్రిటిషుయిండియా ప్రతినిధు లందరునుగూడ
ఫెడరలు రిలేషన్సు కమిటీలో నుండవలెనని

సూచించుట

లండను, నవంబరు 25:—నేడు బ్రిటిషుయిండియా ప్రతినిధులు మరల ప్రత్యేకముగా సమావేశమైరి. “బ్రిటిషు ప్రతినిధు లందరును సంస్థాపాధిపతుల ప్రతినిధులతో యిద్దరు తప్ప తక్కినవారందరూనుగూడ నిపుడు ఫెడరలు రిలేషన్సు కమిటీయందు చేర్చుకొనబడిరి. ఇట్టిచో విగిలిన బ్రిటిషుయిండియా ప్రతినిధుల నందరినిగూడ చేర్చుకొనిననేగాని అన్ని సంవత్సరము వరి యెవ ప్రాతినిధ్యము కలుగదుగాన మిగిలిన బ్రిటిషుయిండియా ప్రతినిధులనందరినిగూడ కమిటీలో చేర్చుకొనవలెను” అని కమిటీవారి నిశ్చయము నిశ్చయింపబడెను.

(రాయిటరు)

ఆగాఖానుగా రధ్యక్షత వహించుట

నేడు జరిగిన బ్రిటిషుయిండియా ప్రతినిధులసభలో ఆగాఖానుగా రధ్యక్షత వహించిరి. మొదట కొద్దిమంది మాత్రమే కమిటీగానుండ నరునని నిర్ణయింపబడెను. జనరలు ప్రెక్స్ రుకుగూర్చి ఆలోచించుటకు కొద్దిమంది ప్రతినిధులు మాత్రమే ఒక సంఘముగా నేర్పడుటకు అల్పసంఖ్యకల ప్రతినిధులుగూడ నపుడు సమ్మతించిరి. తరు ప్రత్యేకసంఘములనుగూర్చి అటు పిమ్మట తెలియజేయుటకు తమ కవకాశములనుబడెనని అల్పసంఖ్యకల సంఘములవారు భావించిరి. ఇప్పుడు ఫెడరలు రిలేషన్సు కమిటీలో 50 మందియున్నాడు గాన నిది చిన్న ప్రతినిధుల సంఘము కాజాలదు. కావున విగిలిన బ్రిటిషుయిండియా ప్రతినిధులనందరినిగూడ చేర్చుటకే ముదిలియున్నది అపుడు రాండుటేబిలు సభ ప్రతినిధులందరునుగూడ కమిటీగానే భావించబడ గలనియును నిశ్చయింపబడెను అని బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించిరి.

(వైరులెను)

సంయుక్త నియోజకవర్గములకు మహమ్మదీయు లంగీకరింపలేదు

చౌదరి జాఫర్లూఖానుగారి తలెవార్త

కన్యా, నవంబరు 25:—“రాండుటేబిలు సభకు వెలిన మహమ్మదీయు ప్రతినిధుల సంయుక్త నియోజకవర్గములకు సమ్మతించిరని కొన్ని ప్రతికలలో ప్రకటించబడిన వార్త అసత్యము.” అని రాండుటేబిలు సభకు మంజూరు మహమ్మదీయుల ప్రతినిధుగా వెలిన చౌదరి జాఫర్లూఖానుగారు ఫిరోజ్ ఖాను నును గారికి తలెవార్త నంపిరి.

(ఆ. వై.)

ఇండియా ప్రభుత్వ ప్రకటనముపై విమర్శ

బొంబాయి మితవాదసంఘమువారు నిరసిచుట

బొంబాయి, నవంబరు 25:—ఈ సంఘమువారు నేడు సాయంకాలము సమావేశమైరి. ఆ సభలో నిట్లు తీర్మానించబడెను.

“భారత స్వపరిపాలనావిధానమును గూర్చి యిండియా గవర్న మెంటువారు చేసిన ప్రకటనలోని విషయములు మిక్కిలి ఆకాభంగకరములుగా నున్నవి

అధినివేశన స్వపరిపాలనము

తాత్కాలికదశలో అవసరము లగు పరిమితులను రక్షణలను యొర్పగచు పద్ధతిని వెంటనే అధినివేశనము నిర్ణయలెను. అంతకు తక్కువగా నేది యిచ్చినను ప్రయోజనము లేదు అను విషయమున భారతదేశమునందలి ప్రజలందరును దృఢ సంకల్పముతో నున్నారను విషయమును గూర్చి తనమువారు గ్రహింపజాలకపోవుట మిక్కిలి సంతాపకరము.

గవర్నరుజనరలు కార్యవిరూపక సంఘము

గవర్నరు జనరలు కార్యవిరూపక సంఘము భారత కాన సభ కేంద్రమైయుండునపుడు భారతకానసంఘ సభ్యులలో యొక్క కొనబడిన వారిలో కొందరిని గూడ కార్య విరూపక సంఘ సభ్యులనుగా నియమించినంతమాత్రమున భారతీయులకు సంతృప్తికలుగను గాన దొరతనమువారు చేసిన యీ నూచన నిష్ఫలమేయగును.

దొరతనమునా రీతిగా బెంగళ్యులను వికాలభావమున లేకండ భారతీయుల ఆశయములను నిరోధించుటకే సునిధుల గలుగునట్టి చేతునందలి అతివాదులకు బలము మరింత అధికముగ బయలుపడుచు జరుగుచున్న రాజకీయాంధోళనము మరింత తీవ్రరూపమున దాల్చుటయును గూడ తలపించును. అందు వలన బ్రిటన్ దేశమునకును గూడ చాలనష్టము కలుగ గలదని యీ సంఘమువారు స్పష్టముగా తెలుపగోరుచున్నారని అను తీర్మానము సేటిసభలో సామాధింపబడినది.

(అ. ప్రె. స్పెషలు.)

బొగ్గుగనుల చట్టము

పనివాండ్రకును యజమానులకును తగాదాలు

రుగ్బీ, నవంబరు 25:—బొగ్గుగనుల చట్టము రాబోవు సోమవారమునాడు అమలులోనికి వచ్చును. దీని ప్రకారము పనివాండ్రు రోజుకు 7 1/2 గంటలు పనిచేయువలసియుండును. ప్రైవేట్ చట్టము ప్రకారము కొన్ని కొన్ని చోట్లలో యజమానులకును పనివాండ్రకును మధ్యబడికలు కుదిరినను మరొక కొన్ని చోట్ల రోజు కెన్ని గంటలు పనిచేయవలసియుండునను విషయమున తగాదాలు కలుగుచున్నవి. ఈ సందర్భమున మ. శ్రీ ముగా స్కాట్లండ్ లోను, శేర్స్ డిప్యూటీ ప్రాంతమునను అప్పటి తగాదాలు కొన్ని బొగ్గుగనుల చట్టము ప్రకార మేర్పడిన బాధితులపరిశ్రమల సంఘమువారి దగ్గరకు పరిష్కారమునకు వచ్చియున్నవి. స్కాట్లండ్ లో గల యజమానులు పనిచేయవలసిన గంటలు తగ్గినను తీరములలో మాత్రము తగ్గింపు ఉండ గూడదను పనివాండ్ర కోరికను నిరాకరించిరి. కాని కంబర్లండ్ లోను, శేర్స్ డిప్యూటీ భాగమునను ప్రైవేట్ చట్టము ననుసరించి ఒడంబడికలు కుదిరినవి. నార్తంబర్లండ్ డిస్ట్రిక్టు లలో గూడ ఒడంబడిక కుదిరినట్లు తెలియుచున్నది. దిమ్మనకు 8 గంటల చొప్పున పనిచేయునట్లును, వారమునకు 5 రోజులు మాత్రమే పనిలోబాలుగా నుండునట్లును ఏర్పాట్లు చేయుటకై లాంకుషైరులో ప్రయత్నములు సాగుచున్నవి. ఈ పద్ధతి ప్రకారము తీరముల తగ్గుదలకూడ ఉండదు. మరి కొన్ని చోట్ల ఇంత కంటే తక్కువ గంటలు మాత్రమే పనిచేయునట్లుగూడ ఏర్పాట్లు ఇదివరకే అమలులో నున్నవి. (బి. ఆ. వై.)

అఖిలభారత వైద్యసంఘము

లండన్ జనరల్ మెడికల్ కౌన్సిల్ లో చర్చ

లండన్, నవంబరు 25:—సేదు మధ్యాహ్నము జనరల్ మెడికల్ కౌన్సిలువారు సిద్ధాంతపరమ అఖిలభారత వైద్యసంఘము కేంద్రపాలకులను తీర్మానించినదానిని గూర్చి చర్చించిరి. సర్ జోహాన్ మెకలిస్టరుగారు మాట్లాడుచు ఈ విషయము చాల కాలమునుండి విసిగించుచున్నదనియు హిందూ దేశము మొత్తము మీద వైద్య ప్రామాణ్యమునకు సంబంధించిన సమస్యకు ఇండియా ప్రభుత్వమువారు పరిష్కరింపబూనినందుకు జనరల్ మెడికల్ కౌన్సిలువారు సంతసము చెప్పుచున్నారనియు నుడివెరి. సైనుదాహరింపబడిన భారతవైద్యసంఘమునకు గల బాధ్యతలను గూర్చి ప్రభుత్వమువారు కానసమన్వయా నిర్ణయింపవలయు పని కూడ వారు చెప్పిరి.

సైనికులు వివచాయు ప్రయోగము

మన్యసభలో నొక ప్రశ్నకు సమాధానము చెప్పుచు వివచాయు ప్రయోగమును గూర్చి పరీక్ష చేయుటకై సైనికుల కెవ్వరికిని అట్టి ప్రయోగము చేయుట లేదనియు ఈ పరీక్షకై ప్రత్యేకముగ వారమున కాకునరు వాలంటీర్లను ఉపయోగించుచున్నారనియు యధికాఖి కార్యదర్శి హగారు నడిపిరి. మరియు ఇట్టి ప్రయోగములు జరిగినప్పుడా వాలంటీర్లకు ఒక్కొక్క తడవకు ఒక పిల్లింగు అరపిల్లింగు ఎక్కువ జీతముగూడ ఈయబడుచున్నదనిరి. (రూటరు స్పెషలు.)

బార్మిన్ గారి నాయకత్వము

కన్వెన్షన్ పక్షమువారికి వారిపైగల

విశ్వాసము

లండన్, నవంబరు 25:—కన్వెన్షన్ సంఘములవారి కేంద్ర సంఘ సమావేశమునకు 800 చుండి ప్రతినిధులు వచ్చిరి. సంఘమువారు బార్మిన్ గారి సేవలను ప్రశంసించుచు, వారి నాయకత్వమునందు తిరుగుగల సంపూర్ణ విశ్వాసము చెలియజేయుచు ఏక గ్రీమముగ నొక తీర్మానము గావించుకొనిరి. (రూటర్.)

జాన్ మేయర్ ద్వీపము

బ్రిటిష్ నార్వే ప్రభుత్వముల ఒడంబడిక

రుగ్బీ, నవం 25:—బ్రిటిష్ రాజధారి జగ్గుమవారికిని, నార్వే ప్రభుత్వమువారికిని జాన్ మేయర్ ద్వీపముయొక్క యాజమాన్యమునుగూర్చి రాయబారులు జరిగినవి. ఈ ద్వీపమును (ఇది విన్ లాండ్ కు 300 మైళ్ల దూరమున నున్నది) నార్వే ప్రభుత్వమువారు స్వాధీనపరచుకొనుటకు బ్రిటిష్ రాయబారు లొప్పుకొనిరి. విను, తగిన కట్టబాట్లతో మాత్రమే ఈ యాధికారమును వారి కిచ్చుచున్నామని బ్రిటిష్ రాయబారుల వారికి తెలిపిరి. నార్వే ప్రభుత్వమువారు బ్రిటిష్ ప్రభుత్వము వారి సేవాభావమునకు తమ కృతజ్ఞత చెల్పుచు వారికి సమాధానము వ్రాసిరి. (బి. ఆ. వై.)

మాస్కోకు ట్ర కేసు ప్రారంభ మగుట

నిందితులు యపరాధము నొప్పుకొనిరను వార్త మాస్కో, నవంబరు 25:—నవంబరు 11 వ తేదీనాటివార్తలో మేస్కో నబియోండిన కళాకాలాధ్యాపకుల యొక్క యా, ఎంజినీరులయొక్క యా విచారణ ప్రారంభమయినది. నిందితులైన మంజుగన యపరాధము నొప్పుకొనిరని టాన్ ఏజెన్సీవారు చెప్పుచున్నారు. న్యాయస్థానమునకు వెళ్లవల కార్మికు లొకే ప్రవాహముగ వచ్చారీతిననియు వారు ప్రకటించుచున్నారు.

“జనసామాన్యమునకు జేరిన న్యాయస్థానమువారు కఠినముగ వర్తించెదరు గాక యని మేము నిక్కచ్చిగ కోరుచున్నాము” అను మాటలను గల ప్రకటనలను, పదిలకలకు వైగా జనము ప్రదర్శించిరి. (రూటర్.)

317 వేల పాన్లను అపహరించుట

బ్లూబర్డ్ ఆయిల్ కంపెనీ డైరెక్టరుకు 7 ఏండ్ల శిక్ష లండన్, నవంబరు 25:—బ్లూబర్డ్ ఆయిల్ కంపెనీ డైరెక్టరుగానుండిన ప్రాన్సిస్ లో రంగ్ గారికి 7 ఏండ్ల శిక్ష విధింపబడినది. డైరెక్టరుగానుండి 317 వేల పాన్లను అపహరించెనను నేరముపై ఈయనపై కేసు లేబడెను. ఇతడు 1908 సం॥లో నుమూలు వర్తకుగా ఇంగ్లాండుకు వచ్చెను. బో పాను చోయుద్ధపు రోజులలో తనదగ్గర దమ్మిలేదని అతడొక మిత్రునకు వాసికొనియుండెను. కాని తనవాత బ్లూబర్డ్ ఆయిల్ కంపెనీ నాంబించి ధనవంతుడయ్యెను కాని తనదంతయు మోసమని అండకకు తెలిసిపోయిన తరువాత పోలీసువారి బారి నుండి కొన్ని నెలలపాటు తప్పించుకొని తిరుగుచుండెను. తుదకు కడదిన జనవరినెలలో పోలీసువారి తరఫున అరెస్టుచేసిరి. జుష్టి గారు తీర్పు చెప్పుచు అతని మూలమున నెంతయందయో వివరీతములను నష్టములను పాలుగావలసి వచ్చెననియు, ఇట్టి వారిని శిక్షింపక వదలినచో వాణిజ్య జీవితమే భగ్నమైపోవనియు నుడివెరి. (రూటర్ స్పెషల్ కాపీరైట్ కేబిల్)

సామ్రాజ్య విమానదళము

ఎక్కువమంది ప్రయాణికులకు చాలునట్లు చేయు ఏర్పాట్లు

రుగ్బీ, నవంబరు 25:—సామ్రాజ్య విమానదళమువారు ఇప్పుడున్న విమానములకు మరికొన్నింటిని చేర్చి యొక్కవమంది ప్రయాణికులు ప్రయాణముచేయుటకు వీలగు ఏర్పాట్లు చేయుచున్నారు. రాబోవు సంవత్సరమున ఇండియానుండి ఆస్ట్రేలియాకు విమానప్రయాణము లారంభింపబడును. అప్పటికి కొత్త విమానములు తయారుగా నుండును. ఈ యేర్పాట్లనుబట్టి ఇప్పటికి రెట్టింపుమంది ప్రయాణికులకు చోటుండును. అంతకంటే ఎక్కువమందికికూడ నుండును. మొత్తముమీద 725 మంది యాదిమానములలో ప్రయాణము చేయవచ్చును. ప్రపంచములో మరియే విమానదళమున ఇంతమంది ప్రయాణికులకు చోటియ జాలదు. (బి. ఆ. వై.)

జపానులో భయంకర భూకంపము

పదునైదుగురు చనిపోవుట

టోక్యో, నవంబరు 25:—ఇదిటికి 40 మైళ్ల దూరము నున్న మిషీమలో తీవ్రమగు భూకంపము కలిగి, పదునైదుగురు చనిపోయిరి. చాలమందికి గాయములు తగిలినవి. ఇతర త్రాన వస్తువు విశేషముగ కలిగినవి. భూకంపము కలిగిన పిమ్మట అగ్ని బ్యాలులను బయలు వెడలెను. (రూటర్.)

రాష్ట్రములలో పెద్దల సభ

నవాబ్ జెమైద్ ఆలీఖాన్ గారి యుపన్యాసము

(ప్రత్యేకతంతి-కాపీరైటు)

లండన్ నవంబరు 25:—రాష్ట్రములందు మామూలు కానసభలే గాక రెండవది (పెద్దల) కానసభ యొకటియు నుండవలయుననియు భూస్వాముల కిక్కుమందు ప్రత్యేక ప్రాతి నిస్వయంధవలయుననియు తూర్పుయుడియా సమితివారి కుపన్యసింపుచు నవాబ్ జెమైద్ ఆలీఖాన్ గారు కోరిరి. రెండవ కానసభ యొక్క యవసర మితర దేశములలోనే గుర్తింపబడుచుండ ఇండియాలో నదియొకేకమునుటకు సుదియములేదు. వీలని రాజకీయ సమస్యలను చక్కగ నెరిగి బలయుతమై ప్రభావిత్రాయము గౌరవింపబడునట్లు చేయుగల నియోజకవర్గముల నింశి యాలో గాంచుట కింకను చాలకాలము పట్టును.

‘వోటరుల అభిమానము నర్థించుటలో

గల యుపాయములు’

వోటరుల యభిమానమును సంపాదించుటకు ప్రయత్నించు యత్నములవలన కలుగు యపాయములకు ఆలీఖాన్ గారు హెచ్చరిసిరి. ఇతర దేశములందుండి రాజ్యాంగ ప్రభావిత్రాయలో నీ యపాయము వాటిల్లకుండుటకు తగు నిబంధనలు తేర్చబడి యుండును.

ఉద్యోగముల కొరకై కానసభ్యులను

చంపుకుటెనుట

ప్రభుత్వోద్యోగములను సుపాదించి పెట్టబడి కానసభ్యులను విక్రీలిగ వేపుకు తిందురనియు, కానసభ్యు లటు పిమ్మట మంత్రులప్రాణము దీనెవరనియు ఆలీఖాన్ గారు సంయుక్త ప్రాంత కానసభ్యయందలి తమ స్వాభావికమునుబట్టి నుడివెరి.

భూస్వాముల ప్రాతినిధ్యము

నైనుకేమిమనువారు భూస్వాములకు ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్య ముండరాదనినను, ఇండియా ప్రభుత్వమువారు, సెంట్రల్ (కేంద్ర) నాయర్) కమిటీవారు రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వములను తద్వ్యతిరేకమున నభిప్రాయమును చెలియుండిరి గాన, పార్లమెంటుసభ వారు నైనుకేమిమనువారి నూచనము మన్నించెదరని తెలముట కెంతమాత్రము వీలలేదని ఆలీఖాన్ గారు బల్కిరి.

సార్వభౌమదంపతులు శ్యాంఙ్డింపహంసుండి లండనుకు 24 తేదీ తిరిగివచ్చిరి. క్రీష్ణమూర్తిపుగ లండనులో యుండి ఆవిడవ సార్వభుట పోవుచురు.

కోబ్రా పాలిష్

వలన వీలైనంత త్వరితములో ప్రశస్తమైన మెలుగుండగలదు

కోబ్రా మెలుగు చాలకాలముండి నులభముగ నుపయోగించవలెను. ఇది చర్మమునకు మిగుల శ్రేష్ఠమైనది.

పాదరక్షకులకు నూతన జీవము నిచ్చును

COBRA BOOT CREAMS

నలుపు, గోధుమపన్నె, తెలుపురంగు లో చేయబడినది

Agents: బిల్కన్ అండ్ కో, మద్రాసు.

ఆత్మాలస్యము

నర్ ఆల్బియన్ బెనర్జీగారు కొంతకాలము క్రిందట మైసూరు దివానుగ బదిలీయింపబడిరి. వీరు స్వరాజ్యాందోళనమును నిరసించుటలో దిట్టలని నిదినరకు పేర్కొనబడి యుండిరి. వీరు గూడ, హిందూ దేశపు కోర్కెలను నెరవేర్చుటలో, బ్రిటీషువారెప్పుడును ఆత్మాలస్యమునే జరుపుచున్నారని, ఇందులో నిపుడు ప్రసంగించిరి. నాల్గుసంవత్సరములక్రిందటనే, కాంగ్రెసుసభ రాండుటేబిలు సమావేశము కోరి యుండెననియు, పిమ్మట అధినివేశస్వాతంత్ర్యమును కోరియుండెననియు, ఆసమయమున ప్రభుత్వమువారు మానము వహించి రనియు, ఇప్పుడు రాండుటేబిలు సమావేశము గూడ ఫెడరల్ విధానము నేర్పరచు నపుడు, భారతీయుల కది తృప్తిని కలిగింపకున్న దనియు, బెనర్జీగారు వివరించిరి. నిలువనీడ తేక ప్రజలు చీకాకుడియున్న సమయమున, చిత్రాలంకారపూరిత మగు మందిరము గట్టినెత్తించుటవలన ఎటుల తృప్తి గలుగదో, ఫెడరల్ విధానమును తయారు జేయుటవలనను, అటులనే తృప్తి గలుగదని, బెనర్జీగారు చాటిరి. ఇప్పుడయినను అధినివేశస్వాతంత్ర్యమును వెంటనే ప్రసాదింపవలయు ననియు, ఇప్పటి కయినను కాంగ్రెసు దీని సంగీకరించునో లేదో యను సందేహము కలదనియు, బెనర్జీగారు శంకించుచున్నారు. నిర్బంధవిధానము అనుదినము ప్రజల మనసులను కలవర జేట్టుచున్నది. వారియందు విశ్వాసము సంతరింప జేయుచున్నది.

గాంధీమహాత్ముడు సమాధానము నాశించి, రాజప్రతినిధి గారితో సంగ్రహించినపుడే, వారి కోర్కెల సంగీకరించుచున్నచో, పరిస్థితు లింత విషమమయ్యెడివిగావు. ఎప్పటికప్పుడు ఆలసిండుటయు, తరుణసమయమును విడనాడుటయు సందేహించుచున్నది. అందుచే హిందూదేశము శాంతి నొందకున్నది. నర్ బెనర్జీగారు బ్రిటీషువైముము గోరియే కత్తెని అధినివేశస్వాతంత్ర్యము నొసగవలయు నని కోరియుండిరి. ఇట్టివారి హితవుగూడ నిరాకరింపబడుచో, భావిరాజ్యము గూర్చి ఆశ పొడమ జాలదు. రాండుటేబిలు సమావేశముగూర్చి మాం చెన్నరులో ముచ్చటించుచు, హిందూదేశము స్వపరిపాలనా సామర్థ్యమును ఉపన్యాసముల వలనను, విమర్శనములవలనను గాక, కార్య సాఫల్యము మూలముననే గనుపరుపవలయునని, మెన్దను ప్రభువు గారు కోరిరి. భారతీయులకు స్వరాజ్యము జన్మస్వాతంత్ర్యమగునపుడు, దాని ననుభవించుటకు వారికి హక్కుగలదు. ఇతరులకు వారు తమ సామర్థ్యమును గనుపరుప సక్కుర లేదు. స్వపరిపాలనము సమభవించుచున్న దేశము లన్నియు సమాన సామర్థ్యము గనుబటచు

చున్నవా? ఇతరులు వీరిసామర్థ్యమును రీక్షించుచున్నారా? లేనపుడు హిందూదేశము విషయమున మాత్రము, వేరువిధమును సూచింపనేల? హిందూదేశము తన శక్తిసామర్థ్యముల కొలదియు, తన కను వగు రీతిని పరిపాలనమును సాగించుకొనును. అంతయుగాని, ఇతరులను తృప్తిపరచుటకుగాని, అన్యుల మెప్పువడయుటకు గాని, హిందూదేశము యత్నించ దని, మెన్దనుప్రభువు గ్రహించుట మేలు. హిందూదేశపు కోర్కెలను సఫలపరచుటకు, బ్రిటీషువారెప్పటి కప్పుడు ఆస్యము నలుపుట చేతనే, ప్రజలలో ఆసంతృప్తి పెచ్చుపెరుగుచున్నదనుటకు సందియము లేదు. మైసూరు కమిషను రిపోర్టు దేశమంతటిచే నిరసించబడినను, ఇండియా ప్రభుత్వమువారు దానిని బలపరచుట కెల్లర కాళ్ళ ర్యమయినది. ఈ విషయమున నయినను ఇండియా ప్రభుత్వమువారు ప్రజాభిప్రాయమును వ్యక్తపరచెదరను నాశ విఫల మయ్యెను. బొంబాయిరాష్ట్ర మితవాదసంఘమువారు ఇండియాప్రభుత్వ ప్రకటనమును నిరసించుచు, ఇందలిసూచనలు వికల్పముగ ఉన్న వనియు, ప్రస్తుతసందర్భానికిని పెంచుటకు మాత్రమే యివి తోడ్పడు ననియు, తీర్మానించిరి. మితవాదులను సయిము తృప్తిపరుపని సూచనల గావించుట, బెనర్జీగారు దెలిపిన వైఖరికి నిదర్శనము ఎంచవచ్చును. హిందూదేశస్థితిగూర్చి, ఇండియాప్రభుత్వమువారి వారమున బ్రిటీషు ప్రభుత్వమువారికి సంపినలేఖ జూచిన, దీనియం దెట్టి ఆసంగతమగువాక్యములు గలవో గ్రహింపవచ్చును. మద్రాసు శాంతముగనున్నదని, వీరువాసిరి. అటులగుచో, నిర్బంధముల నింకను సాగింపనేలనో తెలియకున్నది. బీహారు, బెంగాలు, బొంబాయి, సంయుక్త రాష్ట్రములు, అస్సాం, డిల్లీ మున్నగు ప్రాంతములలో పరిస్థితులు శాంతముగ ఉన్నవనియు, కాంగ్రెసు ఉద్యమము ఆడుగంటె ననియు, ప్రభుత్వము వారు దెలుపుచున్నారు. కాని అక్కడ నవలంబించెడి నిర్బంధప్రయోగము తగ్గినటుల గనుపించదు. అరెస్టులను శిక్షలను యథేచ్ఛ గ సాగుచునే యున్నవి. కాంగ్రెసుసభ లన్ని రాష్ట్రములలో తగ్గినటుల సూచించబడెను. సభలు పూర్తిగ నిషేధింపబడుచున్నపుడు, అవి తగ్గుటలో మిత ఏముండదు? గజరాతులోని యుగ్మమును అహింసామార్గము ననుసరించుచున్నదని, ఇండియాప్రభుత్వమువారింగీకరించిరి. ఈయెప్పుడలకు వీరికముందు గూడ కట్టుబడియుందురో, లేక అహింస వట్టి బూటకమని చెప్పెదరో తెలియదు. జహ్వరిదినమున ఊరేగింపులు సభలు మున్నగువికలస్వభావముగ జరిగెనని, ఇండియాప్రభుత్వమువారు దెలిసిరి. కాని, దీనికి గాను దేశమందంతటను జరిగిన అరెస్టులును, శిక్షలును, లాతీప్రయోగములను బట్టి చూచిన, జహ్వరిదినము విశేషాత్సాహముతోనే జరిగెనని విదితమగుచున్నది. ఇండియా ప్రభుత్వప్రకటనయందలి సూచనలవిషయమై పత్రికలు ఆసంతృప్తి జూపెననియు, మితవాదపత్రికలు గూడ నిట్టి వైఖరినే జూపుచున్నవనియు, ప్రభుత్వమువారింగీకరించెదరు. రాండుటేబిలు సమావేశ మెటుల నిర్ణయించునో యని, హిందూదేశము కొంత ఆతురము జూపుచున్నమాట నిజమేగాని, ఈసమావేశము వలన హిందూదేశపుకోర్కెలు నెరవేరునని ఏడును

భావించుట లేదు. ఇండియా ప్రభుత్వప్రకటనము వలన మరింత ఆశాభంగము కలిగి, రాండుటేబిలు సమావేశముపట్ల గల ఆశ అడుగంటుచున్నది. దేశవైఖరి మారె నని దెలుపుట నిరర్థకము. ఫెడరేషన్ విషయము హిందూదేశము నాకర్షించుటలేదని, ఇండియా ప్రభుత్వమువారు రెంచుచున్నారు. దేశ స్వాతంత్ర్య సిద్ధి ప్రజల స్వతంత్రవై ననే ఆధారపడు నను భావము మరితగ వ్యాప్తి గాంచె ననుట తథ్యము. ఈవిషయమును ఇండియా ప్రభుత్వమువారు సూచింపరయిరి. పత్రికాశాసన మంతరించినపిమ్మట, పత్రికలు మరల చెలరేగుచున్న వని, ఇండియాప్రభుత్వమువారు దెలిసిరి. పత్రికలు కొంతవరకయినను ప్రజాభిప్రాయము నీ సమయమున దెలుపగలగుచున్నవని చెప్పవచ్చును. మరల నొకపత్రికాశాసనము గాని, అర్జి నెచ్చుగాని నిర్బంధము నని యూహించుటకు ఇండియా ప్రభుత్వప్రకటన మవకాశ మిచ్చుచున్నది. ఇట్టి నిర్బంధములచే దేశమునందు శాంతిగుడుగునని తలచుటకన్నను శ్రమ వేరండదు. నర్ ఆల్బియన్ బెనర్జీగారు దెలిపినటుల, యిప్పుడయినను, అధినివేశస్వాతంత్ర్యమును వెంటనే ప్రసాదింపనియెడల, దీనితో తృప్తి జెందని సమయ ముదెంచును. ఆపిమ్మట పశ్చాత్తాపము జెందినను ప్రయోజనముండదు. “ఆస్య మమృగం విషం” అను సూక్తి బ్రిటీషు వైఖరికి పూర్తిగ వర్తించుచున్నది. సమయము దాటినపిమ్మట, ప్రసాదించెడి వరములకు విలువ దగ్గిపోవును. ఆ సంగతిని బెనర్జీగారు చక్కగ వ్యక్తపరచిరి.

రాజప్రతినిధి

సూతన రాజప్రతినిధి ఎవ్వరయ్యెదరను ప్రశ్న తరుచుగా వినిపించుచున్నది. ఎవరికి దోషినపేర్లను వారు సూచించుచున్నారు. గారెల్ ప్రభువుగారు రాజప్రతినిధి యయ్యెదరని మరల సూచించబడుచున్నది. ఇంతకు పూర్వము, జట్ లెండు ప్రభువు, సామ్యుయల్ గార్లు మున్నగువారి నామములు సూచింపబడెను. నర్ మాల్కాం హెయిలీ గారి నామముగూడ ఈ సమయమున సూచింపబడుచున్నది. తుదకు మాక్స్ నాల్డుగారు రాజప్రతినిధిగ నియమితు లయ్యెదరను వదలిగూడ పుట్టినది. ఈ సంగతి ఎటు లున్నను, లేబరు ప్రభుత్వము వారికి లేబరు ప్రముఖుని రాజప్రతినిధిగ నియమించు తలంపు గలదయ్యు, ఈవిషయమై రాండుటేబిలు సమావేశప్రతినిధులతో మాక్స్ నాల్డుగారు సంప్రతించెదరనియు వెలువడెను. లండను టైముస్ పత్రిక మాత్రము రాజప్రతినిధి నియామకము వత్తుప్రశ్న గాగూడ దనియు, లేబరు పక్షమునందు రాజప్రతినిధిగా నుండదగినవా రెవరును లేరనియు, సూచించుచున్నది. ఇతరపక్షములవారు అధికారము వహించినపుడు, తమపక్షమువారినే రాజప్రతినిధిగ నియమించి యున్నపుడు, లేబరుపక్షమువారు ఇతరపక్షములవారి నీ పదవి కేల నియమింపవలయునని, డెయిలీ హెరాల్డు పత్రిక యడుగుచున్నది. హిందూదేశము ప్రస్తుతస్థితిలో, రాజప్రతినిధి ఎవ్వరయ్యెదరని ఎవరుజూచుటలేదు. ఇంగ్లీషుప్రభువుగారు సయితము నలుజాలని మేలును, ఇతరులు నలుపగలరని తలంప వీలుండదు. రాజప్రతినిధి ఎవ్వరయినను, పరిపాలనవిధానము మార్పుజెందసంతవకకు, వారు చేయగల యుపకారము అత్యల్ప మని, విదితమయినది.

బార్ స్టలు స్కూలు శిక్ష

క్రిమినల్ జాతులకు జెందనివారిని బార్ స్టలు స్కూలుకు బంపగూడదనియు, విద్య నేర్చినవారి కీ శిక్ష బాత్తుగ బరికిరా దనియు, నెల్లూరు సెషన్సు జడ్జిగా రిటీవల తీర్పు జెప్పియుండిరి. వీరి తీర్పుపై ప్రభుత్వమువారింతవరకు అప్పీలుజేసియుండలేదు. అయినను, మేజిస్ట్రేట్లు రాజకీయ నేరములలో శిక్షింపబడినవారిని రెండుసంవత్సరములకు తక్కువ గాని కాలమునకు బార్ స్టలు స్కూలుకు బంపుచునేయున్నారు. చెన్నపురిలో ఇటీవల కొందరు యువకులు ప్రస్తుతోద్యమములో పాల్గొనిరి బార్ స్టలు స్కూలుకు బంపబడిరి. బార్ స్టలు స్కూలులో బిల్డింగు ఆమితబాధల పడుచున్నారనియు, దీని కన్న కారాగృహములే పెక్కురెట్లు మెరుగుగ నున్నవనియు, సందర్భముల నెగినవారు దెలుపుచున్నారు. బార్ స్టలు స్కూలులో, కొలదిగ ప్రాథమిక విద్యమాత్రము నేర్పబడుచున్నది. అది యైనను పాఠ్యపాఠ్య స్థితిలో లేకన్నది. ఇట్టి స్థితిలో ఎక్కువ విద్యను నేర్చినవారిని గూడ ఈ స్కూలులోకి బంపుటయు, నేరమునకు విధింపబడిన శిక్షాకాలముకన్నను బార్ స్టలు స్కూలులో ఎక్కువకాల ముండ గోరుటయు, దాదాపుగా గనుపించును. పెద్దవారికన్నను బాలుర నెక్కుడు దీర్ఘ శిక్షల పాలేయుట, ఘోరముగ గనుపించుచున్నది. రాజకీయ నేరములకును తదితర నేరములకును భేదము లేదనుట, రాజకీయనిర్బంధితులెవ్వరొ నిర్ణయించుటకు వీలులేదను సాకు కనుగొనునానెయున్నది. కాంగ్రెసు ఉద్యమనిర్వహణమున బని చేయుచున్నవారిని, అవినీతికరము లగు ఘోరనేరముల గావించినవారివలె పాటించి వానిని సంస్కరించుటకై బార్ స్టలు పాఠశాలకు బంపవలయునని, బార్ స్టలు శాసనము ఎన్నడును ఉద్దేశించియుండదు. 144 వ కెక్షను రాజకీయసభలను నిషేధించుటకు వయోగోపదేశములులే, రాజకీయనిర్బంధితులపై దీర్ఘశిక్షల విధించుటకు బార్ స్టలు చట్టమువయోగపడుట, ప్రస్తుతపరిస్థితులలో వింతగాజాలదు. నెల్లూరు సెషన్సుజడ్జిగారు విశాల మగు నిర్ణయము గావించినప్పటికి గూడ, చెన్నపురిలో నిట్టిశిక్షల విధించుట బట్టి, హైకోర్టురా తీనయమున జోక్యము కలుగజేసికొని, న్యాయాధిపతుల నెల్లరను బంధించెడి నిర్ణయమును గావించుట యవసరము. శాసనసభవా రీవిషయమై తమయభిప్రాయమును ఖండితముగ దెలుపవలసిన యవసరము గలదు. న్యాయశాఖను కార్యనిర్వాహకశాఖనుండి వేరుజేయవలయునని, కాంగ్రెసుప్రముఖులు చిరకాలము నుండియు మొుబెట్టుచున్నను, ఇంతవరకట్టి సంస్కరణము జరుగలేదు. సత్కాగ్రహోద్యమము ప్రారంభమయిన పిమ్మట, మేజిస్ట్రేట్లుచూపుచున్నవైఖరి జూనిన, ఇట్టి సంస్కరణము లేనందువలన కలిగెడిహాని మరింత పరిస్పృట మగుచున్నది. అయినను స్వ రాజ్య సిద్ధి గలుగువరకు, ఇట్టి సంస్కరణము సాగ దనియు, నిందువలన గలిగెడు బాధలను దేశ మొచ్చి యుండవలె ననియు, గన్పట్టును.

బాల్టువినుగారు: లేబరుచృభుత్వ విమర్శము

బాల్టువినుగారి నాయకత్వము పట్టి, కన్సర్వేటివులు మరెయొకమారు విశ్వాసము గనుబజచిరి. బాల్టువినుగారు కన్సర్వేటివు సంఘమునందు ముచ్చటించుచు, కన్సర్వేటివు లొక్కరే సంయోగముగల పక్ష మని నడిపిరి. బీవర్సుబూకు ప్రభువు, రాధగు మూరు ప్రభువుగార్లు కన్సర్వేటివుపక్షములో గలిగించిన చీలికను, వీరు మరచిరి గాబోలు. సామాన్య వాణిజ్యపక్షపు బునిగి, వీరు గుర్తింపవలసినవలె విచిత్రము. లిబరలు పక్షమునందును చీలిక గలదు. లేబరుపక్షమునందును గలదు. మూడుపక్షములలో నేదియు దృఢసంయోగము గల పక్ష మని చెప్పటకు వీలు లేకున్నది. కొంతకాలమునకు ఈ పక్షములు మార్పుజెంది, నూతనపద్ధతుల ననుసరించి నూతనపక్షము లేర్పడునని తోచును. ఈసంగతి యటుండ, బాల్టువినుగారు లేబరు ప్రభుత్వవైఖరిని పూర్తిగ విమర్శించిరి. ఏ నిమిషమున నయినను తామంతరించెద మని, లేబరు ప్రభుత్వమువారు భయపడు చున్నటుల, బాల్టువినుగారు తృణీకరించుచున్నారు. కాని, ఇతరపక్షములు ప్రభుత్వ బాధ్యతను వహించుటకు సిద్ధముగ నున్నవా యనుకొన్న గలదు. లేబరు, మాక్స్వాల్డుగా రిటీవల ఘంటాపక్షముగ చాటియుండిరి. ఇంపీరియల్ సమావేశములో చేకూరిన అమూల్యవశాశనము లేబరు ప్రభుత్వమువారు జార విడిచిరినియు, అట్టవాలో రాబోవుసంవత్సరమున జరుగనున్న ఇంపీరియల్ సమావేశములో కన్సర్వేటివుప్రభుత్వమువారు తమ పంతమును చెల్లించుకొందు రనియు, బాల్టువినుగారు చెప్పట బట్టి, లేబరుప్రభుత్వము త్వరలో నోడిపోయి కన్సర్వేటివు ప్రభుత్వమునకు స్థాన మిచ్చుననునమ్మకము వీరి నావహించినటుల దోచును. తాము అధికారమునకు వచ్చినతోడనే, విదేశవస్తువులపై సుంకములను విధించెద మని, బాల్టువినుగారు చాటుచున్నారు. బాల్టువినుగారు తమపక్షములో వైకమ్యము గుడుగుపెట్టె, ఏకీకరణ నయినను లేబరుప్రభుత్వము నోడించుటకు ప్రయత్నించెద రని తోచును.

లేబరు పక్షము : ఇష్టాగోష్ఠిసభ

మాక్స్వాల్డు మంత్రిగారు లేబరుపక్ష సభ్యులతో సంప్రదించవలసిన యవసరమును గ్రహించి, ఇష్టాగోష్ఠిసభ జరిపిరి. కొంద రీ సభకు రాలేదట. నిరుద్యోగుల సంఖ్య ఎచ్చినందుకు మాక్స్వాల్డుగారు చింతించినను, లేబరు ప్రభుత్వమువారు గావించిన కృషిని జ్ఞాపించిరి. వీరు జరిపిన కృషి ఎద్దియో, దానివలన గలిగినఫల మేమియో తెలియదు. ఇటీవల, విద్యను నిర్బంధముగ నేర్పవలసిన వయస్సుకు ఒకసంవత్సరము మెరుగుమిత్తము విద్యాచట్టము ప్రవేశపెట్టబడెను. లిబరలుపక్షమువారితో రాజీపడి ఈ చట్టము 1932 సంవత్సరమువరకు అమలులోకి రాకుండునటుల, విద్యామంత్రిగారు ఏర్పాటు జేసికొనిరి. లేబరు ప్రభుత్వ చొర్యల్యము నిది చాటుచున్నది. హిందూదేశము విషయము, లేబరుపక్ష సమావేశములో చర్చకు వచ్చినటుల గనుపింపదు. ఇంతవరకు లేబరు ప్రభుత్వమువారు నిర్వహించిన కార్యక్రమము, లేబరుపక్ష సభ్యుల నయినను తృప్తి పరచినటుల దోచదు.

లేడి నిల్లింగుడను పెయినింగు కళాశాల

శ్రీలను ఉపాధ్యాయులుగ తయారుజేయుట కేర్పడిన పై కళాశాలయొక్క 1929-30 సంవత్సరపు నివేదికము చేరినది. నివేదనసంవత్సరమున, స్త్రీలు గేరీ కళాశాలలో సంగీతము నేర్పుచున్న యు పా థ్యా యు డే, ఈ సంస్థయందును సంగీతమును నేర్పుట కేర్పాటు చేయబడెను. ఈ విషయమై శాశ్వతపు ఏర్పాటు జరుగునని ఆశింపబడుచున్నది. విద్యార్థినులకు చోటు చాల కన్న దనియు, కళాశాల నింకను పెంచి కట్టవలెననియు, ప్రిన్సిపాలుగారు సూచించిరి. విద్యార్థినుల సంఖ్యయందు మార్పు లేకుండెను. యల్. టి. క్లాసులో హామెట్టికు పైర్సు నేర్పబడుచున్నది. శరీర వ్యాయామపుతరగతికూడ కొనసాగింపబడినది. చేతి వనులును, సంగీతమును నేర్పబడుచున్నవి. చేతి పనులలో బుట్ట లల్లుట, నూలు వడుకుట, నేత, కుట్టుని మున్నగునవి కలవు. అఖిలాభాయిగారు విద్యార్థినుల వైద్యపరీక్ష గాంచిరి. వ్యాయామములలో విద్యార్థినులు శ్రద్ధ తీసికొనుచున్నటుల, నివేదిక దెలుపుచున్నది. మొత్తమువీర కళాశాల కొంతవర కభివృద్ధిని జూపుచున్నదని చెప్పవచ్చును.

మద్రాసు విచారణసంఘపు నివేదిక

మద్రాసులో ఏప్రిల్ నెలలో జరిగిన పోలీసు చారిత్రకలగూర్చి విచారణ సలిపిన, మహాజనసభా నియమితు లగు ఆనధికారసంఘమువారి నివేదికను కృతజ్ఞతతో నందుకొంటిమి. డి|| బ|| ఆరోగ్యస్వామి మొదలి, వేమవరపు రామదాసుపంతులు, వి. శివ ప్రకాశమొదలిగార్లు విచారణసంఘమున సభ్యులుగ నుండిరి. వీరు సమగ్రముగ విచారణ సలిపి, పోలీసు వారి కాల్యుల కెట్టి యవసరము లేదని, సూచించిరి. రిపోర్టులో సాక్ష్యము కూడ ప్రచురింపబడెను. ప్రభుత్వమువారు విచారణసంఘమును నియమించియుండలేదు. గత శాసనసభలో నీవిషయమై సామి వేంకటాచలం శ్రేష్ఠిగారు గావించిన ఆరోపణలకు ప్రభుత్వసభ్యుడు సరియగు జవా బిచ్చియుండలేదు. విచారణసంఘపు రిపోర్టుప్రకారము, లా-ఆర్డరు రక్షణపు ఏర్పాటులు చెన్నపురిలో నెంత లోభామృతముగ నుండెనో గ్రహించుట కవకాశము గలుగుచున్నది. నివేదిక వెల ఆరణాలు. వలయువారు మద్రాసు మహాజనసభ, మద్రాసు అని వ్రాసిన బడయగలదు.

తిరువాన్కూరుచృభుత్వము : నూలు వడుకుట

తిరువాన్కూరు శాసనసభ వారిదివరకే, ప్రభుత్వపాఠశాలలలో నూలు వడుకుటను నిర్బంధముగ నేర్పవలయునని తీర్మానించియుండిరి. కాని, ఈ తీర్మాన మింతవర కమలులోకి రాలేదు. ప్రభుత్వమువారిపు డీ తీర్మానము నమలులో పెట్టదలచుట, శుభచిహ్నము. ఇందుకుగాను ప్రత్యేకోద్యోగి నియమింపబడెను. ప్రభుత్వ పాఠశాలలలో నూలు వడుకుటను నేర్పవిషయమున, వీరు ఉపాధ్యాయులకు హితవౌనగి, వారికి త్రోవ జూపెదరు. మైసూరు ప్రభుత్వమువారిదివరకే నూలు వడికించు విషయమై శ్రద్ధవహించుచున్నారు. తిరువాన్కూరు ప్రభుత్వమువారు గూడ నీవిషయమై శ్రద్ధ వహించి, కృతకృత్యులయ్యెద రని నమ్మెదము.

సాంకేతిక వార్తలు

చెన్నపురియందు దీపములు వెలిగించువల్ల
 కేపు నువ్వారము 27 వ తేదీ సాయం. 6-10 గం.
 కుక్కవారము 28 వ తేదీ సాయం. 6-10 గం.

మద్రాసు కార్పొరేషను రేడియో
 సంగీత కార్యక్రమము

(ప్రతిరోజున సాయం 5-8 గం. నండి 7 గం. వరకు)

(తిరువల్లి కే. డి. సముద్రతీరమున)

కేపు సాయంకాలము (తిరువల్లి ఆర్. టెన్సిస్) అంగ్ల
 సంగీతము.

మద్రాసు కార్పొరేషను సంగీత సభ :-

మద్రాసు కార్పొరేషను సంఘముయొక్క సాధారణసభ
 రాజ్ కేపు డిసెంబరు 2 వ తేదీ, మంగళవారము సాయం 5-15
 గంటలకు రిప్పన భవనమున జరుగును.

పొరపాటు:- 24-11-30 తేదీ గల ఆంధ్రప్రదేశ్ లో

వాగ్దా, విశేషములు, అనుభవ క్రింద ప్రచురించబడినయం
 శములలో నాలుగవదానిలో 'సన్యాసులు పలువురు వారి
 కన్యామణులను ఆసు మాలులు పొరపాటున పడినవి. 'సన్యా
 సులు పలువురు తీరబట్టునకు వెళ్లి మతశీకమును స్థాపించెదరు.
 తమ కన్యామణులకుడా తమతో తీసికొని వెళ్లెదరు' అని యుండ
 వలెను.

సయనము

చెన్నపురి, నవంబరు 28:- శ్రీయుతులు చక్రవర్తి టి.
 ఆర్. వెంకటేశ్వర్, టి. యం. రాజన్ గార్లును, శ్రీమతులు టి. ఆర్.
 లోకనాయకి అమ్మమ్మ, టి. ఆర్. కన్యామణి అమ్మమ్మ, యం.
 యల్. శ్రీమలినాథి అమ్మమ్మ గార్లును నేటి రాత్రి త్రివేండ్లం ఎక్స్
 ప్రెస్ లో తిరువేండ్లం వరకు ప్రయాణమై వెళ్లుచున్నారు అని
 జి.కె.రె. వ్రాయుచున్నారు.

మద్రాసు మద్యపాన నిషేధ ప్రచారసంఘము:-

వై సంఘము యజమాన్యమున కేపు సాయం 6-15 గం॥ పెరం
 బూరు బ్యాంక్ క్లబ్ బహిరంగసభ జరుపబడును. శ్రీయు
 తులు వి. ఎ. మణిక్యం, జి. రామానుజాచార్య "మద్యపాన
 మువలసికడులను నిర్మూలించు తెట్టు?" అను విషయమును గూర్చి
 ఉపన్యసింతురు.

కే॥ కే॥ సర్ రామరాధన్ గారు:- సింహళము

నడు వెనక సాలిసిబరు జనరలుగా నుండినటువంటియు
 ప్రముఖుడును ఆగు సర్ పి. రామరాధన్ గారు నేటి ఉదయ
 మన కాలాంశంలో తన స్వగృహమున చిహ్నమివ్వని తిండి
 వార్త దెబ్బతున్నది. సర్ రామరాధన్ గారు 1851 సంవత్స
 రము జనించిరి. సంస్కరణముల తరువాత సింహళము మొదటి
 కావనసభకు యితడు, సభ్యులుగా ఎన్నుకొనబడెను. (ఆ. ప్రె.)

మద్రాసునందలి మరణసంఖ్య:- గత 22 వ

తేదీకి ఆంధ్రమేర వారములో చెన్నపురియందు సంవత్సర సగ
 టన వెయ్యింటికి 88, 2 మరణములు సంభవించెను. ఇందుకు
 వెనకవారములో 74, 2 మరణములు సంభవించియుండెను.
 స్పృహకము మువ్వకము తగిలెను. మరణములు కేపు. ఆటలమ్మ
 వలన, 1 యేం తెరిక జ్వరమువలన 8, మలేరియా వలన 7
 యితర జ్వరములవలన 88 మరణములు సంభవించెను.

మద్రాసు కార్పొరేషను:- వై సంఘము యా

జమాన్యమున కేపు సాయం. 5-8 గంటలకు పెరంబూరు వాడి
 య పార్కు మైదానమున బహిరంగసభ జరుగును. చికాగో
 వార్తవృత్త, డా॥ హెల్, యస్. క్రెస్టీ, పి. హెచ్. డి.
 గారు, "అమెరికాయందు కార్మికుల స్థితి" అను విషయమును
 గూర్చియు, ఆర్ జనార్దనం నాయుడుగారు, "కార్మికుల
 సాంఘిక ప్రశ్నల విశ్లేషణ" అను విషయమును గూర్చియు
 ఉపన్యసింతురు.

తిరువల్లి కే. డి. సోలీసు కాల్యుల అనధికార వి

చారణ సరిఫేషన్:- మద్రాసు మహాజన సభాకార్య
 దక్షులు ఇట్లు వ్రాయుచున్నారు. వెనక తిరువల్లి కే. డి. సో
 లీసు పోలీసుకాల్యుల విషయమై విచారణ గావించుటకుగాను
 నియమించబడిన విచారణసంఘమువారినివేదిక మహాజనసభ సారి
 చే ప్రచురించబడినది. ఈ నివేదిక ప్రకారము మహాజనసభకుండు
 6 ఆకౌంట్ అమృతమైనది. వలయువారు వైస్లమునందు కొనస
 చ్చును. ఈనివేదిక ముద్రించుటకు స్వదేశికాగతము ఉపయోగించి
 పబ్లిషియ్యుచు.

ప్రెసిడెన్సీ కాలేజీ ఆంధ్రభాషాభివృద్ధి సమాజము
 వై సంఘము యజమాన్యమున, 27 వ తేదీ గురువార
 ము సాయంత్రము 4 గంటలకు కాలేజీముందు శ్రీయుత
 దోమా వెంకటస్వామి ప్రసాద గారు. ఆంధ్రవిశ్వప్రదర్శనము కావించెదరు.
 వేటూరి ప్రభాకరశాస్త్రిగారు రథస్థూత వినింతురు.
 ఎల్లరను విచ్చేయవచ్చును.
 ఉత్సవలూరు వెంకటసుబ్బాస్వామి.
 కార్యదర్శి 25-11-21.

రాకపోకలు:- శ్రీమంతు కలనలు, కామిరాన్
 గారు చెరసాలు ఇక్కడెక్కడ-జనరలు నిన్న రాత్రి ఉదకముం
 డలకునకు వెళ్లిరి.
 మేజరు కే. ఆర్. కే. అయ్యంగారుగారు నిన్న రాత్రి
 కూనూరుకు వెళ్లిరి.
 మేజరు జనరలు స్వామిగారు సర్దుకు - జనరలు నిన్న
 రాత్రి బరహంపురమునకు వెళ్లిరి.
 మిర్జాపురం జమీందారుగారు నిన్న రాత్రి మిర్జాపుర
 మునకు వెళ్లిరి.
 చల్లపల్లి రాజాగారు నిన్న రాత్రి చల్లపల్లికి వెళ్లిరి.
 కే. పట్టాభిరామయ్య యం. యల్. సి. గారు నిన్న
 రాత్రి మచిలీపట్నమునకు వెళ్లిరి.
 గౌ॥ డి॥ బి॥ డి. మనుస్వామినాయుడుగారు సి. అబ్దు
 ల్ హక్ ముగారు మద్రాసు ఎక్స్ ప్రెస్ నేటి మధ్యాహ్నము మో
 టారులో కావేరీపాక్కమునకు వెళ్లిరి.

వాతావరణ నిర్ధార

1930 సం॥ నవంబరు నెల 26-వ తేదీ బుధవారము

మాఖ్యజిల్లాలు	మీ అత్యధిక గత 24 గంటలలో	మీ అత్యధిక గత 24 గంటలలో	మీ గత 24 గంటలలో	మీ గత 24 గంటలలో	మీ గత 24 గంటలలో
గోపాలగూడ	85	62	...	12.0	+ 0.1
వికాఖపట్టణము	82	68	...	16.6	+ 6.0
కాకినాడ	81	65	...	83.2	+ 21.2
మచిలీపట్టణము	83	67	...	32.4	+ 18.9
కర్నూలు	87	59	...	4.8	+ 0.2
బళ్లారి	85	62	...	12.5	+ 6.6
అనంతపురము	...	...	...	12.1	+ 6.5
కడప	85	67	...	13.1	+ 4.9
నెల్లూరు	85	70	...	27.7	+ 9.4
మద్రాసు	81	74	0.2	41.0	+ 16.8
కడపూరు	81	73	0.4	24.7	+ 0.4
నెల్లూరు	83	67	...	22.9	+ 11.3
సేలము	87	71	...	16.3	+ 6.1
కోయంబుత్తూరు	82	70	...	24.4	+ 14.5
తిరుచనాపల్లి	84	72	0.2	29.8	+ 18.0
నాగపట్టణము	79	74	2.9	41.8	+ 16.0
మధుర	85	74	...	20.7	+ 8.8
పాంబన్	82	77	0.8	15.9	+ 3.2
పాలంకోట	...	...	0.1	12.5	+ 0.7
తిరువేండ్రము	84	77	0.7	21.8	+ 5.1
కాచిన్	89	77	...	22.0	+ 9.7
కాళికట్టు	91	75	...	23.7	+ 8.5
మంగుళూరు	91	73	...	14.0	+ 3.5
తెంగుళూరు	80	60	...	10.3	+ 1.6
మేర కార	74	54	...	11.8	+ 0
కొడైకనాల్	59	49	0.3	82.7	+ 16.0
కూనూర్	64	54	0.2	85.8	...

విద్యార్థులలో మేముములు తక్కువగ నున్నవి. రాత్రి
 వేడిమి మామూలుకన్న తక్కువగ నున్నది. కర్నూలులో
 ఆర్ద్రత తక్కువగ నున్నది. కడపూరులో 0.4", మద్రాసులో
 0.2" వర్షము పడినది. మేముము లభికముగ గలవు. మద్రాసులో
 వేడిమి తక్కువ.

ఎ. ఎ. నారాయణయ్య, అసిస్టెంట్ వాతావరణ శాస్త్రజ్ఞుడు
 వర్ష పాతము

పూనా, నవంబరు 26:- కొలత:- పొడవు 1 1/2, నా
 గవర్నరు 8, పంబం, త్రివేండ్ల క్షి. కడపూరు 1 1/2. తిరుచనా
 పల్లి, మద్రాసు, కూనూరు కొడయకనాలు 1/2 అంగుళములు.
 మద్రాసు వైశ్రాంతిముల ఉరుములవర్షము పడును. (ఆ. ప్రె.)

తమిళనాడు కార్యసంఘము

విద్యార్థులకు అధ్యక్షుని విన్నపము
 మద్రాసు, నవం 26:- తమిళనాడు విద్యార్థులకు రాష్ట్ర
 కార్యసంఘాధ్యక్షులకు ఎన్. సత్యమూర్తిగారు యిట్లు విన్న
 వించుచున్నారు:-
 మీరు స్వరాజ్యమును బడినన భావిభారతదేశ పౌరులు
 అందుకు సంసిద్ధముగ నుండవలెను. వస్త్రులు లుడును, మీకు గావల
 సిన యితర వస్తువులందును స్వదేశీదీక్ష విడువరాదు. బ్రిటిషు
 వస్తువులను, ముఖ్యముగ స్టేవెనర్, తిను బండారములు, బిస్కెటు
 లు మున్నగునవి విడువవలెను. పాగ, తాగునీరు అవసరమైనచో
 సిగరెట్లను మానుడు. ప్రతినెలాఖరు అదివారం ఉదయం 8 గం.
 జాతీయపతాకమునకు పందనము చేయడు. మీకు మంచి అవకాశ
 ముగలదు. సమయమునకు తగినట్లు ప్రసర్తించవలెనని సత్యమూర్తి
 గారు కోరుచున్నారు.

పండిత మోతీలాలు నెహ్రూగారి సముద్రయానము

ప్రస్తుతము నదిలో పడవమీద
 గౌహాతికి వెళ్లదలచుట
 కలకత్తా, నవంబరు 25:- పండిత మోతీలాలు నెహ్రూ
 గారు స్త్రీమరులో సింగపూరుకు సముద్రప్రయాణమును చేయుట
 ప్రస్తుతము నిలిపివేయబడినది. వారి పుడు పడవలో గంగానది
 మీద ప్రయాణముచేసి గౌహాతికి వెళ్లదరు.
 నేడు జ్వరము రా లేదు. నేడు ఖులాసాగానే
 యున్నారు. (ఆ. ప్రె.)

తిరువాండ్రం

ప్రభుత్వపాఠశాలలో నూలునడుకుట
 తిరువాండ్రం, నవంబరు 28:- సంస్థానపు పాఠశాల
 లో నూలునడుకుట విధిగ నేర్పడవలెనని కావనసభలో చాల
 కాలముక్రిందటనే తీర్మానించబడినది ఇప్పటి కేమి యత్న
 ములు జరుగలేదు. కాని ఇప్పుడు ప్రభుత్వమువారిచే టి. కేల
 పిల్లగారు, ప్రత్యేకోద్యోగిగ నియమించబడిరి. వీరు ఉపాధ్యాయు
 లులకు నూచనలుగావించుదురు.
 నాగరుకోయిలలో వచ్చేవారము గొప్ప స్వదేశీపదార్థ
 నము జరుగును.

విద్యార్థులఖద్దరుదీక్ష

తిరువాడియందు ఎదాతువ హైస్కూలునందు విద్యార్థు
 లందరకు ఖద్దరుధరించి తమను జూచి ఉపాధ్యాయులుగూడ
 క్రమేణ ఖద్దరుధరించునట్లు చేయవలెనని సుదేశ్ముఖ్ అట్లు
 ప్రారంభించిరి. కాని ఉపాధ్యాయులు విద్యార్థులవర్తన కోప
 ము కలిగించుటచే కఠినముగ జూచుచుండిరి. విద్యార్థులు నిరసన
 ముదెలిపిరి. ఆవిషయము విద్యాశాఖ డైరెక్టరుగారికిని, మహా
 రాజగారికిని దివానుగారికిని తెలిదండ్రులకును ఫిర్యాదుచేసిరి.
 (ప్రె. ప్రె.)

బొంబాయిలో 24 వ తారీఖున కాల్పులు

రివాల్యూను పరీక్షించుటకు జరిగినవి
 బొంబాయి, నవంబరు 26:- 24 వ తారీఖున విజబ
 డిన రెండుకాల్పులు లై సెన్సు రివాల్యూరు కలిగిన యిద్దరు
 బోరావాదిచే జరిగినవి యిప్పుడు తెలియవచ్చినవి. వారు
 పికాపురవెళ్లిరి. అందులో ఒకరు రివాల్యూరు యెట్లు పనిచే
 యునో పరీక్షింపబడెను. కావున రెండవవాడు తుపాకిని
 గాలిలో వేల్చెను. పోలీసులు వీరిని కనుగొనిరి. (ఆ. ప్రె.)

తిన్న వెల్లిలో అరెస్టులు

తమిళ కాంగ్రెసు సంఘ తీర్మానముల జప్తు
 తిన్న వెల్లి, నవంబరు 25:- తిన్న వెల్లి జిల్లా కాంగ్రెసు
 సంఘ సహాయ కార్యదర్శియు యెన్. ముత్తయ్య పిల్లగారి
 పుస్తకాలయును జిల్లా నూపర్మెంటుగారును పోలీసు ఇన్
 స్పెక్టరుగారును మరికొందరు పోలీసువారును సోదాచేసి తమిళ
 నాడు కాంగ్రెసు సంఘమువారు మద్రాసులో గావించిన తీర్మా
 నములను 1500 ప్రతులను జప్తుచేసిరి. పిల్లగారిని, కార్యదర్శి
 ఎ. పిరబాహుపిల్లగారిని మరె ముగ్గురిని అరెస్టుచేసిరి. (ప్రె. ప్రె.)

ఫ్రెంచి వైమానికులూ మేరి పిల్లిశిగారు 25 తేదీ ఉద
 యం కలకత్తానుండి మినగులాడెను (రంగూను చేరువ) చేరెను.
 విమానము యిందుక మరమ్మతు కోరుచున్నది. రాయలు విమా
 నదళము విమానము పర్ జక్రీ సాల్యండుగారితో రంగూను
 విడిచి డిల్లీపోయెను.

చెన్నపురి కార్పొరేషనుసభ

నగరాభివృద్ధికరములగు సూచనలు

స్థాయిసంఘమువారి శిఫార్సులపై చర్చ
చెన్నపురి కార్పొరేషను సభ సాధారణ సమావేశము
నెమ్మటి సాయంత్రము రా॥ ౪.౩౦. జి. కమలానామిత్యేగా
అధ్యక్షతన జరిగెను.

లారీ స్టేషనువద్ద తెలిఫోను

పట్టణభివృద్ధి కమిషన్ మొదలయిన వానిని ఎత్తివేయు మోటారు లారీ లుంచే వేయవద్ద తెలిఫోను ఏర్పాటు చేయుటకు గాను ఆరోగ్యసాయ సంఘమువారు, శిఫార్సు చేసియుండిరి. కాని పన్ను, అధిక స్థాయిసంఘమువారు దీని సంగీకరింపలేదు. శిఫార్సుప్రాయము జరిగియున్నది ఉభయ సంఘముల సంయుక్త సమావేశమున దీనియనుమతిని పొందెను. అయితే శిఫార్సు ఆమోదించబడెను. శిఫార్సు సభవారిచే వీకగ్రీముగ నామోదించబడెను.

రైల్వేభవనములపై మ్యూనిసిపల్ కమిషన్

దక్షిణయెడల రైల్వేకంపెనీవారి భవనములపై మ్యూనిసిపాలిటీవారు పన్నులను వసూలు చేయు విషయమై ఈ చట్టమునందు నూచింపబడినది తిరగ ఈపన్ను ఏర్పాటుచేయుట విధింపబడవచ్చునో యను సమస్యను చర్చించుచు ప్రభుత్వమువారు స్టేషనుకు సంబంధించియుండ, బావులు, సరకులు దింపు కట్టడములు, బొగ్గుపంటలు బియ్యం వంటలు, ఓరుగల్లు మొదలైనవి భవనములకంటెక్కించెదననియు, అందుచే వానిపై పన్ను విధింపబడవచ్చుననియు, రీ అడుగులకు వినియోగము ఉన్నతరహాలో గూడ పన్ను వసూలుచేయరాదనియు నూచించిరి.

ప్రభుత్వమువారు గావించిన ఈ విభజనాక్రమము మద్రాసు మ్యూనిసిపల్ చట్టము 100వ సెక్షనుకు విరుద్ధముగా ఉన్నదనియు, ఆక్రమ ప్రకారము స్టేషను భవనమునందే వీనిని వేయవలెననియు ఉద్దేశించబడియుండలేదనియు, స్టేషనుకు సంబంధించక రోడ్లపై నుండి ఓరుగల్లుపై పన్ను విధింపబడుట లేదనియు, స్టేషనుకు సంబంధించినవానివైనచే పన్ను విధింపబడుచున్నదనియు కమిషనరుగారు అభిప్రాయమును తెలియజేసిరి.

శ్రీ సత్యనారాయణ గారు కమిషనరుగారి సూచనలను ఆమోదించుటకు ఆసక్తిగా గావించిరి. ఉపపాదన ఆమోదించబడెను.

సాంకేతికములు, సినిమాలు మొదలైన వినోదములపై పన్ను వసూలుచేయు చట్టమునందు 2వ సెక్షను లో "సానిటరీ కాన్సర్వేషన్" అను పదమునకు మద్రాసు కార్పొరేషను లేక మునిసిపల్ సంఘము అని నిర్వచనము గావించబడి యున్నందున, ప్రతి మారు ఏ ప్రదర్శనమునకు గాని సెన్సార్లెటినీ నిర్ణయించుటకు గాని పన్నును విధించుటకు గాని కార్పొరేషను సభవారి అనుమతి కావలయునని ఉద్దేశించుటకు, అట్టి పద్ధతి ఆసాధ్యము కావున ఈ ఉద్దేశకారకులను సభవారు కమిషనరుకు వివరింపటకు తీర్మానము గా గ్రహించు సంగి నూచించబడెను.

శ్రీ సత్యనారాయణ గారి ఉపపాదనపై కమిషనరుకు ప్రదర్శనములపై పన్నువిధించు అధికార మొసంగబడుట కామోదింపబడెను.

పీజిల్ పార్కునకు సమీపములో నుండు పట్టికపక్కన కాపుకు జెందిన భూమిని జుత్తు ప్రదర్శనకాలను అభివృద్ధిచేయుటకు గాను కార్పొరేషనువారు కాంపు తీసికొనుటకు కమిషనరుగారు గావించిన శిఫార్సును సభవారు ఆమోదించిరి.

పాన్సుకేచెరీ, సెయ్యకేచెరీ అను పల్లెల స్థితిగతులను గుర్తించుటకు సంఘమువారు గావించిన నివేదికపై కమిషనరుగారి అభిప్రాయములను సభవారు ఆమోదించిరి.

6-9-30 వ తేదీన ప్రభుత్వమువారి నొసగిన ప్రకటన యందు రు. 10,000 లకు తక్కువపడునటువంటి మొదల కాపిటల్ పనులకు కార్పొరేషను ఆదాయమునండి చెల్లింపవలెనని గాని ఋణము గైకొనినదనమునండి చెల్లింపరాదనియు, గత సంవత్సరము రు. 9-87 లక్షలకు దరఖాస్తుచేయబడిన రుణము ఇటువంటి విన్నవినపనులపై చెల్లించుటకు ఉద్దేశించబడెననియు, ఋణము తీసికొనిన దనము నీవిధముగా చెల్లించుటకు చెల్లించినచో తాత్కాలికముగ పాటల కిది స్వల్పపన్నుతో తృప్తి కలిగించినను, రాబోవు సంవత్సరములపై గిది చాల గొప్ప భారముగ నుండగలదు. కావున ఈవిధి సమయము కాదనియు నూచించిరి.

కార్పొరేషనువారు కెట్టుకొనిన ఋణపు దరఖాస్తునందు సేకములను చెల్లించు స్థితిములు వివరింపబడెను. దీని యర్హియు మొత్తముగా చెల్లినచో అందులకు వ్యయము కొన్ని లక్షలకును.

కమిషనుగారు మాచిన కోరబడిన ఋణము తక్కువైనది కాదు.

ఇంతయు త్రవలు కార్పొరేషనువారి ఆదాయమునండి గైకొనటకు సాధ్యమునకాదు. ఇదియు కార్పొరేషనువారి ఆదాయమునందీయే ఈపన్నులన్నిటిని చేయింపవలసి యుండిన ఎన్నియో సంవత్సరములకు గాని అది పూర్తికావు. అట్టియుముల గైకొనటకు కార్పొరేషను గట్టును అనుమతించుచున్నది-అని కమిషనరుగారు తమ అభిప్రాయమును చెప్పిరి.

శ్రీ చక్రవర్తిగారు:- "కమిషనరుగారి అభిప్రాయముల ప్రకారము అధ్యక్షుల వీరము మే ప్రభుత్వమువారికి ప్రాయముటకు వారి కధికార మొసంగుటకు తీర్మానము నవపాదించింది. శ్రీయుత జి.ఎస్.ఎస్.గారు ఉపపాదనకు బలపరచిరి.

శ్రీ కోదండరామ చుడలిగారుగారు, దాడుగారు ఉపపాదనకు బలపరచుటకు పాటిసిరి. అట్లును నిర్ణయించుటకు ఇదియే తగిన యదనవి పట్టిరి.

శ్రీ గద్దె రంగయ్యగారుగారు ఉపపాదనకు బలపరచుచు ప్రభుత్వమువారు తాము అప్పీల్ను ధనమును పట్టికోగూడ వసూలు చేసికొనునట్లుగాననియు, అట్టిగో వారు కార్పొరేషనువారి ధనము వేచియున్న వ్యయపరచెదరను విషయమునందు జోక్యము కలగజేసికొన వలసిన పని లేదనియు, పాటలకు అనేకములకు సాకర్మములకు గా వివిధములైన బాధ్యత కార్పొరేషనువారిపై కలదనియు పట్టిరి. వీరకు శ్రీ సత్యనారాయణ గారి యుపపాదన ఆమోదించబడెను.

"ఎలిఫెంటుగేటువద్ద నున్న ఓరుగల్లు కను మొయిలై నెమ్మ భువ్వలకు కార్పొరేషనువారు" భరింపవలయునని యుం. యన్. యం. రైల్వేకంపెనీ ఏజెంటు ఇన్వెంటరీ వ్రాసియుండెను. ఈ వంటెను నిర్మించుటకు వ్యయములో కార్పొరేషనువారు తమ భాగమును ఇచ్చి వసవరము లేకుండుటలను వంటెల మొయిలై నెమ్మకు ప్రభుత్వమువారు గ్రాంటు నొసంగుదుటలేదని రైల్వేకంపెనీగారి కోరిక నామోదించవచ్చునని కమిషనరుగారు శిఫార్సుజేరిరి.

శ్రీ సత్యనారాయణ గారు మాత్రమేను ప్రభుత్వమువారికి విషయములను సలహానొసంగి బనిలేదనియు, ప్రస్తుత అధికపక్షితులయిన కార్పొరేషనువారి వ్యయమును భరింపజాలరనియు పట్టిరి.

జి.ఎస్.ఎస్. వారాయాస్వామియ్యగారు కమిషనును పక్కాకట్టివారి విచారణ కంపబడవలెనని ఉపపాదన గాంచిరి.

ఉపపాదన ఆమోదించబడెను.

కార్పొరేషనువారి పరిపాలనావివేదికపై

విభుత్వవిమర్శన

కార్పొరేషనువారు 1928-29 సం॥ నివేదికపై ప్రభుత్వమువారు గావించిన విమర్శనయందు చెప్పినగరముయొక్క ఆరోగ్యస్థితి, బాంబయి, కలకత్తా పట్టణము లకుంచే చాల పీనముగ నున్నదనియు, శుభసంరక్షణకేంద్రమును పాకకాలలయ వైద్యకేంద్రము విగతిన ఆరోగ్యకాభావపరిపాలన యంతయు ఛాంబర్లలోనాకరముగ నున్నదనియు, అందుచే ప్రస్తుతముందు కార్పొరేషనుసభ్యులు తమపై గల బాధ్యతను లగినంతగ గుర్తించుటలేదని ప్రభుత్వమువారు సభ్యులయిన వారనియు, కార్పొరేషనుగారు గృహనిర్మాణపనులు అన్ని కమిషన్ లేవనియు, పారిశుధ్యము అసంతృప్తికరముగ నున్నదనియు, పీజిల్ ను శుభ్రము చేయుపద్ధతులు చాల పురాతనము లైయున్నవనియు, ప్రతివీధి నున దను ఈ విధముగ అల సత్యమును ఉపేక్షాభావము ఏర్పడుట ప్రమాదము కలగజేయుచున్నదనియు నూచించిరి.

శ్రీ సత్యనారాయణ గారు వైద్యకళలను అక్షేపించుచు ప్రభుత్వమువారు పట్టణారోగ్యము తీగడకువచ్చుట కన్నివిధముల తోడ్పడుటలతో అన్నివిధముల సాయముచేయుచు, కార్పొరేషనువారిని అక్షేపించుట వ్యాయమా యని ప్రశ్నించిరి. పొట్టుట్రువారికి సమద్రవీరము పాడువునకు కట్టడములు నిర్మించుకొనట కనుమతి యొసంగి, బార్లెటను నివాసుకు సమద్రవీరసాకర్మమును గోల్పోవజేసిందలకు ప్రభుత్వమువారికి విషయముగా నుండుచే చెప్పిందని ప్రశ్నించిరి. కార్పొరేషనువారు ఇటీవల కొలది సంవత్సరములకు అనేక నగరాభివృద్ధికరములను విధున నిర్వహించియుండిరి. పన్నును సేతము పొచ్చించిరి. ప్రభుత్వమువారు తమ పరిపాలనావివేదికలో పనులను గుర్తించక కలకలము అందును ప్రధాన పురపాలక సంఘముకూర్చి యిట్లు అక్షేపించుట పాడిగాదని పట్టిరి.

శ్రీ జే.కె.గారు మాట్లాడుచు కార్పొరేషను, ప్రభుత్వముల మధ్యనను సుబాధాంత కోరికగనట్లుగ లేదనియు, కార్పొరేషనువారికి గల కష్టములను ప్రభుత్వమువారు పూర్తిగ గమనింపలేదనియు, ప్రభుత్వమువారు గావించిన పురపాలక విషయములు మాత్రము సత్యమున ననియు ఈవిషయములపై పూర్తిగ అర్పించుటకై కార్పొరేషను ప్రభుత్వము కొందరు ప్రభుత్వమువారు సోక సమావేశము గావించుకొని కలసి మాట్లాడుట యుక్తముగ నుండునని నూచించిరి.

శ్రీ ఎ.వీ.ఆచార్యగారు ప్రభుత్వమువారి సూచనలు ఆమోదించుటకు పట్టిరి. "కార్పొరేషనువారి పరిపాలన

నివేదికపై ప్రభుత్వమువారు గావించిన విమర్శనయందు వ్యాఖ్యలు, అవాంఛితములు అవస్తాతములు నీయు ఇతయుం డిట్టి అభిప్రాయములను వినిపించియు ప్రభుత్వమువారికి తెలియజేయుటకు గాను ఈవిధముగ రివ్యూలను సభికార మొసంగుచున్నాను" అను ఉపపాదన గావించిరి.

శ్రీ గద్దె రంగయ్యగారుగారు ఉపపాదనకు బలపరచుచు ఈనాక్యములను వ్రాసినవారికి సాకర్మ సఫల పరిపాలనావిధము లేదని విమర్శించుచున్నదనియు, కలకత్తా బాంబయి పట్టణములకుండు చెప్పినగరారోగ్యము చాల బాగుగ నేయున్నదనియు పట్టిరి.

శ్రీ కే.కె.గారు మాట్లాడుచు ప్రభుత్వమువారి అభిప్రాయము తెలుపుట వారితో పట్టణి తిరిగి అక్షేపముగ విచారి వాత్రేరించుటలకు ప్రయోజనములేదనియు, ప్రపంచమునందు వేరగాని పరిపాలనలు కారనియు, అట్టివ్యాఖ్యలను వ్రాయుట ప్రభుత్వమువారికి వ్యాఖ్యముగాదని తామును లెందినను తిరిగి వారిని అక్షేపించుటలకు ఉపయోగ నుండదనియు, జేయునది నూచించిన సమావేశము సుకారితము ఉండదనియు పట్టిరి.

వీరకు బి.వి.ఆచార్యగారుగారు ఉపపాదనకు ఉపసంహరించుకొనిరి.

జే.కె.గారు మాత్రమే ఆమోదించబడెను.

ఆంధ్రపత్రిక ముగిసెను.

"గురు" బెర్నార్డుసాగారు

పంజాబు సాహిత్యసమితివారికి సందేశము

లాహోరు, నవం 24:- బెర్నార్డుసాగారు పంజాబు సాహిత్య సమితివారికి సందేశమును "గురు బెర్నార్డుసా" అని సంతకము చేసి భారతీయ వాసులకు చాల్చిరి. ఈ సమితికి పంజాబు విశ్వవిద్యాలయము ఉపాధ్యక్షులకు ఎ. సి. వుల్ఫురుగారు అధ్యక్షులుగ నుండిరి. ఈసమితి ప్రేమసాహిత్య కళా ప్రచారమునకై స్థాపించబడినది. కేంద్రము ప్రపంచ విఖ్యాతిగలవారు పంజాబుల నుండిరి. బెర్నార్డుసాగారు తమ భార్య పలుకులను ప్రేమము, పంజాబు కీం "బాగా నా ఆస్థులు దయ సర్దులు" అని వ్రాసిరి. సాహిత్యసమితి, ప్రాసముగిల్పి యుర్రెగార్లు రావె సమితి అభివృద్ధిగోతును పంజాబుల నుండిరి.

బొంబాయి గవర్నరు

బొంబాయి గవర్నరు సర్ ప్రెసెంటు ప్రెసెంటు సింగులలో పదికోజులు సంచారము నుండి నేడు చక్క అను కాకపై బొంబాయికి వయన మైరి. అనుకొన్నతీతి కాంగ్రెసువారి పట్ల జండాలు ప్రదర్శన చేయుట జరిగలేదు. (ఆ. ప్రెసు.)

నేర్యాతికి మీదోలు

ధిల్లీ, నవంబరు 25:- వైస్రాయిదంపతులు నేనాధిపతి యను సర్ విలియంబర్నెట్టుగారిని వారి భార్యను తమవీధి సకనందు విందు గావించిరి. నునూరు 180 మంది ఆతిథులు వచ్చిరి. వైస్రాయిగారు ఆతిథులచేతనీవను, కొనియాడిరి. వైస్రాయిదంపతులు స్వయముగ నేనాధిపతిని వైంకు గగజెట్టిరి. (ఆ. ప్రె.)

వెద్దాపురం చందాదారులకు

విజ్ఞప్తి

మా ఏజెంటు ఆరాధ్యుల మూటయ్యగారు. మీ గ్రామములో పత్రికలుఇచ్చుటకు చందాలు వసూలుచేయుటకు మీ గ్రామస్థులు రాజశ్రీ ముత్తా కామరాజుగారి కుమార్తె సత్యనారాయణ గారిని నియమించియుండిరి. ఇప్పుడు కొన్ని కారణాంతరములచే ప్రస్తుతము వారిని తొలగించి వారిస్థానే చందాలు వసూలు చేయుటకు వ॥ రా॥ శ్రీ॥ ముత్తా గజగవరాజుగారిని నియమించిరారు. వారు వచ్చి మీస్థులను అడగవరకు మీరు చందాలు ఎవరికిన్ని యివ్వనక్కరలేదు. పత్రికలు మా మూలుగానే సావర్ణికౌట నుండి ము.పి. వచ్చి ట్యాండ్ చేయును. యీ తేదీనుండి సడరు ముత్తా సత్యనారాయణగారికి యిచ్చే చందాధనము అంగీకరింపబడదని చందాదారులు ముఖ్యముగా తెలిసికొన బ్రార్థితలు.

వ్యవస్థాపకము.

వ్యాయామ క్రీడలు - క్రికెట్టు

విజయనగరం జట్టు

చెన్నపురికి వచ్చుట

నగర వ్యాయామ సంఘములు జట్టునకు ఘనమగు స్వాగత మొసగుట

మద్రాసు, నవంబరు 25:— విజయనగరం జట్టు ఆటగాళ్లు, హాబ్స్, సబ్ క్విట్, మహారాజామహర్ గార్లు కలిసి నేడు కలకత్తా నుండి చెన్నపురికి విచ్చేసిరి. వీరికి ప్రేమనగా ఈ, యా. సి. సి. జట్టు సభ్యులును, యా. యు. సి. గ్రూప్ వి. ఏ. ఏ. సంఘముల సభ్యులును, యితర వ్యాయామ క్రీడాభిమానులు ప్రేమనునందు ఘనమగు స్వాగత మొసరి క్రికెట్ యోధులు హాబ్స్, సబ్ క్విట్, మహారాజామహర్ గార్లు, యితర ఆటగాండ్రి వాళ్ళ ముఖాలంకృతులు గావించబడిరి. ఈజట్టువారు రాజ్ కోట కిరారమువాడు చెన్నపురియందు పోటీ ఆడెను.

* * * * *

విజయనగరం జట్టు పర్యటనము

విజయనగరమునందు గొప్ప ఆహ్వానము

(స్వకీయవిలేఖరు)

విజయనగరం, నవంబరు 25:— విజయనగరం మహారాజామహర్ గార్లు వారిజట్టు కలిసి ఆటగాండ్రిను నేడు కలకత్తా నుండి విజయనగరమునకు వచ్చిరి. విజయనగరం క్లబ్బుసభ్యులు పుజనులు చాలమంది వీరికి ఘనమగు ఆహ్వానము పలికిరి. మహారాజామహర్ గారి కిల్లియం మహాంజీ గారు మాదా ప్రేమనునమచ్చి తినమారుని ఆహ్వానించిరి. విజయనగరముయొక్క ముఖ్య వ్యాయాదులు సంస్థాపకులు అధికారులు వ్యాయామ క్రీడాభిమానులు ఇతర నగర ప్రముఖులు క్రికెట్టు ఆటగాండ్రిల ఆహ్వానము పలికిరి. కెల్లరు పుష్పమాలంకృతులు గావించబడిరి. బాకల పాటలు పాడిరి. శ్రీ జి. రామమూర్తిగారు విజయనగరం క్లబ్బుకి పుజను రెండు స్వతంత్రములు పదివి విజయనగరం జట్టునకు పలికిరి, మహారాజామహర్ గారు తనజట్టుతరపున వారి కోసగబడిన స్వాగతమునకు గాను పౌరులకును క్లబ్బుసభ్యులకును పంపిన మొదటి.

* * * * *

కలకత్తా తెన్ని సుపందెములు ఏర్పాటులు

ఆంగ్లేయజట్టు రాజ్ కోట శుక్రవారమునాడు బొంబాయి చేరెదరు

రామస్వామిగారు, పోలార్డునతిగారితో ఆడెదరు

కలకత్తా, నవంబరు 25:— ఆంగ్లేయ తెన్ని సుపందెములు రాజ్ కోట శుక్రవారము 28 వ తేదీన బొంబాయి చేరెదరు. వీరు వెంటనే బొంబాయి నుండి కలకత్తాకు బయలుదేరెదరు. బొంబాయి నుండి పెరిస్టెన్స్ గానకూడ యీ పందెములను పాల్గొన తమ ఉద్దేశ్యమును చెప్పియున్నారు ఇ.డి. ఆండ్రూస్ గారును గ్రహముపతిగారును ఒకజట్టుగా మిక్కిలినట్టుగా పోటీలందు ఆడెదరు. సి. రామస్వామిగారును, పోలార్డునతిగారును ఒకజట్టుగా ఆడెదరు. డి. ఎ. హార్డెన్ గారు ఇంగ్లీషు డేవిడ్స్ ఆటగాడు ప్రార్కుసతిగారి సహాయకారిగా ఆడెదరు.

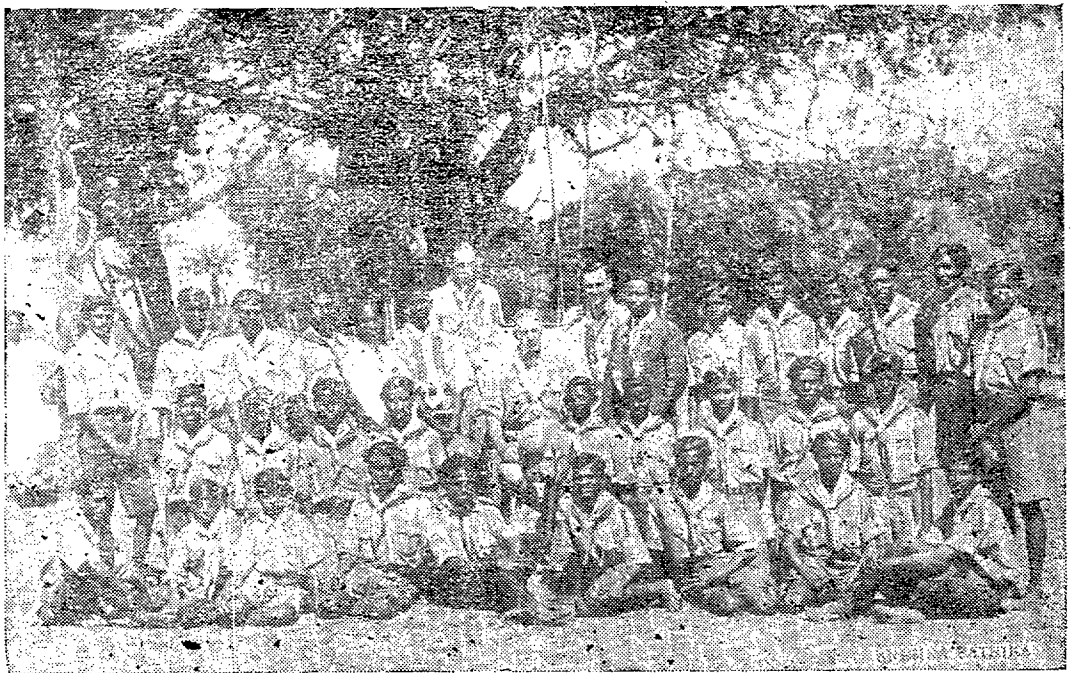
మద్రాసు నందు క్రికెట్ పోటీలు

చెన్నపురియందు గత వారంతమున జరిగిన క్రికెట్ పోటీల ఫలితములు దిగువ బొందుపరచబడినది యందువలన క్రికెట్ క్లబ్బు జట్టు (77) రాయలు రిక్రియేషన్ క్లబ్బు జట్టును (80) ఓడించిరి.

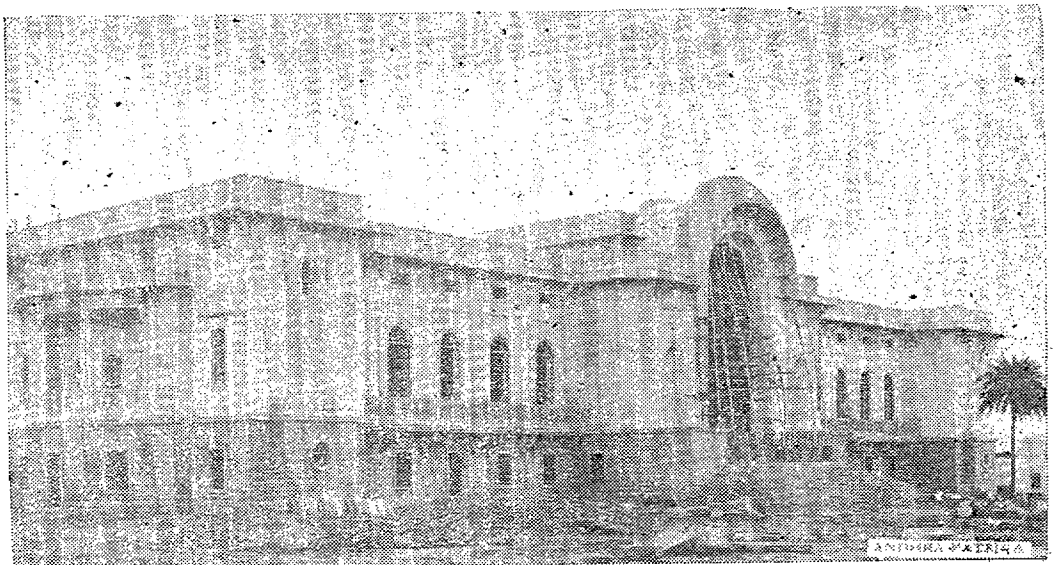
పెరునాయక్ పేట రిక్రియేషన్ క్లబ్బు జట్టు (81) మువ్వకు) నేవనలు యునైటెడు జట్టును (62) ఓడించిరి.

ఆరుంట్ల క్లబ్బు ఓడ విద్యార్థుల సంఘపు జట్టు (6) గారికి 35, తిరువల్లి క్లబ్బు నేవనలు క్లబ్బు రిక్రియేషన్ జట్టును (81) ఓడించిరి.

రాయపేట విద్యార్థుల సంఘపు జట్టు కారన్ బక్ క్లబ్బు జట్టుతో ఆడిరి. పోటీ డ్రాగా ముగిసెను. రాయపేట జట్టు 101 పరువులు జేసెను. ఈజట్టుకు సంబంధించిన జి. సం. జె. మాల్ గారు 68 పరువులు జేసిరి. కారన్ బక్ క్లబ్బువారు 7 గురికి 37 పరువులు జేసిరి. అంతటో ఆట ముగియుకాలమున టచ్ పోటీ డ్రాగా ముగిసెను.

మాంబళం పానగలు బాలభటసంఘము. జిల్లా కమిషనరు ఎ. జె. లీచిగారు మధ్య కూర్చొనియున్నారు. (పి. ఎఫ్. సి.)

హైదరాబాదు ప్రేటు గ్రంథాలయము:— నైజాము ప్రభుత్వమువారు మూడులక్షలు వెచ్చించి నిర్మించిరి. ఇందు 300 మంది చదువరులకు 30,000 గ్రంథము లుండుటకు అవకాశముగలదు. సార్వభౌమ మాదిరిని నిర్మింపబడిన విశాలభవనము. దీనిని త్వరలో నైజాముగారే తెరచెదరు. (హెచ్. పి. సి. ఎస్.)

న్యాయస్థానవారలు

డా॥ గురుమూర్తిగారి అప్పీలు

హైకోర్టులో దాఖలుచేసికొనుటకు నిరాకరించుట మదరాసు, నవంబరు 25:— రాజ్ హోం డ్రవరమునందు దాక్టరు గురుమూర్తిగారికి శిక్షవిధించుచు సబు మేజిస్ట్రేటు గావించినతీర్పును ఖాతుపరుచుచు సబు మేజిస్ట్రేటు మేజిస్ట్రేటు గావించిన ఉత్తర్వునకు, ముద్దాయిత్వపు గంటి లక్ష్మన్నగారు క్రిమినలివిజన్ పీటిషనును దాఖలుచేయుటకు హైకోర్టులో నమరుతినవేడెను. ఈదరఖాస్తు వ్యాసుమూర్తి వాక్సును వి. సి. ఎస్. గారియందు విచారణకు వచ్చెను.

గురుమూర్తిగారు రాజ్ హోం డ్రవరములో దాక్టరు. వీరు సెప్టెంబరు 15 వ తేదీన సత్యవాధుగారి ఇంటిలో నోకోరోగిని పరీక్షించుటకువెళ్లెను. అపుడా యింటిని పోలీసువారు చుట్టుముట్టి సోదాచూచుచుండి గురుమూర్తిగారు లోగిని చూచుచు లోనికి వెళ్ళుచుండగా, డిప్యూటీ పోలీసు నూపరం టెండెంటును, ఇతరపోలీసు అధికారులను వచ్చి బయటకు త్రోసివేసిరి. అటుపిమ్మట పోలీసువారు, తామాయెంటి సోదాకీయుండుగా ముద్దాయి అటాకము గలిగించెనని వి. సి. సి 186 సెక్షను క్రింద నేరము వారోపించగా, ప్రేమనరీ సబు మేజిస్ట్రేటు విచారించి గురుమూర్తిగారికి మూడు నెలలు కఠినఖయమును 200 ల జరిమానాను విధించి అందుపై సబుకివిజులు మేజిస్ట్రేటునుకు అప్పీలు చేయుగా, అప్పీలు నిరాకరింపబడెను.

రివిజన్ పీటిషనును దాఖలుచేయుచు ముద్దాయి లోగిని చూచుట కచటకువెళ్లెననియు, పోలీసువారు చుట్ట సోదాచూచుచు ముద్దాయికి మొదలు చెలియదని మేజిస్ట్రేటు అంగీకరించెనయు గుంటి లక్ష్మన్నగారు నుడిచిరి.

వాక్సునుగా:— ముద్దాయి వైద్యమూర్తి కావెంటి

లోనికి వెళ్లెనని మేజిస్ట్రేటు అంగీకరించినట్లు ఎక్కడనున్న ము: లేదు. ముద్దాయి పదరుగృహముచుట్టూ పనిపాటా లేకుండా తిరుగుచుండుట నిజముగా సోదా వాటంకపరుచుటయే. ఈ దరఖాస్తు త్రోసివేయవలెనని అని ఆమచు పీటిషనును కొట్టివేసిరి.

* * * * *

చెన్నపురి సత్యాగ్రహములు

ముగ్గురకు చెరి ఆరు నెలలు కఠినశిక్ష

(రాలి బి. వి. శ్రీహరిరావు నాయుడిగారి సమక్షమున) నిన్నటిదినము విశేషస్త్రు బహిష్కరణ ప్రచారము చేయుచు ఆకమసహనోపభ్యులుగ నుండిన నేరముక్రింద ఆరెప్పుచేయబడిన తొమ్మిదుగురు సత్యాగ్రహులలో శ్రీయుతులు సి. యల్. నరసయ్య, మాణిక్యేయచెట్టి, దొర్లవైది పడయాచ్చి యను మువ్వురును నేటి ఉదయము జార్జిటౌను పోలీసుకోర్టులో రాలి బి. వి. శ్రీహరిరావు నాయుడు గారిచే విచారించబడి చెరి ఆరు నెలలు కఠినశిక్ష విధింపబడిరి. మిగిలిన ఆర్యులను 18 నెలల తొబడినవయస్సుగలవారగుటచే మంవలింపుతో విడిచివేయబడిరి. వారి జాతీయపతాకలను ప్రభుత్వమువారు వశపరచుకొనిరి.

ఈ యాద్యురకు తాము కోర్టులోనుండి వెడలిపోవ నిరాకరించుచు తమ్మునుగూడ శిక్షింపుడని కోరిరి. మేజిస్ట్రేటు గారు తమసాసమును వీడి వచ్చి వీరిని విడిగా వదిలివేసిరి. ఈ యాద్యుర సత్యాగ్రహులను తాము మరల నీ నేరమునే గావించెద మని పలుకుచు వెడలిపోయిరి.

బర్మా గవర్నరు

రంగూను, నవంబరు 25:— బర్మా గవర్నరు చర్ మాంగుగై గారు తమ జన్మస్థాన మగు మోల్మేజునకు వచ్చినపుడు మునిసిపలు సభ్యులును, జిల్లా సంఘమువారును, ప్రజలను సన్మాన పత్రము లొసంగి బుగారు హారములు మున్నగు బహుమానముల నొసంగిరి.

మదరాసు ప్రెసిడెన్సీలోని

శ్రీమతి ప్రభుత్వములను పరిశీలించి ప్రభుత్వము విస్తారముగా
కాపాడుచు, కరచి, అగ్రా బహులికము ది. 24 వ తేదీ
కనుగము చేయు.

నాటక శాస్త్రము

ఉత్తమనటలక్షణములు - నాటకముల యిత్యత్తములు

అమెచ్యూరు సంఘముల స్థితిగతులు

నాటకకళ-పత్రికలభివృద్ధి

నాటకశాస్త్రపూర్ణ శ్రీ.టి. రాఘవాచారిగారి భావపూరితమగు ఉపన్యాసము

తిరువాంకూరు కళామహోత్సవములు

తిరువాంకూరు సంస్థానపు కళామహోత్సవముల సందర్భమున 19-వ తేదీని ప్రారంభమైన 5-వ కళాసమావేశమున కన్యకావ్రత విహించిన సుప్రసిద్ధ నట శేఖరులు, ప్రఖ్యాతకళారాజులు, నాటకశాస్త్రపూర్ణ బిరుదాంకితులు నైన శ్రీమాన్ తాడిపత్రి రాఘవాచారిగారు మానవని విజ్ఞానాభివృద్ధికి కళ తెల్లు తోడ్పడు నను విషయమును, రంగస్థలవిత్తములను చర్చించుచు భావపూరితముగ గంభీరపాస్వాదముగా గావించిరి.

(నిన్నటి తరువాలు)

నటకుని జ్ఞానశూన్యతకు ఫలితము

ఇట్టి యజ్ఞానమునకు గల ఫలితము విక్రీలి పరిహాసా వృద్ధమైనది. ఉదయమున 7 గంటలవేళ ఒక రాజుగారు కొలువు తీర్చియున్నారనుకొనుదు. కాని రంగస్థలముపై నెప్పుడు కోభాయమానములగు చిత్రవిచిత్రములను దీపములు! ఇంక నక్కడనున్న మంత్రులగు ఒక గొప్పత్రువు వచ్చి మట్టడి సల్పినవృత్తాంతమును కత్తిలేని మధ్యమావతిరాగముతో పద్యము లోనో, పాటలోనో చెలియజేస్తాను ఇందు కఠినికి ప్రశంసలు. ఈనటకుల యజ్ఞానమును వివరించినది మరల ప్రేక్షకుల యజ్ఞాన మొక్కటియే. నటకు లొక్కరవ్వంత విచక్షణతో నాలో చించి యుండినచో ఉదయమప్పుడు దీపములయవసరముండదనియు, మధ్య మానికి కది సమయము కాదనియు బోధపడగలదు. నాటకము కళాసౌందర్యమునకు సంగీత మొక్కడొక్కడ వన్నెచెప్పు నను నంశము నాలోచితము. భక్తి, సంతోషము, ప్రేమ, దీర్ఘాలోచన- ఇవియున్నయు సంగీతమునకు స్థానము నీయగలిగిచిగా నుండవచ్చును. కాని యేదో యొకమృగమును జేటాడు నాందో శనమున బడియున్నప్పుడు కాని, యంగరంగమున కత్తువు నెదుర్కొనుచున్నప్పుడు గాని ధైర్యికి, కాంభోజిని, సానము లేదను విషయమున మీరు నాతో నేటిభవించెద రనుకొందును. జేబరంగములో గాని, యుద్ధరంగములో గాని, పాట లేదుకు గానలయినో నాకు బోధపడుటలేదు. కత్తువులను నిర్మాతలించుట కీ పాటలేమైన సుపయోగించునేమో నాకు తెలియదు. ఇట్టి సందర్భములో సంగీత మొక సాంకేతిని బోలియుండును. నాటకకాలలోని విమర్శకు డీచుత్తుస్థానందర్యమునకు నులభముగ లోబడివున్నాడు. నిజముగ సంగీతజ్ఞుడనువాడు ఇట్టి పొరపాటులను నులభముగా తప్పించుకొనవచ్చును.

ఇట్లు మంచి నాటకరంగము, మంచి చుట్టుపట్టు, మంచి సాధనసంపత్తి, మంచి సంగీతము-వీనికిన్నిటికిని తోడు, ఒక మంచి నాటకము, మంచి నటకుడు, మంచి విమర్శ-ఇవికూడ కావలసియుండును. ఇవియున్నయు గలిసియున్నచో నష్టము మానవునియంతర్బుద్ధికి ప్రబోధ మొసంగగల పవిత్రమగు సీసంధి (నాటకరంగము) సమగ్రముండరము కాగలదు.

మంచి నాటకము మంచి నటకులను చెచ్చుకొనగలదు

కాబట్టి యిప్పుడు ప్రధానముగా కావలసింది మంచి నాటకము, భోజనవర్తకములు సిద్ధముగా నున్నచో నడ్డించువారికిని తినువారికిని లోటుండదని బాగుగ గారన్నట్లు, నాటకము మంచి దొకటి తయారైనచో నది తనంతటానే మంచి నాటక రంగమును నటకులకు చెచ్చుకొనగలదు. ఇప్పుడునే మనము మన దీనికిను వైకి దీనికొనవలసియైనదను సందర్భమందు. ఈమహా కార్యమునకై నిర్గుణముగ నిరంతరదీక్షతో పనిచేయగల యువకులగు శ్రీమతలను బయలుదేరినయియు (75 రోజులకు లోబడియున్న వారందరూ యువకులే, నాకేబ్బోళములో ముసలి తన మనుమాటకు చొటు లేదు-శ్రీయు సర్వదా యువకులే.)

నాటకములయిత్యత్తములు

ఇప్పుడును జోహానురత్నముగా విడిచిపెట్టి నిర్గుణముగ వికాసము గూడిన నాటకమునన్నిటి గావించగల కవులు, సంగీతజ్ఞులు కావలయును. యుద్ధసియినచే స్వర్ణభాగ్యమునగూడ వర్తక తీసుకొనియున్న ప్రకటనజేసి కుకారాండ రొట్టి నెత్తుకొని పోయిన ముక్కను సేయిగూడ నిక్షిప్తపగిలిన ప్రేమభావము నెరింగిన కవులు మనకు కావలయును. నూలుగుండి భార్యను గలిగి యుండి నూటొక్కట వ భార్యను గూడ పెండ్లియాడి యుమోరిక ననుసరించి యేకాదశి వ్రతము నకై తన పుత్రులను వధింప సంగీతులను మహానుభావులను నాయకులుగా జేయని నాటకకారులు మనకు గావలయును.

దుష్టవర్తకులకు సంపూర్ణముగ ధిక్కారము జూపగల శకుంతలలను నిర్మించు నాటక కారులు కావలయును. విభిన్నరత్నజాలములను సాసింపగల సామ్రాజులను సృష్టించు కవులుగావలయును మానవునకును మానవునకును మాత్రమే కాక మానవునకును కుక్కకునికీని గూడ గల సంబంధమును వెలియించుచు, విద్యకు కేంద్రస్థానముగ, నాటక రంగము లుండవలయు నను మన ప్రాచీనాశ్రయమును అవరణలో పెట్టగల కవులు కావలయును.

భౌతికజీవితము-ఆధ్యాత్మిక జీవితము

నాటకము మన జీవిత మెట్లున్నదో యను సంగతిని, దానితోబాటు అది యెట్లుండదనదో యనునంశమును గూడ చిత్రింపవలసియుండును. ఒక పరిమాణ బుద్ధితేక, తగు శిక్షణ లేక, అదృశ్యములు నశ్చేయములు నగు నంశములను గూర్చి ధ్యానించుచుండినచో, మన యెట్లు యెదుటిపై మనకుండవలసిన యధికారము రవ్వంతయు పడలిపోయి, మన జీవితము పరస్పర సంబంధములేని సంఘటనములతో నిండిపోవును. ఆధ్యాత్మిక జీవితమున కనవ సర మగు ప్రాముఖ్యము నిచ్చినిచో మానవ జీవిత మొక మార్గముతో పడిపోయి భౌతిక జీవితమునకు నష్టము గలుగును. భౌతిక జీవితము ఆధ్యాత్మిక జీవితరాజ్యమున ప్రవేశించు నాస్థానమును మానవుని దూరముజేసివేచును. సహజపరిస్థితులను బట్టియు చుట్టుపట్ల గలిగిన మార్పులను బట్టియు అసాంకార భార్యము మూలమునను మనము ప్రాచీనాశ్రయమును పూర్తిగ మరచిపోయినాము. సృష్టికర్తను సృష్టివంటి పరమేశ్వరుని మానవుని నుండి తొలగించి బిడ్డలనుండి జేదపరచి యాలోచింప సాగినాము. కాబట్టియే మన నాటకరంగముల నన్నిటిని, దేవ దేవతలతో నల్లపరిణయములతో నింపివేచుచున్నాము. దేవతల ప్రేమలను దేవతలదూకులను చిత్రించుచున్నాము సాధారణ జీవితమునకు సంబంధించిన యంశములు రంగస్థలమునకు అన్వయముని భావింపబడుచున్నవి.

మానవజీవితము-నాటకము

ఈ ప్రస్థాని యెంత శీఘ్రముగ మారిన నంత మంచిది. ఇట్లు వైకవులకు నాటక కారులకు పరమేశ్వరునికీని మానవునికీని మానవునికీని మానవునికీని గల సంబంధములను గూర్చి చర్చించుటయే యాశీయమై యుండవలెను. మానవుల పరస్పర సంబంధమును గూర్చి సీసంధియు పరిపూర్ణము గోయవని జేలకు జేలుగా గలవు. నాటక రంగము విద్యాస్థానము గ నుండవలసినచో-విద్యాస్థానమే యది కేవలము అదృశ్య జీవితము ను చిత్రించుటయే దాని పనియై యుండగూడదు. ప్రత్యక్షజీవిత సమస్యలను గూడనది చిత్రింపవలసియుండును. ఒకవైపు సమస్యజీవితమునకు సంబంధించిన ప్రాచీన విజ్ఞానాదులను బయల్పరచుచు రెండవవైపునుండి నృత్య జీవితమునకు గల ప్రాధాన్యమును సమస్యజీవితములో మేళవించి పోవుట కదియైనదని సహజ ప్రయత్నములను మన సాంఘిక జీవితమును భగ్నము గావించుచున్న నేటి స్థితిగతులనుగూడ నాటకము వెల్లడించుచుండవలెను వైక చూచుటకుమందా మనచుట్టు నే మున్నదో మనము చూచుకొనవలెను. ముందు దగ్గర గనుంచి తరువాతి దూరస్థులకు దానికి బోవలయును.

జీవితమునున్నచున్నట్లు చిత్రించుట

శ్రీరాముడు రాజై రాజ్యమునకు సంబంధించిన సమస్యల నెట్లు పరిష్కరింప గలిగెనో తెలిసికొనబడు మన మెక్కడనున్నాము జూపవలయును. మనదృష్టి యెప్పుడునే యుండవలెను. ముందు నాటకములు జీవితము నున్నదన్నట్లుగ జిత్రింపవలెను. దీనిని ఇట్టి జన సామాన్యము మన ప్రబోధము కలంగును. సంపూర్ణముగ సాష్టవము గలిగిన ఒకరి జీవితము జనసామాన్యమున కంతకు నాదర్శమైయుండునని చెప్పుదురు. మానవుడు సంపూర్ణత్వమును జెందవలయునని గావించు

ప్రయత్నములను వాని జమాపజయములను తెలిసికొన ప్రయత్నించుట విక్రీలి ప్రబోధకరమైనది. విక్రీలి ఉపయోగకరమైనది. ఒక గొప్పవాడు గావించిన స్వేచ్ఛావిహారమున కన్న అతడట్టి గొప్పవాడెట్లయ్యె ననునంశము ఎక్కువ ఆకర్షకమైనది; ప్రబోధకరము. ఉపయోగకరము నైనది. ప్రతి మానవునిలోను గొప్పతనము గలవనియు అందరును గొప్పవారనుటకు సంపూర్ణత గాంచుటకు నవకాళ మున్నదనియు నిరూపించుట ఉత్తమోత్తమములగు ప్రబోధములలో నొకటి. విద్యుస ప్రధానాశ్రయము మానవునిలోని దేవత్వమును బయల్పరచుటయేయని విజ్ఞానాంకికరించిన యంశము, ఇది కళలమూలముగనే సాధ్యమగును. అందును నాటకము ప్రధానసాధనము. ఆధునిక జీవితమునకు సంబంధించిన ప్రధానసమస్యలను అవి మానవ వృద్ధియును నెట్లు పరిణమింపజేయుచున్నదియు మనవులలోని దేవత్వము అన్ని యాతంకములను తొలగించుకొని యీసమస్యలను పరిష్కరించుట కెట్లు ప్రయత్నించు నదియు నాటకములలో చిత్రితమై రంగస్థలమున బ్రదర్శింపబడదగును. గొప్పవారు సాధారణ పరిస్థితులను ధిక్కరించి యున్నతముగ చిరికావుననే గొప్పవారు కాగలిగిరను నంశమును రంగస్థలము మీదనుండి స్పష్టము గావలయును. ఇట్టి సాధారణ పరిస్థితులకు కారణమైనవి సాధారణ జీవితములకు సంబంధించిన సమస్యలే. అందుచే మన నాటకకారు లీకముందు తమదృష్టిని వానివైపు మరల్చవలయును.

ప్రబోధము కళకుగల యుద్దేశము కాదా?

కళకుగల యాశయము ప్రబోధము కాదను నభిప్రాయమును నే నంగీకరింపను. జీవితముయొక్క పరమాశయమే జ్ఞానసంపాదనము. జీవితముయొక్క స్వయంప్రకటనము కళ. నాటకరంగము లితకళ లన్నిటి యొక్క మేళంగింపు. అందుచే విద్యకు కేంద్రస్థానముది. చదువుల బడికన్న నెక్కువ యుపయోగ కరమది దేవాలయమున కన్న ఎక్కువ కేంద్రమంతమది.

నాటకరంగము-మతవిద్య

మన ప్రస్తుత విద్యా విధానములో మత విద్య లేకండుటచే అది లోపభూయిష్టమైనదని యీ నడుము నెవరో యుపన్యసించుట నేను వింటిని. ఇది నిజమే, మానవుని నడవడియే అతని నిర్మాణసామర్థ్యమున కాధారము. నిజముగ మత పరిజ్ఞానమే యిట్టి నడవడికి కుప్పనాది. మతమునకు విద్యస్థానమీయనిచో అది నేటివీరకాయ. ఏ మతమునకు గాని ప్రధానాశ్రయములు రెండు. సర్వసమత్వము, ప్రేమ మతబోధకై మన విద్యాలయములలో ప్రయత్నములు జరుపుటలో గలకష్టములు మీకు తెలియును. శ్రీవైష్ణవులకు శ్రీవైష్ణవపరంపులు, అద్వైతులకు అద్వైతపరంపులు, మధ్యమకు మధ్యమపరంపులు, ఈవిధముగ నెందరో కావలసియుండురు. ఈ గడబిడయంతయు విద్యాశాస్త్రాధికారికి విప్పియెత్తించి వేయను. ఈ సందర్భములో నాటకరంగ ముపయోగింపగలదు. మన పూర్వోన్మత్తమునకు దారిచూపిన మతవిషయ కార్యములను మనయెదుట పెట్టుటకు నిర్భయముగ నాటకరంగము ప్రయత్నింపవచ్చును. మన నాటకములు మన జీవిత సమస్యలనుగూర్చి చర్చించి మనసంఘములకు భావిసాధాగ్యమునకు దారి చూపవలయును. రాజకీయసమస్యలు, పరిపాలన సమస్యలు, సంఘసంస్కారసమస్యలు, వేదాంతసమస్యలు, వివిధవిషయ నాటకరంగముద్వారా జనసామాన్యమునకు వెల్లడికావలయును.

కేవల సాధారణజాంతములనే చిత్రింపనక్కరలేదు

జీవితము నున్నదన్నట్లుగ నాటకరంగముపై ప్రదర్శించవలెననుటలో కేవల సాధారణములగు సంఘటనములను చిత్రింపవలయు నను నర్థములేదు. ఏవో కొన్నికొన్ని స్వభావముల కితినిగూర్చి మాత్రమే తెలియజేయు సంఘటనములవలన ప్రయోజనమంతగా నుండదు. మామూలుపరిస్థితులలో సమస్యయించిపోవు స్వభావముల కితినిగూర్చి మాత్రమే యది మనకు తెలియజేయవలెను. కాని మానవుని ప్రయత్నబలమును, నిర్మాణ సామర్థ్యమును విశదపరచు జీవితసంఘటనములు గూడ కలవు. మానవునిలోని యీ నిర్మాణసామర్థ్యమే యీ ప్రయత్నబలమే యతనిని చుట్టుపట్లనున్న వాతావరణమునుండి వైకెత్తి యున్నతస్థానమున నుండును అందుచే మన ప్రాచీనజీవితమునకు గాని వర్తమాన జీవితమునకుగాని సంబంధించిన యిట్టి సంఘటనములనే మన నాటకకారు లెత్తుకొనవలయును. క్రొత్త క్రొత్త కవులను నాటకకారులను గమనించి ఊహింపలేక తిరుగుచున్న యిట్టివారి కత్తాసావిచ్చి పరియగు నాశయములను వారి యెదుటపెట్టి ఉపయోగకరమగు నాటకములను తయారు చేయించుట యిట్టి యుత్సవముల ప్రధానకర్తవ్యమై యుండవలెను.

ఉత్తముడైన నటకు డెవరు?

ప్రస్తుతము మనకు గల నాటకకళ యేసితిలో నున్నదో కొంచె మాలోచించిచూడము. కళకు, విద్యకు, ఆచారము అధార మైనట్లుగా నాటకకళపట్ల ఈవిషయము మరింత బలముగా వర్తించును. ఆచారము గల నటకులే నిజముగ నటకులు. ఎట్టిభయము ను లేక నిష్పక్షపాతముగనే నీమాట చెప్పగలరు. అట్టిద్యౌక్ గారన్నట్లు ఒకనటకుని శ్రేష్ఠత్వమును నిర్ణయించునది అతని పాత్రముగాదు, కంఠస్వరముగాదు, రంగస్థల విహారముగానూ, భావనాచర్యముగానూ, తనకు ముఖముపై భావమును ప్రకటించగలగటము గూడ కాదు. అది వీని కన్నిటికిని వైరువ్యము. భావనాచర్యము తన పరిజ్ఞానదశలో వీరియొక్క మెట్టునందు కొని నాకొకను జ్ఞానము బ్రసాదించి ప్రేమి గొనిపొమ్మని ప్రార్థించు నవధాన ప్రకటించుటయేయిది "నేను" "వాడు" కాగోరు ప్రయత్నములో సారాంశదేయిది. అత్యంత సాగ్రము. అత్యంత రోము శ్రోత్రదారి బట్టుటకు-ఈదారి విలక్షణముగ గూడనందు వచ్చును. ఇదియే ఆరంభప్రయత్నము. అత్యంత యహంకారబంధ నముల విడలిచుకొని విశ్వప్రేమ సముద్రమున దుముకుట కిది ప్రథమప్రయత్నము.

నటకుడు-ప్రేమ

ఇట్టి మహాకార్యమునకు దిగుటకుముందు ప్రేమను సంపాదించుకొనవలసి యాంశము. మీ హృదయమును ప్రేమ మయము గావించుకొనుడు. మీరు నటకులు కాకల్గుదురు. నాటకరంగ ముపై ప్రతిష్ఠ గడించుకొనగోరువారి కిదియే నీయగల సలహా శ్రీ కృష్ణుడొక గొప్పనటకుడు. అతని హృదయమున ప్రేమ తప్ప మరియొకటి లేకుండుటయే దీనికి కారణము.

నేటి నట 'సింహములు'

కాని నేటి నటకులను సులభముగ పట్టి యాయవచ్చును. చుట్టయలవాటొకటి, పెద్ద గొంతుక యొకటి వీరిలో చాలనుంది కిలక్షణముగా నున్నది. మననటకోత్తములు సుబ్రహ్మణ్యులుగా వచ్చినవనరే, కర్ణులుగావచ్చినవనరే, బౌరంగజీవులుగా వచ్చినవనరే "జయజయ గోకులభార" వారు పాడినజాలును. మనకు పరమానందము. ఒక అశ్రీమలో గుమాస్తా పనిగాని, ఒకబడిలో నుపాధ్యాయ పదవికాని కావలెనన్న చానికి యస్. యస్. యల్. సి. సర్టిఫికేట్లు, ఒక యోగ్యతా పత్రము ఇది యంతయు నవసరమందురు. ఇంక నాటకరంగ మునకు గావలసినది. ఒక పెద్దకంఠము, సిగరెట్లువీరైన తాంబూలు ముమీద గల విపరీతాభిలాష- ఇవి రెండునుమాత్రమే.

ఇంక చాలనుంది బహుమానపత్రముల మాలవీర, పత్రికలలో బొమ్మలు ప్రకటించుకొనుటవీర ఆత. మనగాని నాట్యసింహములన్నియు గలిసి యొక ఆఫీసా యెడారి పూర్తిగా నింపివేయగలవు. రంగరత్నములగుంపు ప్రపంచమున కంతకును జెందిన ఒక వజ్రకాలకు సరిపోవును. మొన్న నెప్పుడో ఒక జ్యోతిర్నాటాండుని గూర్చి నేను చదివితినీ. ఉత్తమదశ నటకుని సన్మానించి వెల్లడించు పద్ధతి యిది ఈ విధముల యు బలాటము ముఖ్యముగా ఆంధ్రదేశములో మరింత వివరీతము గానన్నది. (ఈ సీరుపయోగములయిన విరుడుల మాలలే మనను బానిసతనమున గట్టిచేయుచున్నవనియూ, మనవారు వీనినుండి తప్పించుకొన్నవాడు స్వరాజ్యము లభింపగలదని యీ నే నొకప్పుడు చెప్పుచుండువాడను.)

నేటి నాటకసంఘములు-ప్రాచీనాశయములు

మన నటకులలో నాటకమునంతయు పూర్తిగా చదివీయే పాత్రకర్త స్థానమేదో, పాత్రల పరస్పరసంబంధమెట్టిదో తెలిసి నీకొనటకు ప్రయత్నించువా రెంతయిది కలరాదుని నా సంబోధనము. ఈ సంబంధములలో ప్రాధేమనలో సంఘములన్న అమెయ్యార్ సంఘములవారి తప్పు పెద్దది. అమెయ్యార్ వారి బాధ్యత యెక్కువగా నుండుటయే దీనికి కారణము. దక్షిణ హిందూదేశ ములో అమెయ్యార్ సంఘము లాతరించుట కెంతో కాలము పట్టదని నాయభిప్రాయము. ఏలయన, ప్రాచీన భారతీయ కళా శయములను, నేటి యీ సంఘముల యాశయములను ఒక్కటిగా నుండుటలేదు. భిన్నత్వమునకు వెనుక నెన్న ఏకత్వమును నిరూపించుట ప్రాచీనకళకు అత్యంత యుండ నేటి యీ సంఘములు భిన్నత్వము వంకకే దారి చూపుచున్నవి. మామూలుగా నేటి అమెయ్యార్ సంఘములన్నియు, నాటకరంగము నభివృద్ధికి దెచ్చుట నాటకకళను పోషించుట మున్నగు ప్రయత్నములనర్హులు తమ యాశయము లని ప్రకటించుకొనుచుండును. నాటకమును బట్టియే నాటకరంగముండును. కాని యీ సంఘతి గమనించువా రెవ్వరను లేక. సరియైన నాటకములను వ్రాయించు ప్రయత్నము లేవియు నగుపడవు.

నేటి నటకులు రంగస్థలముపై బ్రవర్తించువిధము

సాధారణముగా నాయక నాయకా పాత్రలను ధరించు వారే ప్రదర్శనమునకు కావలసిన నాటకమును నిర్ణయింతురు. వీరి కెల్లప్పుడూ తామే ప్రేమిరావలయునన్న ఆశయొకటి యుండును. అటుపై పాత్రనిర్ధారణములో బాలిషేదములు, ఒకసారి నాయకా నాయకులైనవారు పర్యవసానిగా నాయకులే, అప్పుడుండి వారు క్రిందికి దిగి ఇట్టి గౌరవము కావలెనను కోరిక యితరులకుగూడ నుండుట సహజము. వెంటనే యెక్కువతక్కువల భావముకట్టి వెలికి

వచ్చును. నిజముగా నిదియే మన యభివృద్ధి కాలంకము. ఇంతటితో నేపథ్యము మున్నగు పాత్రల ధరించుట కందరును నిరాకరింతురు. ప్రతివాడీని రాచగుండు లనపరము. అటుపై సానేత్యరయ్యదనులో భారత సామ్రాజ్యమును విచ్చిన్నమునర్పించు విశాచము (అతః కలహములు) రంగస్థలమున నెంతిరించి నాయకా నాయకులారంభించిన విచ్ఛిన్నసామ్రాజ్యమును పూర్తియొనర్చును అటుపై నాటకము నడపుగాన నాయకా నాయకు లిద్దరు, వారి మిత్రులు కొందరు, కేలము తలుపులై యుండు హోయోనియం మద్దిలవాండు, వీరో నిర్లక్ష్యముగా కాలక్షేపము చేయు రంగాధ్యక్షుడొకడు. ఈ రోజులలో వీనికితోడు సాంఘికసమస్య యొకటి. ఇట్టి సీతిలో, రాజకీయ రంగములో నలవరుచున్న స్యాతంత్ర్యభావమును సమత్వ భావములకు లోబడి మన యువకులు నాయక పాత్రములను వడనవెంబడి వందరకు నీయవలసియుండునని తీర్మానములను నూచించుచుండురు వీరి యభిప్రాయములో నాటకకళ యభివృద్ధియు ఛాతీ పెద్దదకులయొ నొకేరకమునకు జెందిన విజయమునకు సర్ జాకెప్టన్ పోర్ట్ ను రాబర్చుకొగారన్నట్లు బోధించి నటకుని తయారుచేయజాలము. నటకుడు జన్మతో నటకుడై యుండవలెను.

అమెయ్యార్ ప్రాధేమనలో సంఘముల సంబంధము ఇట్టి యీ పరస్పర విరుద్ధములగు నేతిగతులలో మేనే జమెంటు సంఘమువారికి వేరు దారి యేమియు నుండదు. అందుచే నెవరో యొకరు సాధారణ సంఘమును సమావేశపరచవలెనని నూచించురు. సాధారణ సమావేశమునకును గడవితమును తప్పని సాయముబంధము. అఖిరుకు గట్టిగా మాట్లాడగలిగినవారు ప్రముఖులౌదురు. ఇంతే దీని ఫలితము ఇట్లుకాక యేవైన కొన్ని ముఖ్యాంశములను గూర్చిన నూచనలు వచ్చినచో, నాయకుడు వెంటనే తప్పి కొనటయు, వెంటనే పోటీసంఘముకట్టి యేర్పరచుటయు సంభవించును. కడచి 20 ఏడనుండియు నేను నాలుగు పెద్దపెద్ద అమెయ్యార్ సంఘములతో సంబంధము గలిగియుంటిని. ఇంచుమించుగా నెల్లప్పుడును ఈ సంఘము లన్ని యొకేరిగి నున్నది. ఆరంభమెంత యందముగ నుండునో అఖిరుకది అంత యపంగతముగ నంతముంచును. ప్రాధేమనలో సంఘములలో వ్యాపించియున్న అంశములేని స్వీకారములను న మ్యకములను ఆతరింపజేసి రంగాభివృద్ధికి అమెయ్యార్ సంఘము లెక్కువగా తోడు పడుచున్న మాట వాస్తవమే. ఒక గొప్ప యాదర్శము నవి నెలకొల్పుచున్నవి. కాని తమ కార్యమును నిరంతరముగ కొనసాగించుకొనుటకు దగిన నిర్మాసాధనములు వానికి లేకున్నవి. ఇట్టి నిర్మాస కార్యములలో ధనసంపత్తి ప్రధాన స్థానము వాక్రమించును. అమెయ్యార్ సంఘములవారు వ్రాయించు శ్రోత్ర నాటకములు బాగాగ రచించబడకపోవుటచే ప్రేక్షకుల నాకర్షింపలేకన్నది. అందుచే వారి యాత్మహామంతయు అట్లే చాలాలోపోవుచున్నది. ఇట్టి సీతిలో కొన్ని సంఘము లనలే యంతరించి పోవుచున్నవి. మరికొన్ని మరల ప్రాత నాటకములను బట్టుకొని యెట్లో జీవితము నీడ్చుకొని వచ్చుచున్నవి.

అమెయ్యార్ సంఘములే నిరంతరముగ నభిమానించుకొని యున్నంతకాల మిట్లే సీతిగతు లుండునని నాయభిప్రాయము. కొత్త శ్రోత్ర పోకడలకు దారి చూపుట అమెయ్యార్ సంఘములవారికిని, వారి యీ కార్యమున, తనకుగల కట్టుబాట్ల సహాయముతోనూ, సాధనసంపత్తి సహాయముతోనూ బుడరచి సీరపరచుట ప్రాధేమనలో సంఘములవారికిని పనియొ యుండవలెనని నాయభిప్రాయము. ఈ మహాకార్యమున ఈ రెండు సంఘములవారికిని పరస్పర సహాయము సామరస్యము కేర్పడవలెను. అమెయ్యార్ సంఘములవారు ప్రైసంఘములలోని కుగువాను కనిపెట్టియుండి అట్టిదానికి సహాయము చేయుచుండవలెను.

నాటకరంగము పత్రికలు

ఈ సంస్కృతన బాధ్యత పత్రికలకుగూడ కలదు. కళా విమర్శకులు హృదయ పూర్వకముగ నీ విషయమున నభిరుచిగలిగించుకొని, ప్రజలలో ప్రబోధము గలిగించుటకు తోడుపడవలెను.

నటకులనుబట్టి ప్రేక్షకులు, అట్లే ప్రేక్షకులనుబట్టి నటకులు కేర్పడదురు. మంచి నాటకములను ప్రదర్శించి ప్రేక్షకులు వాని నామోదించినట్లు చేయుట నటకునిపని. ఇట్టి యామోదము లేకపోయినచో నటకునికార్యోత్సాహము క్షీణించును. సరుకు మంచిదైనచో కొనువారి కేమియు లోటుండదు. అట్లే తమ యాదర్శములను వీక్షతో నంటిపెట్టుకొనియుండి కార్యమునకు గడంగినచో మంచినటకుడును, మంచి నాటకమును కేవలసంకుచితాభిప్రాయాలగు ప్రేక్షకులనుండి కూడ నామోదమువడయగలరని నేను చెప్పగలను. సాధారణముగా మానవ స్వభావము అపజయముచే కలతపొందక యుండవలెను. శ్రోత్రనాటకమును, శ్రోత్ర యాదర్శమును అంటిపెట్టుకొని యుండగోరువానికి ధనాభావమునదాటి బ్రతుకలేమన్నాడు.

అధునాతనమునీని వెనుకూడి ప్రాప్తిపొంది సంతోషము గొగలేమునానైన నున్నచో తనజీవితము నతను నిలుపుకొనగలడు. కళాసంస్థల కార్యక్రమమునకు ప్రేక్షకులు లేనిలోసము భంగకరముగా నున్నది.

ఇది యెట్లున్నను వీని కెక్కువనవచ్చును పత్రికల యుపేక్ష వృత్తు కెట్లో యే పత్రికలకుగూడ ప్రేటికల్లునై నాకే. అందుచే ప్రేటికల్లు నవారముగ పంచిపెట్టగలడవానికి పత్రికలలో ననుమలనును స్థానము లభించును. తొలిసారిగా ద్వారము కడనే తోడ్చిపోకటి యెక్కువ నుటచే కళా సంస్థలు తుదకు అవకుంచెందలి పోకకుపొందని యాపత్రికల విశేషములు నూలమున తమ యుత్సాహము నంతను గోల్పోయి పూర్తిగా నంతరించి పోవుట యో, శేఖరులలోనికో పత్రికాపత్రములలోనికో దిగుటయో సంభవించునన్నది. పత్రికలు తమ బాధ్యతను నిర్వయముగ నిర్వహించవలసినదని నేను కోరుచున్నాను. భారతీయ కళాదర్శకులు ధార్మికాదర్శకులు కవిత్వాదర్శకులు, వీనిలో గల ప్రతివరే భారతదేశమునకు గల ప్రతిష్ఠ. ప్రాచీనాశయములను వాని చుట్టును వెలిగిన జ్యోతిరలంబి తప్పించి శుభ్రపరుగల కార్యము పత్రికలే జయప్రథమగ నిర్వహించగలుగును. మన కళాజీవితమును, అన్యజీవితభాగములను గూడ క్రూచించుచున్న యాదర్శములును ప్రత్యక్షీకరించి, మనమునుసరించుచున్న దురాదర్శములను మనకు బయల్పరచగలిగి, పత్రికలే నిర్దాక్షిణ్యములగు నాచారములను, భయాభివృద్ధిములను మాధవీకర్తావములను అణచి వేయవలెను విద్యవం కార్యముగూడ అభివృద్ధి కోక సాధనమే. అభివృద్ధికిగల యాటంకమును నిర్మయముగ నిర్మూలించివేయదగినది. పత్రికలు మా కీ యయాల్యసహాయము నీయగలవు.

జనసామాన్యము సంస్కరణమునకు విముఖమా?

జనసామాన్యములో సరియైన యభిప్రాయములను, అభిరుచులను గల్గించు తెట్టును ప్రశ్నిరావచ్చును కాని నిజమునకు మనయభివృద్ధి కాలంకముగ నున్నవారు - రాజకీయముగ గానిండు సాంఘికముగగానిండు కళా విషయమున గానిండు చదువుకొన్నవార మనకొను పగము సగమెరిగిన నారే కాని పామర జనముగాదు. అడంబరప్రియులొక కొందరు బతులుదేరి వారిని పెడవారిని తెట్టుకున్నచో, ఏమంచియాదర్శమునైన సరే సకళముగ వారి యెదుటనుంచినప్పుడు 'పామరజనులు' హృదయపూర్వకముగ దానిని ప్రశంసించురు. అందుచే ముందుగా, నీపగము పగముజ్ఞానము సంపాదించుకొన్న విద్యార్థులకు భావములకు సంస్కృతి గలిగింపవలయును ఇట్లుచేసినచో జనసామాన్యము తనంతతానే యున్న తి మార్గము నవలంబించి రాగలదు, శిశుకాలములో మనకళాజ్యోతిని విజ్ఞానజ్యోతిని మరల వెలిగించుకొని యాజ్యలనముగా వించుకొనగలము. నిఖిలప్రపంచభావమహోత్సవములో ప్రముఖతమగు భాగస్వామిత్వము బడయజాలకపోయినను ప్రముఖులగు భాగస్వాముల స్థానములోనైన నుండగలగుదుము.

కెంపులు, పచ్చలు, పొదిగిన నగలు వగైరాలకు శ్రీ లక్ష్మీ జ్యూయెలరీ కంపెనీ, ఎన్నేది లక్ష్మీనారాయణచౌదరి 1 ప్రాప్తిటరు, బెజవాడ.

నేషనలు ఇన్స్యూరెన్సు కంపెనీ లిమిటెడ్ 9 ఓల్డుకోర్టు హౌస్ ఏజి, కలకత్తా. (స్థాపితము 1906)

ఒక టైప్ అన్యూరెన్సు పాలిసిని పుచ్చుకొనటకు మునుపు ఒక శ్రేష్ఠమైన కంపెనీకి కలిపమైన పరిశీలనముల ప్రయోగించుట మంచిది.

"కేవల" ఈ పరిశీలనములందు యితర యే కంపెనీ నైనను ఆతిశయించుచున్నది.

(1) భారతదేశపు మూలధనము-భారతీయుల నిర్వాహకత్వము-భారతీయుల లాభముకొరకే.

(2) కంపెనీ ఎప్పుడును కొన్ని ప్రత్యేకనిర్బంధముల ననుసరించి హక్కునకై వివాదము చేయుటలేదు.

(3) తక్కువైనట్టియు, భీష్మమైన ప్రీమియట్లుములు తక్కువఖర్చుతో పొచ్చు భీమామొత్తమును నియమముగా యేర్పాటు చేయుచున్నది.

"నేషనల్" భీమాకంపెనీ అన్నింటికంటె మిన్నయే మార్గదర్శియై ముందంజ వేయుచున్నది. 1906 సంలికమునందు యిది సాక్షించబడినప్పుడుండి నేటివరకు నాణ్యముగా, న్యా యముగా లావాదేవీలను జరపుచువేయుచున్నది.

పూర్తివివరములకు, ఏమిన్న నిబంధనలకు ఈ దిగువవిలా సమునకు ప్రాయవలెను.

జి. అనంతాచారి బి. ఏ., బ్రాంచి, సిల్వెరి, మద్రాసు బ్రాంచి, లోన్ స్ట్రెస్కో, బ్రాడ్వే మద్రాసు.

జాబులు

కమ్యూనికేషన్ల సంఘము

అక్టోబరు 26వ తేదీన సాధారణసభ జరుగవని ఆంధ్ర పత్రికలో ప్రచురించబడినది. కాని యానాడు సభ జరగకుండుట గాని నియమితసంఖ్య ర కుండుటగాని జరిగియుండక తప్పదు. లేదని సంతకము వలన బీదవిద్యార్థుల విషయమై సాధారణ సభను రెండుమాడునార్లు జరుపవలసి వచ్చుచుండటం కోరినది యము. దీనివలన గూడ సమావేశమయ్యి ఇంక నైన నాలస్యము చేయక కమ్యూనికేషన్ల సంఘమునా కీంవత్సరపు కేరణములను ద్వారలో బీదవిద్యార్థుల కందిజేయుట సంబంధ మగును.

కోగంటి దుర్గామల్లి కార్జునరావు

ఆంధ్ర జ్ఞానాభివర్ధన సంఘము

సర్ ఎమ్. సి. జి. ఎమ్. సి. హైస్కూలు, పరమపూర్ణ, మద్రాసు.

పై సంఘము యొక్క ద్వితీయ సమావేశము నేటి (24-11-30) సాయంత్రము జయప్రదముగా జరిగెను. (బహుశ్రీ. ఆకొండి వెంకటకృష్ణారావు, "విద్యాభివృద్ధి మార్గము" అను విషయమును గూర్చి యావస్థానించి సభ్యులను, బాలురను గానందాల్లి నోలూడించిరి. వీనిని, ప్రధానాంధ్రోపాధ్యాయులు బాలుకు సరసింహాకృష్ణారావు గారు పర్యవేక్షించి ఆ యావస్థానములో సారాధ్యక్షులు విద్యార్థులకు వెల్లడించిరి. తనవార కరతాధ్యక్షులలో సభ ముగింపబడినది.

తీరుపతి కోదండరామయ్య, (పెనెడెంటు, 25-11-30.

యవజనసమ్మేళనము-రాజమండ్రి

గూ రుణజన సమ్మేళనముయొక్క సాధారణసభ 22-11-30 తేది ఉదయము హిందూ సమాజమువారి హాలులో 8 గంటలకు జరిగి నిర్వహించినాము. మూడు 7-40 గంటలకు సి. వి. డి ఇ న స్పెక్టరు, మరొక మా మా లు పో లీసు ను ఒక డెంటు లాల్ పై హిందూ సమాజమునకు వచ్చిరి. ఇన స్పెక్టరు వీరిని సభలోకి పోలీసువారికి తెలియపరచుటగా జరిగి గూరజనసమ్మేళనము యొక్క యెవరగిట్టుటకు తమకు వాళ్లున్నవనియో చెప్పెను. నేను ఇదివరకు మొదటి సాధారణసభకు వారు వచ్చినారనియు, అప్పుడు గూడ మేము పోలీసువారికి తెలియపరచినదియు, మా ఉద్దేశ్యము. స్వదేశీ ప్రచారము కాని, మరే సంబంధమైనది కాదనియు, మాకు హిందూ సమాజములో సభజరుపుటకు అనుమతి ఇచ్చు విషయమై హిందూ సమాజమునకు కార్యకర్తయైన మహారా శివరామకృష్ణయ్యగారి కోనే మాట్లాడవలసినదనియో చెప్పినాను. నేను ఆయనతో విచ్చుటకు అనుమతింప నందున వారే శివరామకృష్ణయ్యగారి వద్దకు వెళ్లి వారితో హిందూ సమాజమునకు వచ్చిరి. అప్పుడు శివరామ కృష్ణయ్యగారి సలహాపై 'మాసభలో రాజకీయ విషయములను గూర్చి, చర్చించవలయు, మాది స్వదేశీ ప్రచారము ఒక్కటే యనియో' వారికి కాగితము మీద వ్రాసి యిచ్చినాను. తరువాత పోలీసువారు వెళ్లిపోయినారు. మా సభ కాంతిప్రదముగ జరిగినది. కార్యకర్త, సమ్మేళనముయొక్క గతి కార్యక్రమ ము ను చదివి నా రు. ముందు కార్యక్రమ ములో హాకింగు తీవ్రముగా జరుపవలెననియు, ఇప్పటి వరకీ తులనపట్టి, చదువుటకు కొంత అటంకము కలిగినవో, యువకుల పెద్దలకు వారి మానవత్వనియు, సమ్మేళనములో చేరిన సభ్యులు తమ ప్రమాణములకు భంగమురాకొండ, గౌరవనీయ ముగానుండి సమ్మేళనముయొక్క మంచిపేరును నిలుపజెల్లు వలెననియు ప్రార్థించిరి. తరువాత జె. వెంకటేశ్వర్లు గారు సభ్యులలో కొందరి లోటుపాట్లను తీవ్రముగా ఖండించి హాకింగు మాన్పవలసియు కార్యక్రమములో ఎక్కువమంది పాల్గొనవలెనని హెచ్చరించిరి. తనవారే డి. ముప్పారావుగారు, ఒకచిన్న స్వదేశీసంతకము జెల్లవలెననియు వీలయినట్లుయే తెంపవచ్చుననియో చేరిన కర్లు, సారాయి మొదలగు వాటిని త్రాగవద్దని ప్రచారము చేయవలెనని చెప్పిరి. కుటుంబరావు గారు బాపారావుగారు, మున్నగువార్లు ముందు కార్యక్రమ మును గూర్చి ఉపన్యసించిరి. హాకింగువచ్చి వారిపేర్లను తీసి కొన్న తరువాత సుమారు 10. 15 గంటలకు సభ ముగిసెను.

యడవల్లి సుబ్రహ్మణ్యరామశర్మ, కార్యదర్శి.

WONDERFUL

Infallible Daiba Medicines for Asthma, Hernia and Hydrocele, (Re. 1-4-0 each) accidentally obtained from a Mahatma. Many Government Doctors buying. Asthma cured in a day by one dose or price refunded. SWAMI & Co., 42/5-A, Harrison Road, Calcutta.

శ్రీయుత గడ్డ, కేశవసామయ్యగారి విడుదల రామచంద్రపురం తాలూకా వాకతిప్ప గ్రామ కాసర స్థలము, రాయవరం పాణ్యులగారిను అం మ|| రా|| రా|| శ్రీ గడ్డం కేశవసామయ్యగారి 1-7-1930 ని అరెస్టు చేసినారు. ఇదివరలో 17-వ తేదీ "ఆంధ్రపత్రికలో" 13-వ తేదీని విడుదల జరుగవని ప్రకటించియుంటిని. అట్లు జరుగ లేదు. కావున శ్రీ వారు డి 29-11-30 ని తప్పక విడుదల జరుగును. పాతకముచేయుట వైపార బాటును మన్నింతురు గాక!

కట్టా వెంకటస్వామి

గుడివాడతాలూకా వార్తలు

అక్టోబరు మాసములో సూర్యరశ్మి గనబడలేదు. అక్టోబరు మాసాంతమున గుర్రవర్షము గురిపెను. చెరువులు కాలవలు నిండుటచే గండ్లుపడి నీరు గ్రామములలోనికి వచ్చినది. వీధులన్నియు జలమయములయినవి. కొన్ని చేలు నీటిలో మునిగిపి, కొన్ని చేలు నీటిలో బడినవి కొన్ని గ్రామములందు గృహములమట్టు నీరు నిల్చుటచే గొందరు తద్వలనములను విడిచి ఫలాంతరములకు జనిరి. నవంబరు మొదటివారములో సూర్యదర్శనము లభించినది. క్రమముగా జలిగాలి వృద్ధియైనది. చలిగాలి వీచుటచే వానలు పోవచ్చునని రైతు లెంచుటగాని నవంబరు 17 వ తారీఖు ఉదయమున మరల ప్రారంభించెను.

వెంక వానయేగాని గాలిలేదు. 17 వ తారీఖున వానకు గాలితోడయ్యెను. 18 వ తారీఖువరకు వానయు గాలియు నుండెను గాలివలన గొన్ని చెట్లు పడిపోయినవి. కొన్ని మట్టిగోడలు గొన్ని యిటుకగోడలు పడిపోయినవి. కొన్ని పెద్దపురులు పడి పోయినవి వెనుక వానలకు బడిపోవని వరిచెల్లెన్నియు నీటిలో బడిపోయినవి, ఇంక గాలున లండుటలేదు.

ఎక్కడ జూచినను గూలిగంపులే. ఈసంవత్సరము మా లీలు తండోపతండంబుగా వచ్చిరి. చేలలోనినీరు త్వరలో బోవునట్లులేదు. నీరుపోవునట్లు కొంత కోయలుకు వీలులేదు. మాల్లకు బతులులేవు. ఇంక ముప్పులేని రోజులేదు. ఆరిక దుర్భితచే గడ్డ పడుచున్న గుడివాడతాలూకా రైతుల కీసంవత్సరము వర్షము వలన నధికకష్టము గలిగినది.

కోగంటి దుర్గామల్లి కార్జునరావు,

వేలం నోటీసు

ది 22-6-1930 తారీఖున వుప్పల వెంకట సుబ్బయ్యగారివద్ద నర్సాపురం కాపురస్తులు ఆపంట అయ్యప్పగారు బేరము వుచ్చుకొన్న 123 టేకి కడ్డీలలోను వారు తీసుకొనివెళ్లిన 50 కడ్డీలు పోను మిగిలిన 73 కడ్డీలున్నూ నదరు అయ్యప్పగారికి రిజిస్టరీనోటీసు మూలముగా తెలియపరచి ది 30-11-30 తారీఖున ఉదయం గం 10 లకు కోటిలింగాలువద్ద బోణం అప్పన్నగారు వొడ్డోలాటువద్దను వేలము వేయుచున్నాము. కావున కావలసినవారు వచ్చి పాడుకొనవలయును. పాట కాలముందు పాడవలచినవారు రూ. 50 లు ధరావతు ప్రంచవలయును. పాట కొట్టివేసిన తక్షణం పాడుకొన్నవారు పాటమొత్తములో న్యాయవంతు సొమ్ము యివ్వవలయును. కొదువ సొమ్ము నదరు పాటతెదలగాయతు నాలుగుగోజులలోగా యిచ్చి నరుకు తీసుకొనవలయును. పాట కొట్టివేసిన వెంటనే పాడుకొన్నవారు ధరావతు మినహా తదితరుల ధరావతులు తిరిగి యిచ్చివేయబడును. ఇందు మూలమున అందరకు తెలియపరచడ మైనది.

ఇట్లు,

రాజమండ్రి, 23-11-30. } వుప్పల వెంకటసుబ్బయ్య.

శ్రీహలస్మి

శ్రీల సచ్చితమానవత్రిక

డి సెంటు 1930 విషయములు

1. హిందూదేశము శివునాథులు-సంపాదకుడు
  2. పూర్వ-ప్రతి. ఆర్. భరద్వాజగారు
  3. విభిధానం-ప్రతి వెంకటేశ బాసకేశవుల శ్రీమంతులు
  4. శివ-ప్రతి సీరము సుభద్రయంబుగారు
  5. సాదింపు-న్యాయ కృష్ణారావుగారు బి. ఏ. బి. ఎల్.
  6. "అమ్మ...కాదు, పిన్ని" అంది పాపాయి-కె. కామేశ్వర రావుగారు
  7. బంగారు పిచ్చుకలు-ఆనందీ వేంకటకృష్ణారావు
  8. బలి-ప్రతి గంటి వేంకటరమణయ్యగారు
  9. నాడుకల్లి-యర్రగుంట్ల వేంకట లక్ష్మీనరసింహంగారు
  10. లక్ష్మీ-ప్రతి గుమ్మడిదల దుర్గాకాయయ్యగారు
  11. వివాహము-వడ్డమూడి వేంకటరత్నంగారు
  12. ఆశ్రువులు-కస్తూరి రాజమణిక్కయ్యగారు
  13. మన మేరియా-మాచిమంచి ముప్పారావుగారు
  14. పెంతులు-మొరెకూర-డాక్టరు ఎస్. కేశవగిరిరావుగారు
  15. గీతాంజలి-కుల్యాల వేంకటేశ్వరరావుగారు
  16. ఆశీర్వాదము-బొడ్డు బాపిరాజుగారు
  17. సుభాషితము-ప్రతి కమపరి వరలక్ష్మయ్యగారు
  18. యుక్తిలేక-ప్రతి అచంట సత్యవతమ్మగారు
- బాలవిజ్ఞానకాళి:—తొమ్మిదిపల్కలు: సుంకరవాసు దేవమ్మగారు; కొంగపాట: పోతాపగడ వేంకటాచల పతిరావుగారు; చిన్నపిల్లలపాటలు: ఆచారి వేంకట రామరావుగారు; చిలకమ్మసారె: బులుసు ప్రకాశమ్మ గారు; కోమిటియుక్తి: ముచ్చసెట్టియుక్తి: పండిత వేదల సూర్యవారాయణకృష్ణారావు.
20. జోన్. ఆఫ్. ఆర్.
  21. రామహనరామయ-ఒలేటి వేంకటరామకృష్ణారావు
  22. శ్రీయుత బొల్లని మునిస్వామిసాయదుగారు-బండారెడ్డి సాభాగ్యయ్యగారు
  23. ఈడుబోడు ఆనభిజ్ఞులు-కవికొండ వేంకటరావుగారు
  24. ఏలూరు.
  25. తిరస్కృతాంధ్ర వాజ్మయము, పంచాంగుల ఆదివారాయణకృష్ణారావు
- పుస్తకయము, వనితలోకము, కథలు-కబుర్లు. అలా చన మొ||
- 'శ్రీహలస్మి' కార్యాలయం, ఎగ్మూరు, మద్రాసు.

"Bynin" Amara

జగద్వ్యాపక క్షయ

గొప్ప టానిక్

ఇదిదేహమున కత్యంతకాలములో క్షయింపజేయుచు నిచ్చును. అత్యంత ఆకలి లేమి చే బాధ పడువారలకు ఆకలి గల్గించి జీర్ణ క్షయింపజేయును.

లైనిక్ అమారా ప్రతి గృహము నందు ఉండవలసినది. 1

హిందూదేశమునందలి అన్ని ముఖ్యమైన ఉగ్రాణములయందును మందులమ్మవారికడను దొరకును

Allen & Hanburys Ltd. LONDON

Special Representative for India: A. H. P. JENNINGS, Block E, 2nd Floor, Clive Buildings, CALCUTTA

బెజవాడ పురపాలక సంఘము

రెండు ప్రత్యేక సభలను జరుపువిషయమున
అధ్యక్షునకును సభ్యులకును జరిగిన

ఉత్తర ప్రత్యుత్తరములు

బెజవాడ, పురపాలక సంఘ పథ్యము రెండు ప్రత్యేక
సభలను జరుపుట గూర్చి అధ్యక్షులకు పంపిన రిక్విజిషన్లపై
అధ్యక్షుడు యీ క్రింది యుత్తరపు సభ్యులకు పంపెను.

ఆర్. సి. సి. 1-4184-80 బెజవాడ పురపాలక సంఘ
ధ్యక్షుని యుత్తరపు, తేది 7-11-1930. హాజర. మల్లారావు
శ్రీ రామ సా. సి. కె. రెడ్డిగారు, బి. ఏ. ఎం. ఎల్. సి.
ఆర్. టి. కె. కి. క్రింది రిక్విజిషన్లకు చరచడమైనది.

1 వ రిక్విజిషన్ తేది 5-11-30; మల్లారావు శ్రీ
కె. సుబ్బారావు పంతులుగారు, మరియు సభ్యులనుండి
చేరినది. ఒక ప్రత్యేక సభ 17-11-30 తేది
సాయంకాలం 6-30 గంటల ముగిసిపలు అఫీసునందు జరుపబడు
టగుగాను. 2 వ రిక్విజిషన్ తేది 6-11-30. మల్లారావు శ్రీ
కె. శంకరరావు పంతులుగారు మరియు సభ్యులనుండి చేరినది.
మరియు ప్రత్యేక సభ 18-11-30 తేది సాయంకాలం 6-30
గంటల ముగిసిపలు అఫీసునందు జరుపబడుటగుగాను.

అధ్యక్షుని యుత్తరపు

ఈరెండు రిక్విజిషన్లు 5-11-30 తేదిన యొకటియును
1-80 తేదిన నింకొకటియును ముగిసిపలు అఫీసునకు పంప
బడెను. ఆ సమయమున అధ్యక్షుడు చెప్పి పురి కారణవర్ణయొక్క
6 వ తేది సమావేశమునకు హాజరుటకు వెదిలి యుండెను.

2. సదరు సభల రెండును 17, 18 తేదీలలో జరుప
బడవలసినదిగా కోరబడెను. ఈ తేదీలయందు మాడ అధ్యక్షు
డు చెప్పి పురి కారణవర్ణయొక్క 18 వ తేది సమావేశమునకు హా
జరుటకు వెదిలియుండెను.

3. ఈ తేదీలకు చాలకాలము ముందుగానే కారణవర్ణ
సమావేశములగూర్చి వార్తాపత్రికలందు ప్రకటించబడియుండెను.

4. ఈవిషయమును తెలిసి కొనియుండియు ప్రెక్టికల్
మను సంధ్య సంతకములను బెట్టినవర్తములు అధ్యక్షుడు కారణ
వర్ణకు హాజరుటకు చెప్పి పురి కె వెదిలవలసియున్నందున తాను
17, 18 తేదీలలో పురమందు లేకుండు సమయమున సదరు
సభలను జరుపు నుద్దేశముతోనే 5, 6 తేదీలయందు తమ రిక్వి
జిషన్లను పంపిరి.

5. సదరు ప్రత్యేక సభలకు నిర్ణయించబడిన విషయము
లన్నియును మూడు నెలల క్రిందటి వరసేతులకు సంబంధించినవి
కాబట్టి యేసాధారణభాగము నయినను పరిష్కరింపబడ గలవు.

6. సదరు విషయములు అత్యవసరముగా పరిష్కరింపబడ
వలసిన యవసరము లేకపోవుట మాత్రమేగాక, ఆందులో కొన్ని
విషయములు ఆ సందర్భములుగాను వరికొన్ని విషయములు
విడుగు వట్టియును బిట్టియును యుద్దేశముతో గూడినవియు
నై యున్నవి.

7. ఇందుకు దృష్టాంతముగా మొదటి రిక్విజిషన్ లో (1)
(2) అంశము "కలరావ్యాధి నెరవేర్చుటకు ప్రత్యేక సిబ్బందిని
తాత్కాలికముగా నియమించుటకు బెజవాడ పురపాలక సంఘ
ము 5-8-30 తేదిన గావించిన 187 నెం. 1 తీర్మానమును కర్దు
గావించగోరుచున్నది. సదరు ప్రత్యేక సిబ్బంది యిదివరకే నియ
మించబడుటయును అందు నిమిత్తము ఖర్చును చెల్లించబడిన
తరువాత తీసికేయబడుటయును గలించిన విషయములు. మరియు
సదరు సిబ్బంది ప్రభుత్వమువారి రిజిస్ట్రీ గావించిన యుత్త
రపు ప్రకారము నియమించబడక
కర్తవ్యదయ్యెను. ఇక రెండవ రిక్విజిషన్ లోని
2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100, 101, 102, 103, 104, 105, 106, 107, 108, 109, 110, 111, 112, 113, 114, 115, 116, 117, 118, 119, 120, 121, 122, 123, 124, 125, 126, 127, 128, 129, 130, 131, 132, 133, 134, 135, 136, 137, 138, 139, 140, 141, 142, 143, 144, 145, 146, 147, 148, 149, 150, 151, 152, 153, 154, 155, 156, 157, 158, 159, 160, 161, 162, 163, 164, 165, 166, 167, 168, 169, 170, 171, 172, 173, 174, 175, 176, 177, 178, 179, 180, 181, 182, 183, 184, 185, 186, 187, 188, 189, 190, 191, 192, 193, 194, 195, 196, 197, 198, 199, 200, 201, 202, 203, 204, 205, 206, 207, 208, 209, 210, 211, 212, 213, 214, 215, 216, 217, 218, 219, 220, 221, 222, 223, 224, 225, 226, 227, 228, 229, 230, 231, 232, 233, 234, 235, 236, 237, 238, 239, 240, 241, 242, 243, 244, 245, 246, 247, 248, 249, 250, 251, 252, 253, 254, 255, 256, 257, 258, 259, 260, 261, 262, 263, 264, 265, 266, 267, 268, 269, 270, 271, 272, 273, 274, 275, 276, 277, 278, 279, 280, 281, 282, 283, 284, 285, 286, 287, 288, 289, 290, 291, 292, 293, 294, 295, 296, 297, 298, 299, 300, 301, 302, 303, 304, 305, 306, 307, 308, 309, 310, 311, 312, 313, 314, 315, 316, 317, 318, 319, 320, 321, 322, 323, 324, 325, 326, 327, 328, 329, 330, 331, 332, 333, 334, 335, 336, 337, 338, 339, 340, 341, 342, 343, 344, 345, 346, 347, 348, 349, 350, 351, 352, 353, 354, 355, 356, 357, 358, 359, 360, 361, 362, 363, 364, 365, 366, 367, 368, 369, 370, 371, 372, 373, 374, 375, 376, 377, 378, 379, 380, 381, 382, 383, 384, 385, 386, 387, 388, 389, 390, 391, 392, 393, 394, 395, 396, 397, 398, 399, 400, 401, 402, 403, 404, 405, 406, 407, 408, 409, 410, 411, 412, 413, 414, 415, 416, 417, 418, 419, 420, 421, 422, 423, 424, 425, 426, 427, 428, 429, 430, 431, 432, 433, 434, 435, 436, 437, 438, 439, 440, 441, 442, 443, 444, 445, 446, 447, 448, 449, 450, 451, 452, 453, 454, 455, 456, 457, 458, 459, 460, 461, 462, 463, 464, 465, 466, 467, 468, 469, 470, 471, 472, 473, 474, 475, 476, 477, 478, 479, 480, 481, 482, 483, 484, 485, 486, 487, 488, 489, 490, 491, 492, 493, 494, 495, 496, 497, 498, 499, 500, 501, 502, 503, 504, 505, 506, 507, 508, 509, 510, 511, 512, 513, 514, 515, 516, 517, 518, 519, 520, 521, 522, 523, 524, 525, 526, 527, 528, 529, 530, 531, 532, 533, 534, 535, 536, 537, 538, 539, 540, 541, 542, 543, 544, 545, 546, 547, 548, 549, 550, 551, 552, 553, 554, 555, 556, 557, 558, 559, 560, 561, 562, 563, 564, 565, 566, 567, 568, 569, 570, 571, 572, 573, 574, 575, 576, 577, 578, 579, 580, 581, 582, 583, 584, 585, 586, 587, 588, 589, 590, 591, 592, 593, 594, 595, 596, 597, 598, 599, 600, 601, 602, 603, 604, 605, 606, 607, 608, 609, 610, 611, 612, 613, 614, 615, 616, 617, 618, 619, 620, 621, 622, 623, 624, 625, 626, 627, 628, 629, 630, 631, 632, 633, 634, 635, 636, 637, 638, 639, 640, 641, 642, 643, 644, 645, 646, 647, 648, 649, 650, 651, 652, 653, 654, 655, 656, 657, 658, 659, 660, 661, 662, 663, 664, 665, 666, 667, 668, 669, 670, 671, 672, 673, 674, 675, 676, 677, 678, 679, 680, 681, 682, 683, 684, 685, 686, 687, 688, 689, 690, 691, 692, 693, 694, 695, 696, 697, 698, 699, 700, 701, 702, 703, 704, 705, 706, 707, 708, 709, 710, 711, 712, 713, 714, 715, 716, 717, 718, 719, 720, 721, 722, 723, 724, 725, 726, 727, 728, 729, 730, 731, 732, 733, 734, 735, 736, 737, 738, 739, 740, 741, 742, 743, 744, 745, 746, 747, 748, 749, 750, 751, 752, 753, 754, 755, 756, 757, 758, 759, 760, 761, 762, 763, 764, 765, 766, 767, 768, 769, 770, 771, 772, 773, 774, 775, 776, 777, 778, 779, 780, 781, 782, 783, 784, 785, 786, 787, 788, 789, 790, 791, 792, 793, 794, 795, 796, 797, 798, 799, 800, 801, 802, 803, 804, 805, 806, 807, 808, 809, 810, 811, 812, 813, 814, 815, 816, 817, 818, 819, 820, 821, 822, 823, 824, 825, 826, 827, 828, 829, 830, 831, 832, 833, 834, 835, 836, 837, 838, 839, 840, 841, 842, 843, 844, 845, 846, 847, 848, 849, 850, 851, 852, 853, 854, 855, 856, 857, 858, 859, 860, 861, 862, 863, 864, 865, 866, 867, 868, 869, 870, 871, 872, 873, 874, 875, 876, 877, 878, 879, 880, 881, 882, 883, 884, 885, 886, 887, 888, 889, 890, 891, 892, 893, 894, 895, 896, 897, 898, 899, 900, 901, 902, 903, 904, 905, 906, 907, 908, 909, 910, 911, 912, 913, 914, 915, 916, 917, 918, 919, 920, 921, 922, 923, 924, 925, 926, 927, 928, 929, 930, 931, 932, 933, 934, 935, 936, 937, 938, 939, 940, 941, 942, 943, 944, 945, 946, 947, 948, 949, 950, 951, 952, 953, 954, 955, 956, 957, 958, 959, 960, 961, 962, 963, 964, 965, 966, 967, 968, 969, 970, 971, 972, 973, 974, 975, 976, 977, 978, 979, 980, 981, 982, 983, 984, 985, 986, 987, 988, 989, 990, 991, 992, 993, 994, 995, 996, 997, 998, 999, 1000.

త్యేక సభ యేదియైనను
అందున పుష్కలముగా
ప్రత్యేక సభలను నిర్వహించుటకు
అధ్యక్షుని సహకారమును
అధ్యక్షుని సహకారమును
అధ్యక్షుని సహకారమును

సి. కె. రెడ్డి
(ముగిసిపలు సమాధ్యక్షుడు)

బెజవాడ పురపాలక సంఘాధ్యక్షునిచే సభ్యులకు పం
పబడిన యెత్తరపునకు యీక్రింది ప్రత్యుత్తరము శ్రీయుత
ఎ. వి. రాఘవయ్య (కాస్టబులు) గారిచే అధ్యక్షులకు పంప
బడెను.

తేది 7-11-30 నెం. ఆర్. సి. సి. 1-4184-80 గల
మియొక్క యుత్తరపునకు నేటియుదయముననే అందుకొంటిని.
అందుకు ప్రత్యుత్తరము మీకు పంపుట యవసరమే లేదోయని
నేను 50 సార్లు ఆలోచించితిని. మియొక్క యుత్తరపునకు
చెప్పబడిన రిక్విజిషన్లను రెండియందును నేనుకూడ సంతకము
బెట్టియుండుటచేత, మీకు ప్రత్యుత్తరము సులభముగా నుండియి

మీరు కొన వీలు లేకపోయినచో

భారత దేశమునందే తయారుచేయబడిన ఉన్ని ఉడుపులను

మీ స్థలములందు

కొన వీలు లేకపోయినచో మీ ఆర్డరును

మా మెయిలు ఆర్డరు శాఖకు రవాణాచేయుదు

యముగా పని చేయుటకు ఏర్పాటు చేయబడి
యన్నది. ధారివాల్ మిల్లుల గొప్పసాధనములే ప్రాప్త
ఇవ్వబడియున్నది.

జ్ఞప్తి యుంచుకొనుడు: ధారివాల్ భారత
దేశమునందు నిర్మించిన భారతీయ సాగులచే ఆపుట
ముగా తయారుచేసిన భారతీయ ఉన్ని నూలునుండియే
తయారుచేయబడినవిని జ్ఞప్తి యుంచుకొనుడు.

నెం. 21 మెయిల్ ఆర్డరు శాఖకే వ్రాయుడు.

98

THE NEW EGERTON WOOLLEN MILLS
DHARIWAL
PUNJAB.

కుడు నిర్ణయించితిని. మియొక్క యుత్తరపునకు వివరి
పబడి యున్నది. నన్నీటిని ఒకటికంటె వాత నింకొకటి వరుసగా
నివారించెదను.

మొదటి రిక్విజిషన్ 5-11-30 తేదిన పంపబడుటయును
మూడు విషయములను పరిష్కరించుటకుగాను ప్రత్యేక సభ
యొక్క 17-11-30 తేదిన సమావేశమవడమలసినదిగా సదరు
రిక్విజిషన్లను గూర్చియును నిజమే సదరు రిక్విజిషన్లను
క్రమ పద్ధతి ననుసరించి గావించబడుటకు గాక, ఆందు
చెప్పబడిన విషయములను చర్చించుటకు పురపాలకసంఘము
నకు పూర్తియగు అధికారము గలదు. రెండవ రిక్విజిషన్ 6 వ
తేదిన పంపబడెను. ప్రత్యేక సభ యొక్క 18-11-30 తేదిన
సమావేశమవడమలసినదిగా సదరు రిక్విజిషన్లను గూర్చియు
నిజమే సదరు రిక్విజిషన్లను క్రమపద్ధతి ననుసరించి గావించబడిన
దనియు, అందు చెప్పబడిన విషయములను చర్చించుటకు పుర
పాలకసంఘమునకు పూర్తి అధికారము మన్న దనియు మీ రంగీ
కరింతురు మీరు పురము విడిచి పురము నగరమునకు వెదల
బోవుచున్నారనియు, ఆ దినములలో ప్రత్యేక సభలను గోర
రిక్విజిషన్లను పంపుట లేనివియు, మీరు సభ్యులకు
పంప గూడదనియు, మీరు సభ్యులకు
తెలిపియుండలేదు. కాబట్టి సదరు రిక్విజిషన్లను మీరు పుర
మును లేకుండు సమయములో సదరు సభలను జరపు నుద్దేశము
తోగాక, మామూలు ప్రకారముగానే పంపబడినవి నాకుగల
యభిప్రాయముతో మీ రేకేధించుడు.

సభలను జరపు తేది 10 రోజులకు ముందుగానే రిక్వి
జిషన్లు గావించబడుటకు మున్నందున ప్రత్యేక సభలను 17, 18
తేదీలు నిర్ణయించబడెను. మద్రాసు జిల్లా నుండి పాటిటీల
చట్టము 10 యొక్క 8 వ షెడ్యూల్ నందు 8 వ నిబంధనను
మీ రింకొకసారి చదివి, వాడయర్థమును పరిగా గ్రహించ గోరు
చున్నాను. మొదటి రిక్విజిషన్ 5 వ తేదిన పంపబడెను. బ్రి
టన్ డిప్యూటీ యుజుకు నవకాళము లేకుండుటకు గాను
10 రోజుల వ్యతిరేక యుజుగలదిని పిమ్మట 16 వ తేదీకి సభ
నిర్ణయించబడుటలసి యుండెను. కాని సందర్భాత్మక యొక్క
8 వ షెడ్యూల్ నందు 8 వ నిబంధన ప్రకారము అనివారము
నకు సభ నిర్ణయించబడిన వీలులేనందున 17 వ తేదిన సభ జరుప
బడుటకు గోరబడెను. రెండవ రిక్విజిషన్ 6 వ తేదిన పంప
బడెను. కాబట్టి అందు కోరబడిన సభ 17 వ తేదీకి నిర్ణయించ
బడుటలసి యుండెను. కాని, 17 వ తేదిన యొక సభ జరుప
బడుట కదిరకే కోరబడి యున్నందున, సదరు సభ 17 వ
తేదీకి మరునాడు జరుపబడుటకు గోరబడెను. కాబట్టి సదరు
సభలు చట్టముయొక్క నిబంధనల ప్రకారము సాధ్యమగునంత
ముందు తేదిలకే నిర్ణయించబడెను. కాని, మీ రింకొకసారి గావించ
చిన విధముగా మీరు పదునయము కావట్టి తేదిలకు నిర్ణయించ
బడలేదు.

కా సన సభా సమావేశముల గూర్చి వార్తా
పత్రికలలో ప్రకటించబడియే యుండెననియు
రిక్విజిషన్లందు సంతకము బెట్టినవారు మీరు పురమునందు లే
కుండు సమయములలో సభలను జరపు నుద్దేశముతో తేదీ
లను నిర్ణయించిరినియు మీరు గావించిన యింకొకసారి అబద్ధ
మగుటయేగాక సభ్యులకు పంపబడినప్పుడు తప్పుత్రోవము జూ
పుచున్నది. మరియు సంతకమును బెట్టినవారు జిల్లాముగిసిపలు
సందర్శనచట్టముయొక్క 8 వ షెడ్యూల్ నందు 8 వ నిబంధనను

నుర్వియోగం పరచిరిని గూడ మీ రింకొకసారి చేయుచున్నాడు.
ఈ షెడ్యూల్ నును విన్నుక ప్రశ్నలకు గురున్నాడు. పురపాలకసం
ఘముయొక్క సాధారణ సమావేశములను సుమారు నూడు నెల
లవరకును మీరే నిర్వహించుచున్నాడు. మీరు అధ్యక్షులయిన
నాటికి ఇంకొక ప్రతినిధియు గోర్క రాధారణ సభను
మీరు జరిపియుండిరని చెప్పగలరా? తేయెడల యెందుచేతి
మీరు యీ విధముగా సాధారణ సభలను జరపనట్లును, పుర
పాలకసంఘమునకు సంబంధించిన ముఖ్యవిషయములను నివారించు
టకుగాను సభ్యులచే పంపబడిన నోటీసులను గూర్చించుట మీకు
ధర్మమే గాదా?

ప్రత్యేక సభల నిర్ణయించబడిన విషయములు మూడు
నెలల క్రిందటి వరసేతులకు సంబంధించినవియు, కాబట్టి యివి
సాధారణసభలలో పరిష్కరింపబడవచ్చు ననియు మీరు వాదించు
చున్నాడు. కాని, సదరు విషయమును మరల సభలో ప్ర
వేశపెట్టుటకు మిమ్మును గోరటకు సభల నిధికారమున్నట్టి
నిబంధనను చట్టమునందు చెప్పబడుచున్నది మీరు గావగలరా?

సదరు విషయములు అత్యవసరముగా పరిష్కరింపబడ
వలసిన యవసరము లేదనియు, అందు కొన్ని విషయములు
అసాధ్యములను, మరియు విషయములు విడుగుబట్టియు
నవియును యుద్దేశముతో గూడినవియు నై యున్నవిని,
మీరు గావించిన యింకొకసారి మీరే రుజువు గావించబడి
యున్నది.

మీరు నువ్రాసు నగరమునకు వెలియుండు తేదీలకు
సభల నిర్ణయించబడినవి మీరు ఆకోసం గావించుచున్నాడు.
కాని మీరు లేనప్పుడు మీ సమావేశమును ఉపాధ్యక్షుడు పని
చేసవచ్చునని చట్టములో నిబంధనలు చెప్పబడినవి మీరు
వ్యాజ్యములు అగుటచే ప్రతి సభలను యుండదు. చట్టము
యొక్క 8 వ షెడ్యూల్ నందు 1 వ నిబంధన ప్రకారము ప్రతి
సెలయందు గోర్క సాధారణసభ నయినను మీరు సమావేశపరచ
లేదు. మీరు మీ యావచ్చు ప్రకారము చట్టము నతిక్రమించుట
భావ్యముకాదు. చట్టము నిర్ణయించ గోరవలెదు. ఇందుకు
నిదర్శనముగా మీయొక్క జ్ఞాపకార్థము ప్రభుత్వపు ట్రైక్ట
పును గొప్పటిని మీకు జూపగలను.

సహాధ్యాయ కళాప్రపూర్ణ వేదము వేకట

Table with 2 columns: Item Name and Price. Items include 'అమృతమాల్యద వ్యాఖ్యతో', 'కృంగార నైవేద్యము వ్యాఖ్యతో', etc.

కేటాను వలయువారు కే. వేంకటరామకా

4, పల్లి కేకేర పేట, జి. టి. మద్రాసు అని వ్రాయవలయును

లివరు కాదని రుజువుచేయువారలకు సొమ్ము వాడను

"రిజిస్టర్ లివరు" రిజిస్టర్ గడియారము 5 వ శత
త్వములు గావించెడి. కోల్డుగోల్డు చెయిను
తో ధర రూ. 4-0-0. ఒకేదఫా 3 గడియార
ములు కొనవారికి రూ. 12-0-0.

ప్రకాశం వాచ్ కంపెనీ, 18 లీలు సావుకార్ మే

ఏలూరులో సంహార హర్తాళు

చరఖా పాతఖాలో స్త్రీల సభ

16-11-30:—భారతదేశ నాయకుడగు శ్రీ జవహర్లాల్ నెహ్రూగారి కిర్యానము, కాంగ్రెసు ఆదేశానుసారము నేడు (16-11-30 న) మా ఏలూరులో జరుపబడినది. పట్టణమునందు హర్తాళు జరిగెను. నుడికి పోవువారికి కొబ్బరికాయయొనను దొరికలేదు. ఉదయము 9 గంటలకు కాంగ్రెసు అభిమానులు పెళ్ళి-ండ్లు శ్రీ జవహర్లాల్ నెహ్రూగారి యాలయమున కేగి జవహర్లాల్ జొత్తులను సత్కరించి విజయదశమికి ఆమురారోగ్యములు, విజయము కలగునట్లు ప్రార్థనలు, గీతాపఠనము, సహస్రనామార్చనము గావించిరి. పురుషులకు స్త్రీలే ఆధికముగ వచ్చి తమ యంతాపమును వెల్లడించిరి. (స్త్రీమతి మిరాబాయిగారిచే సాహించబడిన) చరఖా పాతఖాలో మధ్యాహ్నము 4 గంటలకు స్త్రీల సభ జయద్రముగ జరుపబడినది. శ్రీ నెహ్రూగారి పండితులు మహాత్మాజీ పటముల నిర్వహణముల నలంకరింప జేసిరి. శ్రీమతి ద్రోణరాజు, లక్ష్మీబాయిమ్మగారు, సత్రిరాజు క్యామలాంబగారు ప్రస్తుత స్థితి, రాట్న సేవ, పరిశ్రమాభివృద్ధి మున్నగు వానిని గూర్చి విపులముగ నుపన్యసించిరి. సంగ్రహముగ నిందు వ్రాయుచున్నాము.

శ్రీ లక్ష్మీబాయిమ్మగారి ఉపన్యాసము

సోదరీ మణులారా! నేడు చరిత్రపనిదముకాగల దినము. మన పురమునకు తాలూకాయందు 144 కేళ్ళకు లేక పోయినవో ఈ సమాజము బ్రహ్మాండముగను నహా విజయంతము గను నిర్వహించి బడవలసివచ్చినది. అంతటను 144 అయి పరచి యంచుటచే మనకు యంతాపముతోనూ మనస్సును నిర్వహించుచున్నది. కాళ్ళు చేతులు, నోళ్ళు కట్టిచేసివలయునది. అయిన నేదో విధమున జవహర్లాల్ నిర్వహించిన కష్టాన్ని తెలుపుటకు, కిర్యానము జరుపుటకే మన ఈ సమాజము, కాన పై కారణముచే రాజకీయములోకి దిగకనే ఖద్దరు, రాట్నము, పరిశ్రమలు, ఆర్థిక సమస్యల గూర్చి మాత్రము చెప్పబోవుచున్నాను. ఈ విషయములు కొత్తవి గావు. 10 సం॥ నుండి దిహాత్ముడు తదితర నాయకులు సహాయధోషించుచున్నది. కాని దేశము ఇంత మహాపదలో చిక్కుకొనియున్న ఈ తరుణమున గూడ పై విషయములు సర్వసామాన్యముగా ఆచరణీయములు కాకపోవుట విచారము. ఖద్దరు విహాకామస్మిక్ ప్రదము, ఏ మునకి ఆర్థిక కమగను, ఆర్థికముగ నే గా కష్టపరిత్రమైనది.

విదేశములకు ప్రవాహముగా పోవుచున్న భారతీయుల కొట్లాటది ధనము నరకట్టుటయే ఖద్దరు, స్వదేశీ పరిశ్రమల పరమార్థము. మనదేశ స్వాతంత్ర్యమునకు ప్రయత్నించుట ఇతరదేశము నుండి ద్రోహములైనవి కాదు. మన దిడ్డును యుత్తములగును, క్షత్రి సామర్థ్యము గలవారినిగ పెంచుట ఇతరుల బిడ్డలపై ద్వేషముకాదు. ఖద్దరు ఆర్థిక సమస్య. కాని మనదేశమునుండి విదేశమునకు పోవు 800 గొట్ల రూపాయలలో 60 కొట్లు బట్టల ప్లా పోవుటవలన విదేశము బహిష్కారము కన్న పక్షప్రతి బహిష్కారము ప్రాముఖ్యముగలవలసి ఖద్దరును రాజకీయముతో ముడిపెట్టుచున్నాడు. చేసినదానికెల్ల దాసోహమున్నచో రేపు సంబంధించుకొని మనము తిండితిండి, మన శత్రువులు గడ్డి మేయటముడ రాజద్రోహముగ పరిగణితము కావచ్చును. నేడు మనదేశములో పూర్తిగ పతనము గాని పరిశ్రమల నుద్ధరించుట నిషేధము కానప్పుడు పడిచాయన పరిశ్రమ పునరుద్ధరించుట మాత్రము ద్రోహమెట్లుగన? సర్వము పరాధీనముగలవలసి సోమరితము మోస్తున్నది. ఒకచిన్నపాట. మనకు పదా ఉపయోగము విదేశీయులకు ఏమాత్రము అపరమమైనది. అయిన భాక చెక్కలకు రు. 2,50,00,000/- లు ఖర్చు పెట్టుచున్నామనుట ఎంత సిగ్గుబాటో చూడండి: మనవాళ్ళ కడుపునొండ తిండి తినవలెనన్న మన పరిశ్రమలు పునరుద్ధరింపబడవలెను. పరిశ్రమాభివృద్ధికి రెండే ఆధారము. 1 ప్రభుత్వము, 2 ప్రజలు ప్రభుత్వ క్షిప్త స్థితిలో ప్రభుత్వము నాధారపడిట భ్రమ. ఇక స్వకీయ మోక్షము. పరిశ్రమాభివృద్ధి ధనవంతులు, సుఖములు, చేయవలసిన బాధ్యత కాని ఖద్దరుకు స్త్రీలే ఆధారము. పాడిపంటలతోపాటు బట్టముడ ముడికావలె. ఖద్దరు కొంచెము ధరవ్రేలుచున్న పాట నిజమేకాని రు. 5-0-0 లు పెట్టి మీరు ఖద్దరు చీరకొన్నచో నాలుగవడికి ముడలముకు 1-0-0 నేతగా గానికి 2-0-0 లు ఏకనవానికి 0-4-0 ప్రతిపండించిన రైతుకు 1-0-0 మూటలు మోసేకూలీలు ఎల్ల కు 0-12-0 లు ఇచ్చుచున్నాము. అంతే అంతా మనసాము మనకే ఉంటోంది. కాని చివరకు అని విదేశీకాంటేనో? ఆ 2-0-0 లలో 1 పైసా అయిన మనకు మిగులక బండ్లు రైళ్ళు, ఓడలు, విమానాలకూడా ఎక్కి ఆంతరిక్షమార్గాన్ని మహాసముద్రాలకూడా మోయమోతోంది. కావున తిల్లలారా! మనతోటివారు కట్టెండకడుపుకు తిండిలేక చాడుతూవుంటే, సోదరమణులు మహాకష్టములకు

రైతుప్రాణములకు తగించి కారాగారము లనబడుచున్నందున మనకు ఖద్దరయినను వడికట్టుకొనుట విధి. ఆర్థిక

సమస్యతోనూడిన ఈ ఖద్దరు, ఈ పరిశ్రమలగూడ నిషేధము లన్నచో ఆహక్క నిలుపుకొనుటకు ఎన్ని కష్టములు వచ్చినా ప్రాణములు పోయినా నిలబడవలసిందే. ఇకమిగిలిన సమయమువచ్చిన సమయము సంబంధము కాగల క్షత్రిసామర్థ్యముల విశ్వకేతు మనకు ప్రసాదింపక. అదగు అభిమానోత్సాహములతో వచ్చివచ్చులక కేకవందనములు.

మిమ్ముల క్యామలాంబగారికి టెక్స్ట్:— సోదరీగణులారా లక్ష్మీబాయిమ్మగారు చాల విపులముగ చెప్పినారు. మనకు నేను చెప్పవలసినది అనుభవమునందామె చాల చెప్పినది. 10 సం॥ నుండి ఆమె చేయు సేవ ఆమోఘము. కద్దరు, పరిశ్రమలు ఆర్థికముగనేకాక ఆర్థికముగూడ సత్కారితోగలవలె. తన చేతితో తాను వడికి నేయించినట్లు ఆర్థిక ప్రదమైనది. పరిశ్రమైనది. మిల్లుబట్టలవలన మన మానప్రాణములకు హానికరముగచున్నది మన నిమిత్తము లక్షలకొలదిదేశీయులు ఈ మిల్లులలో పనిచేసి ఆర్థికముగ కోల్పోవుచున్నారు. మిల్లులలో జీవనము అనేకవిధముల నాశనమునకు కారణ మగుచున్నది. అచ్చట పీల్చు గాలివలన ననేకరోగములకు గరియగుచున్నది. దంపుడుబియ్యము మాని మర బియ్యము నుపయోగించుటచే మర బియ్యము నుపయోగించుటవలన ననేకరోగములకు గరియగుచున్నది. మన స్వాధీనములకు దంపుడు బియ్యము కద్దరు గడ్డమని, పరాధీనములకు మరబియ్యము, మిల్లు గడ్డలపై నాధారపడుటచే కండ్ల జబ్బులు, మెదడు జబ్బులు కలిగి పలువిధ నాశనములకు హేతువుగచున్నది. ఎందరో వీరజనల తిండి పడిపోవుచున్నది. ఇతరదేశీయులకు వ్యామోహముచే అనేకములకు మన చేతివలన నశించి అయా పరిశ్రమలవారు కూడు గడ్డలేక యల్లాడిపోవుచున్నాడు. సోమరి తనము మోచ్చి పోవుచున్నది. ప్రతి విషయమునకు పరిపై నాధారపడవలసి వచ్చుచున్నది ఈ దుఃఖము కిప్పించి దేశము భాగ్యవంతుల చేతువలసిన బాధ్యత మఖ్యముగ స్త్రీలపైవెన్నది. కావున సోదరీమణులారాదరు తప్పక దీక్షపూరి ఖద్దరు ధరించవలెననియు, సాధ్యమయినంతతరగల మన దేశీయులవలె ఉపయోగించుటలనియు, తాముచేయుచు ఇతరుల ప్రోత్సహించవలెననియు ప్రార్థించుచున్నాను. తప్పక అందరు ఈ చరఖాసంఘములో భాగ్యులుగాచేరి ప్రతిదినము ఇతరపక్షలతోపాటు నూలు నడుపుట నిత్యకృత్యముగా భావించి తప్పక రాగలండలకను ప్రతిఃల నూలుచందా నీరుగలండలకును కొరకు ఇంతటితో విరమించుచున్నాను.

మిమ్ముల మంగళగీతములతో, జనుజయ ధ్వజాలతో సభ ముగిసెను.

(ఒక దేశాభిమాని)

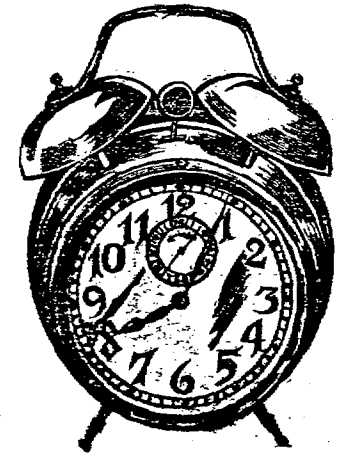
తేయాకు వాటాలు, తేయాకు

దూయత్త తేయాకుతోలను నిర్వహించుచున్న హిందూశాఖయు 100 కి ద్దు 880 కంటెను హెచ్చుగానే లాభములను పంచిపెట్టిరి. ఈవాటాల ప్రస్తుతభరిత అసలు 4 రియంకంటెను 20 రెట్లు అధికముగా నున్నది నాగ్ గంజ్ తేయాకు కంటెనీ తోలలు దూయత్త డైరెక్టోరీటువారిచే నిర్వహింపబడుచున్నది. ఇది అప్పర్ ఆస్సామనందు మంచినీసారవంతమైన ప్రదేశమనందున్నది. దూయత్త కంటెను 1 1/2 రెట్లు అధికము మేలైనపంటపండుననియు, ప్రస్తుతము గల లిఖితరూపకమైన ప్రమాణములను విమర్శిస్తే నూనెలగులవు. ఇచ్చట పండిన తేయాకు ధర గడచిన 2 పరిమలునండి హెచ్చుగా కూడుచున్నది. 1931 సం॥ రుమానందు 400 మణులు తేయాకు పండునట్లు అంచనా వేయబడినది. ఈతోల వాటాలు యింకను అసలు ధరకు యివ్వబడును. ఈ తోలయం దుక్పత్రియగు తేయాకు యితర తోలలం దుక్పత్రియగుచున్న మొదటిరకము తేయాకు హెచ్చుల సధరలకే మాద్యారానే విక్రయించబడుచున్నది. చాకరకము తేయాకు కూడ మాచే విక్రయింపబడుచున్నది. తేయాకున, తేయాకు వాటాలను అమ్ముటకు ధారాగమైన కమిషనుపై ఏడెట్లు కావలెను. ఉత్తరముల ఆంగ్ల భాషయందే వ్రాయవలెను. వివరములకు ఈ దినప నిలాసము నకు వ్రాయవలెను.

ASSAM BENGAL TEA SYNDICATE,
14, Old Court House Lane,
Dalhousie Square, CALCUTTA

మదనకళ

ముప్పిడినము మున్నగుదురభ్యాసముల వలన కలిగిన నల్లంపకత్తమును, పేహనికాక్కలను, నరముల నిసత్తును, కుక్కనమ్మములను తగ్గించి, రక్తశుద్ధి, వీర్యశుద్ధి కలిగించును. 80 టులముల లేవ్యాము 8-0-0.
అనందపార్థసే, రాయవరం, గోదావరిజిల్లా

చాల అందమైనదియు, చాలమేలైనదియు, మంచివని తనము గల ఒక క్రొత్త అలారము ప్రేమపీను. ఇదివర కన్న దును ఇట్టిది చూచియుండరు.
నరకు. చాల కొద్దిగా ఉన్నది — వేగిరవదుడు
రెండుగంటలు గల అలారము రూ 5/- 8/
ఒకగంట గలది ,, రూ 5/-
జర్మన్ బి. టైంస్ ,, రూ 2/-
పోస్టే ప్రత్యేకము రిచ్ మన్ అండ్ కో.,
పోస్టుబాక్సు నెం. 255, మదరాసు.

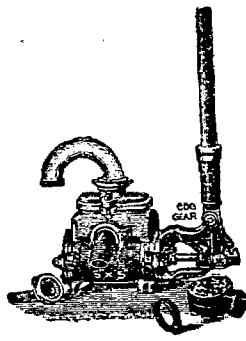
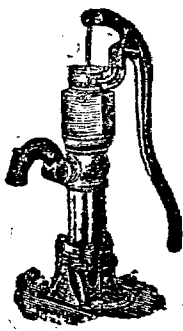
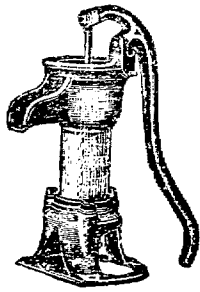
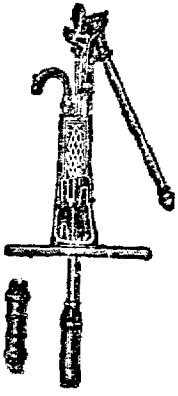
కలియుగ వినోదకథలు
సవరస భరితమై సహిష్ణుడైన గల ఉత్తమ గ్రంథము ఆంధ్రమున దిది యొక్కటియే. ఇందలి హాస్యము కడతల్పుజేయును. నీతిబోధకములను దృష్టాంతములతో నిండిన కథారత్నము లిందుగలవు.
1 ఇందరి పెళ్లాలవాడి యబ్బుండలు
2 నగలపెచ్చుగల కామమ్మ, 3 నవనాగరిక కళామణులు,
4 బోగం రంగసాని టుక్కులు, 5 అయ్యో నాధనమా! నమ్మబాసి పోతున్నావా, 6 అతి నయం ధూర్జలక్షణం, 7 నా అనుమానమే నాకొంప తీసింది, 8 దెబ్బకు దయ్యంపడలింది, 9 కోర్కెకుపోయి కొంపకూల్చుకొన్న గోపాలరావు, 10 ఖద్దరు సీమగడ్డల వివాదం, 11 తైరవ మాదిగారి బందారం, 12 గజదొంగ-పెనుధూతనా,
13 పల్లెటూరివాళ్ళ పట్టుప్రక్కే, 14 ఒకవిధమంతామొక్క విచిత్రస్వప్నం మొదలైన అనేక కథలుగల యీ గొప్ప రసన తైరమగు గ్రంథము. ప్రతి స్త్రీ, పురుషులు, బాలురు తప్పక చదివి తీరవలయును. దీనిని యిశేషులు చదివి ఆనందించుచున్నారు. 200 పేజీలుగల పెద్దగ్రంథము. వెల రు 1 మాత్రమే. పోస్టుఖర్చులు ప్రత్యేకము. మహారాజ పుస్తకశాల, సపుకారుపేట, మదరాసు.

స్వదేశీ బట్టలు
రు 250000-0-0 మూలధనముతో 15 సంవత్సరముల క్రితం ఇచ్చట నూలు పరిశ్రమను స్థాపించినసంగతి ఎల్లరకు విదితమే. ఈజిల్లో పండిన ఎర్రప్రత్తితో ఎరువునూలును తెల్లప్రత్తితో తెలుపునూలును (నెం 11 1/2, 20 1/2 రు) రోజు 1 కి వెయ్యిపానుల చొ॥ తయారుచేయించి సదరు నూలుతోనే చేతివగడుల పైని అన్నిరకముల గుడ్డలన్న నేయించి చాక ధరలకు యిచ్చుచున్నాము. అన్నిచోట్లకు ఏజెంట్లు కావలెను. ధరలజాపితాకు, ఇతరములకు వ్రాసిన తెలుపబడును.
శ్రీ సూర్యనారాయణ స్పిన్నింగు అండ్ వీవింగు మిల్సు, రిజిస్టర్డ్
పందలపాక, (తూర్పు గోదావరి)

సంతానం పుట్టుకుండా 106-1
‘కాంట్రా నెస్టిన్’
ఒక్కటే సులభమైన నురక్షితోపాయము
16 మోతాదుల ట్యాబులు 1-12-0
ట్యాబులకు ఇతర విషయములకు:—
ది. రామచంద్రరావు, 158, బ్రాడ్వే, మద్రాసు. సోల్ ఏజెంట్.
ది సోషల్ హైజిన్ సిండికేట్.
ఇతర కమిషన్లు అండ్ డ్రాగ్స్టులవద్ద కూడా కోరవచ్చును.

PROSECUTOR

కిర్లోస్కార్ నీటిపంపులు

ఎంతలా తగల బావులలోనుంచి అయినను అతిశయముగా నీటి తోడి తీసికొట్టెము, కాళ్ళిముగా నీటిచే కా-
పట్టిము, కిర్లో స్కార్ నీటిపంపులు సరసమైన ధరలకు పట్టయిచేయుదుము. పరిశీలించుకొని, గట్టితనములోగాని
అవమానములు.

సోల్ ఏజెంట్లు:—ఆంధ్ర యింజనీరింగ్ కంపెనీ,

3

యి జేర్పు-బెజవాడ.

ఇండియా ఈక్విటబుల్ ఇన్ స్టూరెన్సు కంపెనీ, లిమిటెడ్.

(స్థాపితము 1908)

హెడ్ క్వార్టర్లు:—కలకత్తా.

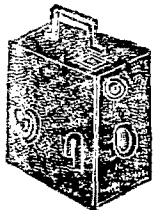
కేవలము హైందవ్రాచే నడుపబడు దేశీయ సంస్థలయందే జీవితమును ఇన్ స్టూర్ చేయుదు. ఇది మీ విధ్యుక్త ధర్మమై యున్నది. ఇండియా ఈక్విటబుల్ కేవలము హైందవ ఆఫీసై తక్కువ ఖెలలో సరియైన లైఫ్ ఎయూరెన్సు నొసంగగలదు. దీనియొక్క కంట్రాక్టు పద్ధతులు సులభమై ధారాళముగ నుండునేగాని యక్రమపద్ధతు లేవియు బంధు లేవు. ధాగళి మైన బోస్ నులు, క్లయిమ్స్ (హక్కు) మొత్తములు ఆస్పరియించు గలిగియున్నంతటి స్వీకృతి ముగ చెల్లింపబడును.

మద్రాసు బ్రాంచి—43, హాన్స్ రోడ్డు, మాంట్రోడ్డు.

మేనేజింగ్ డైరెక్టరు—డా॥ ఏ. లక్ష్మీనాథి. బి. యే., ఎమ్. బి. అందు సి. ఎమ్.

బ్రాంచి సెక్రటరీ—మిస్టర్. ఎమ్. ఎమ్. నాథన్.

3

అనుభవమవసరములేదు

(శ్రేష్ఠముగ చిత్రముల తీయుటలో పూచీ నివ్వగలము.)

వియోగ్రాఫ్ కెమెరా

వలస ఫోటో లీయుట సులభము, చొక గూడ నైయున్నది.

ప్రపంచమునంతటనుండి కెమెరాలలో వియోగ్రాఫ్ కెమెరా చాల చొకమై యెరిచేనైనను సులభముగ నుపయోగించు
బిగియున్నది. 3 1/2 + 2 1/2 అండ్ కాలిక్ల ప్లేట్ పై రవ్వలను చిత్రము తీసిన సులభముగ తయారుచేయు వీలగును. ఈ
మాదిరల్లో శ్రేష్ఠమైన కాన్ వెన్సురెన్సు యమర్బుజి సెల్సుమెన్టింగ్ వట్టగులిగి, ఫ్యాండ్ల, డ్రైప్లెట్లు, దానికి తగిన
గ్రాఫిక్సులు, వివరములు తెలుపు ప్రస్తావనతో సహా పంపబడును. ధర రు. 8/- ఉత్తరప్రదేశ్ కైరతాబాద్ ఇంగ్లీషు
రహస్యత.

P. L. SHARMA, Aligarh (U. P.)

THE STATE-AIDED BANK OF TRAVANCORE, Ltd.

Head Office: Alleppey; Branch; Trivandrum.

(Under the auspices of the Government of H. H. The Maharanee)
(Regent of Travancore)

Chairman:—Mr. K. C. Pandalai, B. Sc., (Econ.)

Fixed Deposits are now received at the following rates:—

6 Months	...	...	...	5 1/2 % per annum.
1 Year	...	...	...	6 % "
2 Years and more	...	...	...	6 1/2 % "

The interest is payable half-yearly. The Bank has made arrangements at Madras, Bombay, Calcutta & Bangalore for receiving and paying the Deposits AT PAR. For further particulars apply to:—

Or the office of the Chairman,
7 & 8, McLean Street, Madras.

C. KRISHNA MENON, M.A.,
Acting Manager.

అమృతాంజనము

మా అమృతాంజనమును చూచి పోలిక మందలలు అనేకములు బయలుదేరినవి. మా స్వచ్ఛ మైన అమృతాంజనమును కొనదలచినవారు ప్రై కనిన ప్రేడుమార్కును పరీక్షించి కొనగలరని హెచ్చరించుచున్నాము.

మేనేజరు,

అమృతాంజనము డిపో, మద్రాసు.

దుర్గా మెడికల్ హాల్

గవర్నరు పేట, బెజవాడ

గనేరియా మిక్చర్

గ్వారంటీగా 3 రోజులలో కుదుర్చును

(1) ఈ మందు సెగరోగములకు నివారించి మూత్రము ని బయలుపర్చుదు గలగు పోటు, మంట, మరుకును యింజక్షన్ లతోను పిచికారిలతోను నిమిత్తము లేకుండ తక్కువ కుదుర్చును. నీసా 1-3 రు. 8-0-0.

మూర్ఖరిషము

(2) ఈ మందు మూర్ఖరిషమునైనను ఎన్ని రోజులైనను కలహండియున్న మూర్ఖరిషునైనను గ్వారంటీగా కుదుర్చును. నెలకు పరిపాపు నుండు రు. 8-0-0.

పాడలకు తెలము

(3) ఈ తెలము తెల్ల పాడలనేగాక యితరవిధములైన పాడలను గూడ పోగొట్టును. ఇంకను తామర, గడ్డి, కర్పూరములుగాగల అన్ని విధములైన చర్మవ్యాధులను పోగొట్టి చర్మమును మామూలు స్థితికి మార్చును. డబ్బీ 1-3 రు. 1-0-0. ఏజెంట్లు కావలెను. 3

చందనాదివటి

సెగరోగమునకు అమోఘాపదము

ఎరుపు, తెలుపు, పచ్చ సెగలకు రా మ రూ గ మ 20 మాత్రలతో పూర్తి బయలుకలుగును పిచికారి చేయవలసినవని లేదు. కథముకూడ లేదు. అనేక పర్తి ఫిక్టు పొందియున్నది. నెల 20 మాత్రలు రు. 8-8-0. అనుపానతెలము రు. 1-0-0.

త్రిపురసుందరీ వైద్యశాల,

కేటలాగు ఉచితము

చూడవలెను. గానునంద్రపురంపొట్ల, కూర్చునోదావరీల్లా

ఏ కారణమునైనను వచ్చిన శుక్లవస్త్రమైనను తగ్గించి పలచ జానీన పిర్మమును గట్టిపరచును. జీర్ణించిన శుభాశ్వాసములను వచ్చిన బుహీనతను తగ్గించును. రక్తమును బాగుచేయుటలో పేరు పొందినది. నెలరోజుల మందు ఖరీదు రు. 8-4-0. (శిశువ్యాధి) కేగలకు రు. 1-8-0.

శ్రీ పట్టాభిరామ వైద్యశాల,

రాయవరము. కూర్చునోదావరీల్లా.

క్రొత్తగా కనిపెట్టిన జర్మనీ గనేరియా కాపుయెల్లు

6

భారతదేశమున సెగరోగములకు ప్రపంచములో అంతరించలేదుటకు నిదర్శనమవసినది. ఎంతకాలమునుండి కాపురమున్న సెగరోగమునను 9 ట్యూబులతో ఆరోగ్యంబులుగా జానీన పిర్మమును గట్టిపరచును. జీర్ణించిన శుభాశ్వాసములను వచ్చిన బుహీనతను తగ్గించును. రక్తమును బాగుచేయుటలో పేరు పొందినది. నెలరోజుల మందు ఖరీదు రు. 8-4-0. (శిశువ్యాధి) కేగలకు రు. 1-8-0.

Dr. A. S. MURTY, Chicacole City, Ganjam Dt.